

sp0009 2 130 mtib2040 /parlament/

köpeczi-expozé /9. rész/

arra is kitért az expozé, hogy az új törvény hatályba lépésével mintegy 150 magas szintű jogszabály hatályon kívül helyezésére kerül sor, s mintegy 650 alacsonyabb szintű jogszabályt kell felülvizsgálni. a nevelési-oktatási rendszerre vonatkozó részletesebb szabályokat a törvény végrehajtásáról szóló minisztertanácsi rendelet, valamint a kidolgozandó miniszteri rendeletek - elsősorban az óvodához és az egyes oktatási fokokhoz kapcsolódó egy-egy átfogó, részletes miniszteri rendelet - és miniszteri utasítások tartalmazzák majd, de ezek száma a jelenleginél lényegesen kevesebb lesz.

a szakmai vitában sok olyan észrevétel hangzott el - mondta a miniszter -, amelyeket a részletes szabályozás során tudunk figyelembe venni. úgy, ahogy eddig is tettük, a szaksajtóban a jövőben is tájékoztatunk arról, hogy az említettek közül milyen észrevételeket tudunk elfogadni, és milyeneket nem. reméljük, hogy a visszaigazolásnak ez a szakmai módja, amely a részleteket is felöleli, világossá teszi nemcsak a törvény általános céljait és rendelkezéseit, hanem azokat a részkérdéseket is, amelyek jogosan foglalkoztatják nemcsak az egyes iskolatípusok pedagógusait, hanem a szülői közvéleményt is.

köpeczi béla kifejtette azt is, hogy nem könnyű oktatási törvényt előkészíteni. nemcsak a jogi szabályozás rendkívüli kiterjedtsége és bonyolultsága, hanem a törvény tárgya, az oktatás jellege és tartalma miatt sem. az oktatás a világon mindenütt viták középpontjában áll, és mindenütt keresik az utakat és módokat, amelyekkel meg tud felelni a kor követelményeinek, a tudományos-műszaki haladásnak, a nagy társadalmi változásoknak, a kultúra tartalmában jelentkező szerkezeti átalakulásnak, az ezredforduló embere eszme- és értékrendszere formálásának. a törvények - bárhol a világban - csak a jogi kereteket és biztosítékokat adhatják meg, önmaguk azonban nem képesek arra, hogy a korszerűsítést garantálják.

- azt állíthatjuk: a tavaly elfogadott fejlesztési program és az erre épülő jogi szabályozás alkalmas arra, hogy a magyar nevelés és oktatás tovább fejlődjen a pedagógusok, szülők, a társadalom aktív közreműködésével - hangsúlyozta a miniszter, s befejezésül kérte az országgyűlést, hogy mindezt figyelembe véve, fogadja el a törvényjavaslatot. /mti/

of/kö -ár

22.11 170485 2330

Belföldi hírek

budapest, 1985. április 18.

bel

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

kevesebb földet vonnak ki a művelésből

1985. április 18. - kedvező fordulat következett be a mezőgazdasági területek művelésből való kivonásánál; öt évvel ezelőtt szigorították meg a föld-átvétel feltételeit, s azóta a területet igénylők - általában a beruházó vállalatok - alaposan meggondolják, hogy hová telepítsék új létesítményeiket. a mém adatai szerint 1981-ben még 14 ezer hektárral csökkent a termőterület, egy évvelirá 11 ezerrel, s 1983-ban már csak 5 ezer hektárral. 1984-ben némi emelkedést tapasztaltak - hozzávetőleg 8 ezer hektárra került olyan létesítmény, műtárgy vezeték, stb. ami miatt lehetetlenné vált a földek művelése. az idén mintegy 4-5 ezer hektáros terület-kivonással számolnak a minisztérium szakemberei, s ezt elfogadhatónak tartják.

hat-nyolc évvel ezelőtt még viszonylag nagy területeken kellett felhagyni a termeléssel azért, mert a vállalatok, igen gyakran meggondolatlanul - hiszen anyagi következményekkel alig kellett számolniuk - és pazarlóan bántak a földekkel. gyakran kitűnő minőségű szántókra építettek olyan létesítményeket, amelyeket nem sokkal arrébb, gyengébb földeken is elhelyezhettek volna. mióta nagyobbak a földek kivonásával kapcsolatos anyagi terhek, már jobban meggondolják, hol jelöljék ki az új beruházás helyét. /természetesen vannak esetek, amikor a leg gondosabb tervezéssel sem lehet elkerülni a humuszban gazdag földek kivonását, például utak, távvezetékek esetében./ a mém adatai szerint kedvező változás az is, hogy az átvett területek kétharmada gyengébb minőségű föld, s csak egyharmada tartozik a kitűnő talajok közé; ez az arány hat évvel ezelőtt még fordított volt.

a minisztérium a kérelmek 10-15 százalékát évről évre elutasítja. többnyire azzal, hogy a beruházás földterület kivétele nélkül is megvalósítható. gyakran megesik, hogy a kívántnál kisebb terület „kiadását”, engedélyezik azzal, hogy gondos tervezéssel és munkaszervezéssel az adott hely is elégséges lehet. az, hogy a földek kivonása komoly anyagi terhekkel jár, jelzi: az első osztályú, 40 aranykoronás föld egyetlen hektárjának igénybevétele 2-3 millió forintba kerülhet. vannak olyan munkák, ahol nem lehet „kikerülni”, a jó talajokat; egy lignittermelő telep helyének átadásáért több mint 40 millió forintot fizettek az ott gazdálkodó termelőszoövetkezetnek. a kivont földek ellenértékeként befolyt összegek egyrésze a földvédelmi alapba kerül, amelyből a korábban más célra kivont területek újrahasznosítását finanszírozzák. /mti/

jf/il rj olt

00.10 180485 2512

--

sb0002 4 150 mtib1002

előkészületek a halászati szezonra

1985. április 18. - készülnek a halászati gazdaságok a szezonra. az összesen 24 ezer hektárnyi tófelület nagyobb része most még szárazon áll; a halászati dolgozók a talajt készítik elő. gyomlálják a növényeket, ezzel veszik elejét a feltöltés utáni rothadásnak, a vizek oxigén-háztartása romlásának. a talajban élő mikroszervezetek táplálására műtrágyát is kiszórnak. a biológiai láncban ezek a parányi élőlények a halakat táplálják, hizlalják majd. a tómedret is mélyítik, hogy nagyobb élettérhez jussanak a halak. a töltések erősítése és a műszaki berendezések karbantartása is munkát ad most tavasszal. a tavak feltöltésére, illetve a teletőtavakból az állomány áttelepítésére április végén, május elején kerül sor.

szükség is van a gondos előkészületekre, a kemény tél ugyanis a már információi szerint alaposan megviselte az állományt. megközelítően ezer tonnányi hal elpusztult, s leromlott az állomány fizikai állapota is. a szakemberek a technológiák szigorú betartása esetén is az átlagosnál lassabb növekedéssel számolnak. kedvező időjárás esetén sem valószínű, hogy az 1985-re eredetileg tervezett 40-44 ezer tonnányi zsákmány fennakadjon a hálóknak. előreláthatóan emél 10 százalékkal kevesebbel kell beérniük a halászoknak.

az igényeket a szerényebb mennyiséggel is általában kielégíthetik. az olcsó halak közé sorolható amur, busa kilónként 35 forintos ára ellenére sem eléggé kapós. ebben a kereskedelem közömbössége is közrejátszik; megfelelő érdekeltség híján ugyanis jóval kevesebbet rendelnek a halászati üzemek által felkinált mennyiségeknél, emiatt csak ritkán kerül a boltokba növényevő hal. az állomány nagyobb részét kitevő pontyból növekszik a kereslet, s az igényeket előreláthatóan az évről évre nem minden szakában tudják majd kielégíteni.

a tervek szerint az idén 6-7 ezer tonna halat exportálnak. megközelítően ugyanennyi tengeri hal érkezik külföldről a választék bővítésére. /mti/

kg/:q3/cl/jf olt
00.10 180485 1994

--

sb0003 4 150 mtib1003

krémsajt, krémturó

1985. április 18. - harminc százalékkal növelte tejszínes krémsajt és körített krémturó termelését egy esztendő alatt a fejér és komárom megyei tejipari vállalat dunaujvárosi üzeme. ezekből a készítményekből - melyeket csak itt gyártanak - jelenleg naponta 35 mázsát szállítanak a legtávolabb fekvő településekre is. a termelés felfutása főként annak köszönhető, hogy e tejtermékek szavatossági idejét három napról tizenöt napra növelték egy nyugatnémet gyártmányú hőkezelő berendezés üzembeállításával.

a dunaujvárosi tejüzemtől azóta a kereskedelem több krémsajtot, -turót rendel, és a gyártó sem idegenkedik attól, hogy akár többszáz kilométerre szállítsa a keresett portékát, tovább növelve ezzel is a tejből készített termékek választékát. /mti/

sas/fné az sk olt
00.11 180485 0810

--

sb0004 4 150 mtib1004

zöldség debreceni kistermelőktől

1985. április 18. - a tavalyinál háromszor több zöldségféle termelésére kötöttek szerződést a debreceni kistermelők. a szakcsoportok és a háztáji gazdaságok fóliaházakban nevelik hozzá a palántákat, de nagy mennyiséget állít elő számukra a béke termelőszövetkezet is. a zöldségpalánták kiültetésére a szabadföldön is megtörténtek az előkészületek, csupán a kedvező, melegebb időt várják.

a debreceni áfész kilenc szakcsoportjában csaknem ezer tag termel zöldséget. a szerződéssel lekötött mennyiség jóval meghaladja a kereskedelem igényeit, ezért szorosabb termelési kapcsolatba léptek a debreceni tartósítóiipari kombináttal. a gyár részére négyszáz tonna paprika, nyolcszáz tonna paradicsom, nyolcszáz tonna uborka szállítását vállalták. a debreceni kiskertekben szedik le az ország egres-termésének zömét. a bogyógyümölcsből 1400 tonnát adnak el a kombinátnak. ugyancsak a kiskertekből kerül az üzembe 70 tonna meggy, 120 tonna piros ribizli, 110 tonna szilva. a gyár a szakcsoport tagjait az újabb telepítéseknél - elsősorban alapanyagok beszerzésével és anyagiakkal is - segíti. /mti/

szü/éva/az/cl olt
00.11 180485 1163

-.-

sb0005 4 180 mtib1005

tizenöt tehénnek 50 ikerborja

1985. április 18. - az utóbbi években tizenöt tehénnek volt hármas vagy annál is nagyobb számú ikerellése a baranyai gazdaságokban. a tizenötödik a mohácsi új barázda tsz tehene, a zelma, amely három egészséges utódnak adott életet. a 6000 liter tejet termelő anyaállat és a 110 kilogramm összsúlyu borju-trió kitűnő egészségi állapotban van.

noha a rendkívüli szaporulat nem mindig öröm, hiszen erősen megviseli a teheneket, az ikerellések gyakorisága mindenképpen a céltudatos, magas színvonalú tenyésztői munkát jelzi. a tizenöt rekordtehén közül egy hatos és kettő négyes ikret hozott a világra. a kétujfaluban történt hatos ellés biológiai szenzációnak számított, hiszen azt megelőzően nem volt példa ilyenre Magyarországon, s a világstatisztika is csupán egyetlen hatos ikerről tudott korábban.

a 15 tehénnek ötven borja lett, összsúlyuk 1200 kilogramm volt, azaz átlagosan 24 kilóval jöttek a világra a kis állatok. hármas, négyes, illetve hatos ikerellésekről lévén szó, nem rossz átlagsúly ez. kedvező továbbá az is, hogy többségben voltak az úszóborjak, amelyek a továbbtenyésztésre alkalmas állományt gyarapították. /mti/

igó/bné/az/cl olt
00.12 180485 1209

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

vetik a fenyőmagot

1985. április 18. - vetik az erdei és a feketefenyő magját a kiskunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság csemetekertjeiben. a magot a homoki fenyvesekben gyűjtötték, s az újabb erdők telepítéséhez nevelnek belőlük szaporítóanyagot: évente 35 millió csemetét. a magoncokat kétéves korukban használják fel, elsősorban a szélhordta homok fásítására, megkötésére.

a duna-tisza közén az új telepítésű erdők többsége tülevelű, s a továbbiakban is fenyővel ültetik be a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területeket. jelenleg több mint 50 ezer hektáron terebélyesednek a fenyőfák, s egyrésztük rövidesen eléri a vágási kort. /mti/

lász/rj az olt
00.13 180485 0679

-.-

bel

- 6 -

1985.04.18.

sb0007 4 150 mtib1007

alföldi téglagyár munkaverseny-sikere

1985. április 18. - kiemelkedő sikereket értek el a jubileumi munkaverseny eddigi szakaszában az alföldi téglaiipari vállalat gyárai. a téli zord időjárás és az energiakorlátozás miatt téglából hatmillió darab termelési kiesés keletkezett. a szocialista brigádok vezetőinek tanácskozása úgy határozott, hogy jól szervezett munkával, a szabadidő egy részének a feláldozásával a lemaradást nemcsak pótolják, hanem az eredetileg tervezett évi 282 millió darab kismretű téglán felül 11 milliót gyártanak. amióta az idő jobbra fordult, zökkenőmentesen termelnek, s az április közepéig esedékes készleten felül egy és negyedmillió darab égetett téglát állítottak elő; a vállalat gyáraiban jelenleg 12 millió jó minőségű falazóelem vár elszállításra.

a cég körzetében - ígérik - a jövőben is zökkenőmentes lesz a téglaeállítás; ezt szolgálják az új beruházások és rekonstrukciók. az idén befejeződik a debreceni alföldi és a kunszentmártoni 1-es számú téglagyár rekonstrukciója. a kemény téli időjárás miatt ugyan kéthónapos a lemaradás, de ennek egy részét máris ledolgozták. tápiógyörgyén és hajdunánáson új, korszerű téglagyárak építését kezdik meg. /mti/

end/kné az sk olt
00.13 180485 1227

--

sb0008 4 150 mtib1008

festőberendezések kínába

1985. április 18. - a hajtóművek és festőberendezések gyára elektrosztatikus porszóró festősor szállításában állapotodott meg kínai partnerével. a magyar vállalatnak ez az első kínai üzletkötése, amelyet két éves piackutató munka előzött meg. a több mint félmillió dollár értékű szerződést több neves külföldi céget megelőzve nyerte el a hafe.

a magyar festősort egy sanghaji hűtőgépgyárban üzemeltetik majd. a korszerű technológiával működő berendezések egy műszakban évente 100 ezer hűtőszekrény festésére alkalmasak. az elektrosztatikus festőberendezések és a hozzájuk tartozó

bel

- 7 -

1985.04.18.

szállítórendszerek magyar tervek alapján készülnek. gyártásukat már megkezdték, s a tervek szerint a festősort még az első félévben elszállítják abba a kikötőbe, ahonnan hajón teszi meg az utat kínáig. /mti/

be sl rj olt

00.14 180485 0846

--

sb0009 4 150 mtib1009

bérelhető cipőüzletek a fővárosban

1985. április 18.- a fővárosi cipőbolt vállalat bérbeadásra hirdette meg 18 budapesti üzletét. ezek főként olyan kisebb forgalmu boltok, amelyeket a vállalat már hosszabb ideje nem tudott gazdaságosan üzemeltetni, s állandósult a munkaerőhiány is. ha a vállalat nem akarja végleg bezárni ezeket az üzleteket, rákényszerül, hogy vállalkozó kedvű kereskedők leleményére bizza a forgalom fellendítését.

a város különböző pontjain kijelölt cipőboltok kirakatában tábla jelzi, hogy ez az üzlet bérbe vehető. a vállalat központjában eddig mintegy 30-an érdeklődtek, kértek felvilágosítást és vitték el a jelentkezési lapokat. a jelentkezések április 27-én zárulnak, s május 6-án kerül sor a versenytárgyalásra.

a vállalat a bérbevevőket - bizonyos feltételek teljesítése mellett - a kezdéskor segíti a készlet finanszírozásában, a későbbiekben azonban a bérlők már önállóan gazdálkodnak. a vásárlóknak nem kell attól tartaniuk, hogy a cipőboltok profilja alapvetően megváltozik, hiszen az áru kínálat 70 százaléka a bérelt boltokban is cipő, harisnya, zokni, cipőkrém, cipőfüző kell, hogy legyen, s csak 30 százalékban van lehetőség arra, hogy egyéb, nem feltétlenül a lábbelihez kapcsolódó termékeket árussítsanak.

a más szakmákban már több éve működő bérelt üzletek tapasztalatai alapján a vásárlók joggal számíthatnak arra, hogy a bérelt cipőboltokban az igényekhez jobban igazodó választékot találnak, s a kereskedők érdekeltek lesznek a különféle kiegészítők - cipőfüző, cipőkrémek, harisnyák, zoknik -, beszerzésében is, s javul a választék ezekből a sokszor hiánycikként jelentkező termékekből. /mti/

mg/sl/cl olt
00.14 180485 1682

--

sb0010 4 130 mtib1010

szállóból üdülő

1985. április 18. - meggyorsítják a keszthelyi hullám szálló épületének felújítását. a csaknem 100 esztendő, alapos renoválásra szoruló hotel üdülőként nyit majd újra kaput. mivel rendbehozására a korábbi tulajdonosnak, a danubius szálloda- és gyógyüdülő vállalatnak nem volt pénze, a kőbányai sörgyárnak adta át a patinás épületet. az új gazda és társvállalkozói saját dolgozóiknak 34 szobás - mintegy 100 személy fogadására méretezett - üdülőt, illetve a város lakóit, vendégeit is váró éttermet, sörözőt, borozót, sör-, illetve presszóteraszt, valamint drink bár akartak kialakítani benne.

a romtalánítással 1982 őszén megkezdett munka jóideig meglehetősen döcögve folyt, majd nemrég le is állt, mert a rekonstrukció folytatásához további tőkére volt szükség. ekkor - érdekes fordulat - jelentkezett az épületről korábban lemondó danubius, és anyagi segítségével folytatódhatott a keszthelyi balaton-part egyik építészeti színterének számító létesítmény helyreállítása.

a hajdani hullám már kezdi visszaszerezni eredeti külsejét, s ha az építők tartják ígéretüket, akkor 1986. júniusában kaput nyithat az üdülő. /mti/

tas/kné sk az olt
00.15 180485 1189

--

sb0011 4 160 mtib1011

ásatások zalában

1985. április 18. - megkezdődött az ásatási szezon zalában. a legjelentősebb munka az idén is a kis-balatonnál folyik. ezúttal már csak a leendő második tározó területén tevékenykednek a régészek. a kutatásoknak két központja lesz. az egyik fenékpusztánál, ahol a középkori fenékfalu teljes feltárására kerül sor. a másik, ugynevezett kulcslelőhelynek hidvégpusztát tartják a szakemberek. ez a hajdani átkelési pont ugyanis a neolitikumból a középkorig lakott volt, s így kitűnően nyomon követhető, miként váltották egymást a különböző kultúrák, megállapítható a terület népességének alakulása, sőt még a balaton vízszintjének ingadozása is. s a tavalyi kutatások során itt bukkantak rá a hazánkban eddig talált legnagyobb ix. századi faluszerű településre. a husz házon kívül különféle

objektumok: kemencék, tárolóvermek maradványai kerültek elő, a tetőt viszont nem találták meg. említést érdemel még a balatonmagyaród melletti középkori templom tervezett feltárása, valamint a részben lakott belső szigeteken, köztük a pénzés, a vörös és a pörkölt szigeten elvégzendő ásatás is.

zala megye területén még két helyen vállaltják majd a földet az archeológusok. a fakospusztai árpád-kori várat már nem kell keresniük, a hahóti - feltehetően xiii. századbéli - bencés kolostor után viszont csak ebben az évben kezdődik a kutatás. zalalövön konzerválják a római-kori salla város maradványait, a rajta is átvezető borostyán-ut előkerült szakaszát pedig helyreállítják. /mti/

tas/rj az olt.
00.16 180485 1526

--

sb0012 4 160 mtib1012

nyári nyelvi tábor

1985. április 18. - a tit somogy megyei szervezete kaposvárott, a csillagvizsgáló területén az idén is megrendezi a nyári orosz, francia, német és angol nyelvi szaktábort.

június 24-től augusztus 16-ig négy kéthetes turnusban foglalkoznak majd az általános iskolás gyerekekkel; a diákok napi négy órában tanulják a választott nyelvet. délutánonként színes programok várják őket: kirándulnak majd a szennai falumuzeumba, csillagászati és haditechnikai bemutatókon vehetnek részt, sport- és kresz-vetélkedőkön mérhetik össze tudásukat és ügyességüket.

a tábor programja az idén számítástechnikai oktatással is gazdagodik: a tanulók személyi számítógépeken sajátíthatják el azokat az elméleti és gyakorlati alapismereteket, melyekre később, tanulmányaik során szükségük lesz. /mti/

káp/rj az olt.
00.16 180485 0840

--

bel

- 10 -

1985.04.18.

sb0013 4 130 mtib1013

egészségnevelési programok az ifjúság nemzetközi évében

1985. április 18. - változatos egészségnevelési programokkal, a fiatalok életmódját vizsgáló kutatásokkal, új egészségnevelési módszerek bevezetésével támogatja az ifjúság nemzetközi évét az országos egészségnevelési intézet. munkájában az idén elsősorban a mentálhigiénés nevelés kapott kiemelt szerepet. ennek kapcsán fokozott figyelmet fordítanak a fiatalok dohányzás és az alkoholfogyasztás visszaszorítására, az egészségesebb életmódra nevelésre és a szexuális életre való felkészítésre.

az iskolai oktatásban mind nagyobb fontosságú az alapvető higiénére, az egészségesebb életvitelre nevelés. kevés azonban a tanórákon kívüli egészségnevelési foglalkozás. ezért az intézet különböző rendezvényekkel támogatja a fiatalok között immár világszerte, így hazánkban is kibontakozó, ugynevezett öntevékeny egészségnevelési mozgalmat. ennek lényege, hogy az egészséggel kapcsolatos kérdéseket az ifjak - érdeklődésüknek megfelelően - önállóan, szakköri foglalkozásokon, vagy akár baráti összejöveteleken dolgozzák fel könyvek, lexikonok, egyéb kiegészítő anyagok felhasználásával. ezt szolgálja a nemrégiben meghirdetett „igy élünk - így éltek”, című pályázat is, amely a 14-18 éveseket mozgósítja az egészségvédelemre.

„divat az egészség”, címmel vetélkedősorozatot rendeznek júliusban és augusztusban az ország különböző fürdőhelyein, illetve nyaralóövezetekben létrehozott ifjúsági és sporttáborokban. ezen többek között az egészséges öltözködéssel, étkezési szokásokkal kapcsolatos kérdésekre válaszolnak a versenyzők. /mti/

Lg km rj olt

00.17 180485 1631

-. -

bel

- 11 -

1985.04.18.

sb0014 4 160 mtib1014 /közönségszolgálat/

közlekedésbiztonsági nap

1985. április 18. - a fővárosi tanács közlekedési felügyelete a brfk-val és az fkbt-vel közösen közlekedésbiztonsági napot rendez április 27-én, szombaton 6-15 óra között a iii. kerületi mozaik utca 5. szám alatti vizsgáló állomáson. a díjmentes rendezvényen tanácsadás mellett a hatósági műszaki vizsga előírásai szerint műszerekkel ellenőrzik a személygépkocsik állapotát, s kívánságra beállítják a járművek fényszóróit, valamint az alapjárat szénmonoxid-tartalmát. a műszaki előírásoknak megfelelő autók tulajdonosai kérhetik a forgalmi engedély érvényességének meghosszabbítását. /mti/

gn cl rj olt
00.17 180485 0645

-. -

sb0015 4 130 mtib1015

elutazott gheorghe petrescu

1985. április 18. - maróthy László miniszterelnök-helyettesnek, a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság magyar tagozata elnökének meghívására április 15-18. között Magyarországon tartózkodott gheorghe petrescu miniszterelnök-helyettes, a bizottság román társelnöke, aki küldöttség élén részt vett a bizottság 18. ülésén.

a román vendég látogatást tett a videoton székesfehérvári gyárban, a csepeli szerszámgépgyárban és a főváros nevezetességeivel ismerkedett.

gheorghe petrescu és az általa vezetett delegáció csütörtökön elutazott budapestről. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren maróthy László búcsúztatta. jelen volt nicolae veres, románia budapesti nagykövete. /mti/
sl/cl/mz ie

08.10 180485 0771

--

sb0016 4 130 mtib1018

balesetek

1985. április 18. - budapest, az v. kerület váci utca 16. szám alatt a taverna szálloda építkezésén munkavégzés közben a vi. emeleti szintről lezuhant és a helyszínen meghalt horváth márton 47 éves kőműves, budapesti lakos. a baleset körülményét a rendőrség vizsgálja.

nem biztosított elsőbbséget a xv. kerület páskomliget utca 62. szám előtt lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen dénes ferenc 22 éves villamosvezető és a villamossal elütötte czifra istván 60 éves kőműves budapesti lakost. czifra istván a kórházba szállítás közben sérüléseibe belehalt. /mti/
il/kn/mz ie

10.17 180485 0602

--

sb0017 4 150 mtib1020

nagyjavítás a dumai vasműben

1985. április 18. - a tervezett 12 nap helyett 9 nap alatt fejeződött be a dumai vasmű meleghengerművének nagyjavítása és csütörtökön reggel újra megkezdődött a termelés. a 45 millió forint összegű nagyjavítási munkában naponta 450 ember vett részt. felújították az előnyújtó sort, modernebbre cserélték ki a görgősor egy részét, rendbetették a készsor öt állványát, a hajtás szabályozását tirisztoros elemekkel látták el, amivel 10-12 százalékos villamosenergia megtakarítást érhetnek el.

a nagyjavításnál a háromnapos előnyt azzal érték el, hogy a vasmű karbantartói előre összeszerelt, „próbaforogtatott”, alkatrészeket építettek be a kicserélendő helyére, továbbá 12-12 órás nyújtott műszakban dolgoztak, magasfokú szervezethez. /mti/
sas/tné,ká/mz ie
10.49 180485 0810

--

sb0018 4 150 mtib1021

felüdült a határ

1985. április 18. - csongrád megyében szerdán és csütörtökön mintegy 10 órás csendes eső áztatta a határt, véget vetve a hetek óta tartó szárazságnak. a csapadék átáztatta a talajok felső, termő rétegét; - felüdült a határ.

az eső rendkívül sokat használt minden növényi kultúrának, meggyorsítva a mintegy 100.000 hektár őszi kalászos fejlődését, növelve a kijutatott műtrágyák és gyomirtó szerek hatását.

az éltető nedvesség elősegítette az elvetett tavaszi növények: a háromezer hektárnyi tavaszi árpa és zab, a több mint ötezer hektáron földbe tett cukorrépa, valamint a fűszerpaprika magjának csírázását, kelését, növekedését. a duna-tisza közti homokvidéken megkötötte a laza talajt, amelyet a nagy szárazságban gyakran korbácsolt fel a szél s az így keletkezett homokverés helyenkint károsította a zsenge növényzetet.

✍

bel

- 14 -

1985.04.18.

Kedvező volt az is, hogy az esős napszak után borult maradt az ég, így a lehullott csapadék nagyrésze hasznosult. Most már kedvezőek a feltételek a hátralévő a legfontosabb tavaszi munkára, a kukorica vetésére. /mti/

tób/tób,ká/mz ie

11.25 180485 1109

--

sb0019 4 130 mtib1022

rendőrségi hírek

1985. április 18. - tatabányán egy személygépkocsi elütötte az uttesten áthaladó török istvánné 71 éves nyugdíjas helyi lakost. az idős asszony a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint törökné a már féktávolságon belül lévő személygépkocsi elé lépett. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

x x x

Budapesten a xviii. kerület Csaba utca 54. szám alatt a szivárvány felsőruházati kisipari gmk pinceműhelyében tűz keletkezett. a műhely a benne lévő gépekkel és kész ruhaneművel együtt kiégett. személyi sérülés nem történt. az anyagi kár közel félmillió forint. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az olajkályha műszaki meghibásodása következtében a kifolyt olaj meggyulladt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/
il/km/mz ie

11.27 180485 0857

--

bel

- 15 -

1985.04.18.

sb0020 4 160 mtib1023

kiállítás a trencsényi galéria gyűjteményéből

1985. április 18. - a trencsényi galéria gyűjteményét bemutató képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön Budapesten, a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban. a tárlaton 27 szlovák festőművész csendéleteit, életképeit állították ki.

a tárlat két hétig látható. /mti/

-ri/mz/km/vl ir
12.05 180485 0360

--

sb0021 4 130 mtib1024

kerényi grácia temetése

1985. április 18. - kerényi grácia író, költő, műfordító temetése április 23-án, kedden 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

magyar írók szövetsége

/mti/ ri/mz/il ie
12.06 180485 0246

--

sb0022 4 130 mtib1025

kiállítás magánépítőknél

1985. április 18. - a beépítési tervektől a butorokig ezerféle tárgy várja a magánépítőket szombathelyen, a városi ifjúsági központban rendezett kiállításon. a városi tanács, a ferrovill és a vas megyei iparcikk kereskedelmi vállalat csütörtökön kezdődött közös rendezvényével az építkezők közismert beszerzési gondjain kívánnak segíteni. a helyszínen megrendeléseket vesznek fel a bemutatott árucikkekre, ismertetik az egyes anyagok, eszközök előnyeit-hátrányait, használati módját, tanácsot adnak az építéssel,

szereléssel kapcsolatosan. egyes cikkek a bemutató idején árendeménnyel kaphatók.

a kiállítás három napon át tart nyitva.

kre/mmé,ká

12.07 180485 0699

--

sb0023 4 160 mtib1026

nemzetközi néptáncfesztivál

1985. április 18. - az idén július 19-29. között rendezik meg szegeden a tizedik nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztivált. ennek programjáról tájékoztatták a rendező szervek csütörtökön a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa elnökségét, amely vendéglátója az erre az alkalomra hazánkba látogató szakszervezeti delegációknak is. a hagyományos folklórfesztiválon az idén egy-egy bolgár, csehszlovák, görög, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, román, spanyol és szovjet együttes vesz részt. a hazaiakat a vegyipari dolgozók bartók táncegyüttese, a csepel táncegyüttes, a medosz kertészeti egyetem táncegyüttes, az építők vadrózsák táncegyüttese és a szeged táncegyüttes képviseli.

a tájékoztatás szerint a csoportok az ujszegedi szabadtéri színpadon július 19-én, 20-án és 21-én egész estét betöltő műsort adnak. a fesztivál gálaestjét tavaszköszöntő címmel a szegedi szabadtéri játékok programja keretében július 26-án, 27-én és 28-án rendezik meg a dóm téri színpadon. a tavaszi népszokásokat megelevenítő koreográfiákat erdélyi tiber, foltin jolán, varga zoltán és novák ferenc készíti.

a fesztiválon résztvevő több mint hétszáz táncos a szegedi múzeum és a szegedi tudományegyetem épülete előtt is többször ad műsort. a külföldi csoportok bács-kiskun, baranya, békés, szolnok és tolna megyékben, valamint hódmezővásárhelyen, makón, nagylakon és szentesen önálló esteken lépnek fel július 22-én.

a fesztiválon résztvevő együttesek nem versenyeznek. találkozzuk elsősorban a barátkozást, a tapasztalatcserét szolgálja. mindegyik csoport megkapja emlékül a lapis andrás szobrászművész által ez alkalomra készített díszes plakettet. /mti/

dén/d,ká/il ie

12.10 180485 1712

--

sb0024 4 150 mtib1027

Légi vízminőségi szemle

1985. április 18. - Légi vízminőségi szemlét tartott csütörtökön az ovh, valamint az északmagyarországi és a középtisza-vidéki vízügyi igazgatóság a tiszán. az ovh repülőgépen utazó vízügyi szakemberek a folyó északi és középső részének mintegy százötven kilométer hosszú szakaszát vették szemügyre. olyan, a víz minőségére utaló megfigyeléseket tehettek, amelyek a gátakról nem lehetségesek. a szemle egyik kiemelkedő feladata volt a 127 négyzetkilométer nagyságu kisköréi tározótó vizének ellenőrzése, a szennyezettebb szakaszok feltárása, feltérképezése, a vízminőségvédelmi teendők meghatározása.

a tiszta hazánk azon folyói közé tartozik, amelynek vízszolgáltatása sokrétű. több település a folyóból nyeri ivóvizét, nagyarányu a mezőgazdasági öntözés és az ipari vízfelhasználás. mindez szükségessé teszi a vízminőség állandó ellenőrzését. ezuttal, az országban első alkalommal, a repülőgépről színes légi videofelvételeket is készítettek. ez a technikai eszköz lehetővé teszi a jelenségek alaposabb értékelését. a videofelvétel a színek jól elkülöníthetők, így a szennyezőforrások is könnyebben felismerhetők. /mti/

end/kné,ká/mz ie

12.43 180485 1187

--

sb0025 4 180 mtib1028

napi jelentés

1985. április 18. - egyre kevesebb helyen eső

a brit-szigetektől, a német-lengyel síkságon át a szovjetunió eruo pái területének nyugati részéig néhány száz kilométer széles magas nyomású zóna húzódik. a zónában általában kevés a felhő, száraz az idő. központjával szicília térségében ciklon örvénylik. hatására olaszországban, a balkán-félszigeten, valamint a kárpát-medence nagy részén erősen felhős az ég, sokfelé esik az eső, záporosó. péntek estig a kárpát-medence időjárására az említett ciklon hatása fokozatosan gyengül.

hazánkban szerdán a déli és a keleti országrészben erősen felhős vagy borult maradt az ég. az ország többi részén 2, 8 órán át süttött a nap. sokfelé volt eső, záporosó. a lehullott csapadék mennyisége

1440

általában csapadéknyom és 10 m között váltakozott, de a déli megyékben helyenként elérte a 11,18 mm-t is. a hőmérséklet csúcserőke 10, 17 fok között alakult. az északi, északkeleti szél többfelé erős, időnként viharos volt. csütörtök hajnalra 5, 10 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti országrészben helyenként felszakadozott a felhőzet, máshol borult maradt az ég. többfelé esett az eső, záporosó. az északi, északkeleti szél több helyen megélnkült. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 6, 14 fok között váltakozott.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 11,2 fok volt, a sokévi átlagnál 0, 7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mbar, alig változik.

várható időjárás az ország területén péntek estig

eleinte országsszerte tulnyomón borult idő várható - többfelé - főként nyugaton és délen gyenge esővel. később észak felől lassan csökken a felhőzet, és egyre több helyütt megszűnik a csapadék. a ma gyakran élénk, időnként erős északi, északkeleti szél péntekre sokfelé leáll. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3 és 8, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12 és 17 fok között alakul.

a duna vizállása budapestnél 270 cm, hőmérséklete 9, 8 fok

előrejelzés budapestre péntek reggelig

időnként kissé csökken a felhő. gyenge eső még várható. az élénk északkeleti szelet időnként erős széllelkések kísérik. a hőmérséklet késő este 9, péntek hajnalban pedig 6-7 fok körül várható. /folyt. köv./

cl
13.11 180485 2431

1440

--

sb0026 4 180 mtib1029

napi jelentés - távolabbi kilátások szombattól keddig

az időszak legelején kevés felhő, csapadék nem valószínű. majd átmenetileg megnövekszik a felhőzet, megélnkült az északias szél. sokfelé alakul ki gyenge eső, záporosó.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 3, 7 fok között várható. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 13, 18 majd 10, 15 fok között lesz. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ napi csapadék az ország területének 20 százalékán várható.
13.15 180485 0531

--

sb0027 4 180 mtib1030

szerencsés baleset

1985. április 18. - csütörtökön a reggeli órákban budapesten a XMI. kerületi csömöri ut 40. sz. ház kertjébe - eddig ismeretlen okból - becsuszott egy 73/e jelzésű csuklós autóbussz. a baleset következtében egy utas könnyebben megsérült. a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

ri/cl km ie
13.24 180485 0349

1440

--

sb0028 4 150 mtib1031

marjai józsef moszkvába utazott

1985. április 18. - marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormánybizottság magyar tagozatának elnöke csütörtökön moszkvába utazott. /mti/ *1/15ai*

sl/cl/mz ie

13.32 180485 0276

--

sb0029 4 160 mtib1032

magyar-finn tudományos szimpózium

1985. április 18.- a magyar -finn tudományos napok keretében csütörtökön szegeden, a magyar tudományos akadémiai biológiai központjában magyar-finn tudományos szimpóziumot rendeztek a rákkeltő anyagokról.

a finn kutatók előadásai a levegőben található rákkeltő anyagokkal, a dohányzás rákkeltő hatásával, a mérgező anyagoknak az öröklésben kifejtett hatásával foglalkoztak, míg a hazai szakemberek tudományos értekezésükben legújabb kutatási eredményeikről számoltak be.

az előadók hangsúlyozták: mindkét országban szigorú előírások akadályozzák meg, hogy a növényvédő -, rovarirtó -és gyógyszerek rákkeltő, vagy más egészségkárosító anyagokat tartalmazzanak. a szegedi tanácskozáson ismertették azokat a legújabb vizsgálati módszereket, amelyekkel a korábbinál pontosabban és gyorsabban mutathatók ki környezetünkben ezek a vegyületek. /mti/
Lad/d/ká/mz ie

13.35 180485 0924

1440

--

sb0030 4 160 mtib1033

valétálás mezőturon

1985. április 18. - végzős hallgatók három napig tartó valéta ünnepsége kezdődött csütörtökön a debreceni agrártudományi egyetem mezőturi gépészeti főiskolai karán. a szakmai és szórakoztató programokat egyaránt tartalmazó rendezvénysorozaton 116 nappali és levelező tagozatos fiatal bucsuzik a főiskolától és a várostól. a valéta napok nyitányaként a harmadéves főiskolások - régi hagyományokat ápolva - diákigazgatót választottak maguk közül, aki a három napra átvette az intézmény vezetését. ezt követően a főiskolai kar öntevékeny művészeti csoportjai kulturális seregszemlén mutatkoztak be társaiknak és az érdeklődőknek.

pénteken a mezőgazdaságban dolgozó gépész szakemberek továbbképzésének lehetőségeiről rendeznek konzultációt, majd sor kerül a valéta napok leglátványosabb eseményére, a gépészkarneváltra: a hallgatók feldiszipített mezőgazdasági gépekkel vonulnak végig a városon, bucsut véve tanulmányaik színhelyétől. /mti/
Laz/kné,ká/mz ie

13.35 180485 0995

--

sb0031 4 130 mtib1034

a tolna megyei tanács ülése /közművelődés/

1985. április 18. - a közművelődés utóbbi tíz évben elért eredményeit értékelte csütörtökön szekszárdon tartott ülésén a tolna megyei tanács. mint többek között elmondták, ebben a két tervciklusban közművelődési intézmények egész sora épült tolnában. új művelődési házat avattak pakson, dombóváron, bonyhádon, högyészen, madocsán és az idén fejeződik be a decsi művelődési ház építése. számos településen felújították, bővítették a közművelődés otthonait. új könyvtár szekszárdon és tamásiban nyílt ebben az időszakban. e tetemes beruházások eredményeként ugrásszerűen megnőtt a megyében a színházi előadások, hangversenyek és képzőművészeti kiállítások száma. öt-hat vidéki és három-négy fővárosi színház vendégszerepel rendszeresen a megye városaiban, falvaiban. emellett sok más lehetőséget is kínálnak a művelődési intézmények az igényes szórakozásra és a művelődésre.

1440

mindemellett égető gond, hogy a városoktól és nagyközségektől távol eső aprófalvak helyi művelődési lehetőségei a minimálisra csökkentek a körzetesítések után. a terület állásfoglalása szerint ezen azzal lehetne változtatni, ha az üzemek, szövetkezetek támogatást adnának egy-egy falusi művelődési ház, vagy legalább klubkönyvtár kialakításához, illetve korszerűsítéséhez. /mti/

gem/kjné/kz/cl olt
14.40 180485 1336

--

sb0032 4 160 mtib1035

„beavató,, bemutató szombathelyen

1985. április 18.- szombathelyen tartotta shakespeare: vizkereszt, vagy amit akartok című vígjátékának bemutatóját a zalaegerszegi hevesi sándor színház. az ugynevezett beavató színházi sorozat keretében színre vitt klasszikus művet halasi imre rendezésében láthatta a közönség. a főbb szerepeket pap éva, siménfalvy lajos, nemcsák károly, rácz tibor és - vendégként - soproni ági alakította. a díszletek menczel róbert, a jelmezek laczó henriette tervei alapján készültek.

a vizkereszt már a hetedik „beavató,, produkciója a társulatnak. az elsősorban közép-és általános iskolásoknak szánt, de bárki által megtekinthető előadások a drámairodalom kiemelkedő alkotásainak megismertetését, a színház megszerettetését, a közeljövő értő publikumának kialakítását szolgálják.

shakespeare vígjátékát zalaegerszegen, a megyei művelődési és ifjúsági központban pénteken mutatja be a hevesi sándor színház. /mti/

tas/tóa,ká cl olt
14.43 180485 0993

--

sb0033 4 130 mtib1036

szakszervezeti emlékülés

1985. április 18.- a szakszervezeti mozgalom 40 esztendejéről és a népszava történetéről két napos emlékülést rendezett a népszava lap-és könyvkiadó, valamint a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. csütörtökön, az első napon az szmt szegedi oktatási központjában megnyitották a szakszervezeti mozgalom és a népszava történetét bemutató kiállítását, majd sajtóforumot tartottak bács, békés és csongrád megye mintegy száz szakszervezeti aktivistája továbbá a népszava munkatársai részvételével.

pénteken a szakszervezetek helye, szerepe, feladatai gazdaságunkban címmel rendeznek plenárius ülést, majd három szekcióban huszonegy előadás hangzik el ebben a témakörben. az előadók jórészt szegedi egyetemi, főiskolai oktatók, tudományos kutatók./mti/

dob/dob,ká/cl olt
14.49 180485 0824

--

sb0034 4 130 mtib1037

területfejlesztés bács-kiskun megyében

1985. április 18. - bács-kiskun megye terület- és gazdaságfejlesztési tervkonceptiójának tendenciáiról tárgyalt csütörtöki ülésén a hazafias népfront megyei bizottsága.

mint elhangzott: a megye ipara a meglévő bázisokon fejlődhet tovább. növelik a szénhidrogén-termelést, új területeket tárnak fel. a gépipar az élelmiszergazdasághoz kapcsolódva fejlődik. főleg a kertészeti gépek, alkatrészek gyártását célszerű az átlagot meghaladó ütemben növelni.

a mezőgazdaságban a növényi termékek termelése az átlagot meghaladóan, az állati termékeké mérsékeltebben emelkedik. kiemelt feladat továbbra is a gabonaprogram végrehajtása, a gépesítés korszerűsítése és a tárolókapacitás bővítése.

a közlekedés javítása érdekében a legfontosabb feladat a fülöpszállás-solt vasutvonal megépítése, továbbá az m-5-ös autópálya felpályájának megépítése kecskemétiig. ezt 1988-ra tervezik.

a hírközlés javítására baján és kiskőrösön távbeszélő gócpontokat építenek ki, amelyek mintegy negyven községben teremtik meg a lehetőséget a fejlesztésre.

a megyében öt év alatt várhatóan 20 ezer lakás épül fel, döntően saját erőből, ezért minden településen szorgalmazzák a telekellátás javítását. /mti/

Lak/bné,ká

14.50 180485 1274

--

sb0035 4 160 mtib1038

az egészségügyi minisztérium tájékoztatója

1985. április 18. - a közegészségügyi szervek országsszerte folytatták a januárban csomagolt bors vizsgálatát, mivel hajdu-bihar megyében néhány nappal ezelőtt e tételek között szalmonellával fertőzöttet találtak. ezután zárolták a fertőzés-gyanús tételeket, hogy megelőzzék azok felhasználását, szalmonellával fertőzött bors fogyasztása okozta megbetegedést nem jelentettek az utóbbi napokban. egyébként a szalmonella kórokozója az ételek sütése, főzése közben elpusztul.

az ellenőrzés során több megyében szalmonellát mutattak ki a vizsgált borsmintákból. ezért az egészségügyi minisztérium állásfoglalása alapján a compact kereskedelmi vállalat - a fűszért vállalattal közösen - visszagyűjti a kereskedelmi és felhasználó egységekből a januárban csomagolt borsot. ezeket a tételeket az országos ételmezés- és táplálkozástudományi intézet által megvizsgált, és fogyasztásra alkalmasnak minősített borssal pótolja. /mti/

me/il/-vi km olt

15.03 180485 1007

--

sb0036 4 180 mtib1039

az icomos magyar bizottságának közgyűlése

1985. április 18. - a budavári palotában, munkásmozgalmi múzeumban a nemzetközi műemléki napon, csütörtökön tartotta első közgyűlését a műemlékek és történeti együttesek nemzetközi tanácsának /icomos/ magyar nemzeti bizottsága. a közgyűlésen áttekintették a testület két évtizedes tevékenységét, amellyel Magyarország a nemzetközi műemléki szervezet megalapítása óta segíti az emlékek világméretű megmentésének ügyét. a magyar szakemberek tevékenyen részt vesznek a nemzetközi szervezet népi építészeti és kőrestaurálási bizottságának munkájában, s Magyarország adott otthont egerben az icomos történeti városok nemzetközi bizottságának. *Építészeti*

az icomos mintegy 70 tagországa közül az olasz és a francia tagozat után a magyar nemzeti bizottság a legnagyobb. az utóbbi másfél évben 18-ról megközelítően 200-ra növekedett az icomos magyar tagjainak száma, s a mostani közgyűlést azért hívták össze, hogy a kibővült nemzeti bizottság ezután társadalmi szervezetként folytassa munkáját. a közgyűlésen megválasztották a vezetőséget. a testület elnökének dercsényi dezső kossuth-díjas egyetemi tanárt, titkárnak pedig román andrást, az országos műemléki felügyelőség osztályvezetőjét választották. a közgyűlésen méltatták a 91 éves rados jeno professzor munkásságát, és őt a magyar nemzeti bizottság tiszteletbeli tagjává választották.

a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az ikarus székesszérvári gyáregységének dolgozói vállalták: társadalmi munkában helyreállítják a város ráciz utcájában az egyik népi építészeti emléket, egy régi nádfedeles házat, az újjáépítés után pedig karbantartják az épületet. a közgyűlés támogatásáról biztosította a kezdeményezést, s a műemléki szakértők segítségét nyújtanak a munkák korhű lebonyolításához. /mti/

sb/cl^{el}dt

15.10 180485 1820

--

sb0037 4 150 mtib1040 /közönségszolgálat!/
 vízhiány várható pesterzsébet központjában

1985. április 18. - a fővárosi vízművek értesíti a fogyasztókat, hogy április 19-én, pénteken reggel 9 órától 12 óráig karbantartási munkák miatt a xx. kerületben, a városközpontban lévő lakótelepen víznyomáscsökkenés, magasabb szinteken vízhiány várható. a fővárosi vízművek kéri a fogyasztók szíves türelmét és megértését. /mti/

ri/mz/cl olt
 15.24 180485 0402

..-

sb0038 4 160 mtib1041

békés-tarhosi zenei napok

1985. április 18. - az idén június 22-én kezdődik és július 1-ig tart a hagyományos békés-tarhosi zenei napok ünnepség-sorozata - jelentették be csütörtökön a budapesti művelődési központban tartott sajtótájékoztatón. a zenei napok hangversenyeivel, s több más rendezvényével a felszabadulás után egy évtizeden át működött, s a kodály-módszer szerint oktató tarhosi ének-zene iskola hagyományait ápolja.

mint makoviczki jános, békés város tanácselnöke elmondta, az első magyar állami énekiskola létrejöttéről és működéséről 1976 óta emlékeznek meg tarhoson. azóta az ünnepség-sorozat országos hírűvé vált, számos neves magyar és külföldi művész szerepelt a különböző rendezvényeken. a magyar zenei életben egyre rangosabb helyet elfoglaló kulturális napok eseményeiről gulyás györgy, a békés-tarhosi zenei napok művészeti vezetője számolt be a résztvevőknek.

a nyitónapon a zenepavilonban kodály psalmus hungaricus-át a debreceni máv filharmonikus zenekar és a szegedi zenekar kórusa szólaltatja meg, a szólót simándy józsef éneklte. másnap a békési református műemléktemplomban bach h-moll miséjét ugyancsak a debreceni zenekar és a kisz központi művészegyüttes egyetemi énekkara adja elő. június 24-én hétfőn a bartók vonós négyes ad koncertet a zenepavilonban, s ugyanitt tíz énekkar részvételével kórushangverseny kezdődik június 29-én szombaton békés város nagydíjáért és a gulyás györgy által alapított tarhosi díjért. a zenei napokhoz kapcsolódva külföldi karmagyk részvételével karvezető mesterkurzust, középiskolás diákoknak pedig vonós zenekari táborot szerveznek. külföldi és magyar előadók tudományos

as

tanácskozáson számolnak be az iskolai ének-és hangszeres tanításnak a közművelődésre kifejtett hatásáról, a meglévő problémákról. több képzőművészeti kiállítás nyílik, többek között csavlek etelka keramikus és csavlek andrás festőművész munkáiból. az idén először bővül a koncertek helyszíne is, gyomán június 24-én, orosházán pedig június 26-án szólal meg bach h-moll miséje. /mti/

ri/il/km/cl olt
 15.27 180485 2069

..-

sb0039 4 130 mtib1042

hazaérkezett vietnamból és kambodzsából a magyar szolidaritási bizottság küldöttsége

1985. április 18. - a magyar szolidaritási bizottság küldöttsége, - amely vietnami testvérszervezete meghívásának eleget téve a vietnami szocialista köztársaságban részt vett a hazánk felszabadulásának 40. évfordulójával kapcsolatos megemlékezésen, majd ezt követően a kambodzsai népköztársaságba látogatott - csütörtökön hazaérkezett. a ferihegyi repülőtéren a delegáció fogadására megjelent nguyen lung, a vszk budapesti nagykövete.

a küldöttséget, - amelyet deák livia, az mszb elnökhelyettese vezetett - vietnamban fogadta do muoi, a vkp kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes. a delegáció részt vett a hanoi-i nagyszínházban rendezett díszünnepségen, ahol le khac külkereskedelmi miniszter és deák livia mondott beszédet. ho si minh városban phan minh than, a városi pártbizottság titkára fogadást adott a jubileumi évforduló alkalmából. a delegáció tagjai ellátogattak a vu lai vietnami-magyar barátság termelőszövetkezetbe és a hanoi környéki elektromotor-és gépgyárba. a dél-vietnami cuu long tartományi székhelyen részt vettek a hazánk felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából rendezett nagygyűlésen.

a delegáció megbeszélést folytatott a vietnami barátsági és szolidaritási bizottság vezetőivel, hoang minh diam/elnökségének elnökével és trinh ngoc thai főtitkárral. megvitatták a kétoldalu kapcsolatok alakulását, a két nép közötti barátság és szolidaritás fejlesztésének lehetőségeit, valamint a nemzetközi antiimperialista összefogás erősítésének feladatait. /mti/

V-mal, a bizottság

ri/il/km/cl olt
 15.40 180485 1628

as 1740

..-

sb0040 4 160 mtib1043

szociofotó-kiállítás

1985. április 18. - a 4. nagybaracskaai fotográfiai alkotótelep legkiemelkedőbb szociofotóit bemutató kiállítás nyílt meg csütörtökön a budapest galéria józsefvárosi kiállítótermében.

az mszmp bács-kiskun megyei bizottsága és a megyei tanács kezdeményezésére 1981-ben létrehozott alkotótelep célja a klasszikus magyar szociofotós örökség folytatása. a telepet felkereső művészek évente más-más fő témát választanak alkotó munkájuk tárgyaként; tavaly a lakosság és a közösségi intézmények kapcsolatait örökítették meg képeiken. az alkotó munka mellett a telep biztosítja az elméleti felkészülést, a kutatómunka feltételeit is. a nagybaracskaai alkotótelep - a magyar fotóművészek szövetségének támogatásával - napjainkra nemzetközi fórummá vált: 1984-ben a magyar résztvevők mellett már öt ország szociofotósai is bekapcsolódtak az alkotóhely munkájába.

a főváros közönsége immár másodszor tekintheti meg a telep alkotásainak reprezentatív tárlatát a budapest galéria rendezésében. a csütörtökön megnyílt, s május 31-ig látogatható kiállításon 14 alkotó - köztük angliából, csehszlovákiából, jugoszláviából, az ndk-ból és szíriából érkezett fotóművészek - portréi, életképei, környezetvédelemmel foglalkozó sorozatai, s a cigányság életkörülményeit megörökítő képei kerültek a tárlókba. /mti/

gn/-vi km olt
15.41 180485 1350

-.-

sb0041 4 150 mtib1044

új vállalat a mikromodul

1985. április 18. - a mikroelektronikai kormányprogram célkitűzéseinek megvalósítását segíti egy új külkereskedelmi közös vállalat, a mikromodul, amelyet a mikroelektronikai vállalat és az elektromodul alkatrészkereskedelmi vállalat alapított. a néhány hónapja működő vállalat tevékenységéről csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak a közös vállalat vezetői a budapesti fórum szállóban.

a mikromodul mindenképp a mikroelektronikai vállalatnál készülő elektronikai alkatrészkekből exportál, s vásárol hasonló termékeket a magyar feldolgozó ipar számára. feladata a legkorszerűbb és legfejlettebb hazai technológiákat kiszolgálni

és 1740

elektronikai alkatrészekkel s ezzel javítani a hazai alkatrészkinálattal és ellátást. így módon elősegíti a műszer-, a híradástechnikai- és az elektronikai ipar versenyképességét.

az új közös vállalat modern számítógép-központtal rendelkezik, ami lehetővé teszi, hogy hazai és külföldi megrendelésre technológiai és gyártmánytervezést vállaljon, segítve az iparvállalatok korszerűsítési törekvéseinek valóra váltását. ebben együttműködik a videotommal, az orionnal, az brg-vel és a beag-gal. a kutatóintézetek közül a kfki-val közösen dolgozik az atomreaktorokba építhető speciális áramkörök fejlesztésén és tervezésén. a csehszlovák tesla cég nemrég tervezési munkákat rendelt meg a mikromodultól. bolgár és ndk-beli vállalatoktól egyelőre csak importálnak, de kutatják az exportlehetőséget is. néhány tervezési és fejlesztési feladatra vállalkoztak osztrák, nszk-beli, francia, holland, belga, angol és japán cégek megrendelésére.

a sajtótájékoztatón azt is elmondták, hogy a vállalat felhasználva a kulcsrakész üzemek exportjában más területen szerzett külkereskedői tapasztalatokat és a jelentős szellemi kapacitást, ajánlatokat dolgoz ki elektronikai gyárak, üzemek, gyártósorok tervezésére és kivitelezésére. jelenleg egy távol-keleti partnerrel félvezető-gyár exportjáról tárgyalnak. /mti/

sz/cl/sl/il olt
15.49 180485 1996

-.-

sb0042 4 150 mtib1045 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank hivatalos devizaárfolyamai

1985. április 18. -

érvényben: 1985. április 19-én

d e v i z a n e m	vételi	közép	eladási
	árf.100	egységre	ft-ban
angol font	6405,75	6412,16	6418,57
ausztrál dollár	3218,74	3221,96	3225,18
belga frank	82,36	82,44	82,52
dán korona	460,28	460,74	461,20
finn márka	793,94	794,73	795,52
francia frank	543,73	544,27	544,81
hollandi forint	1466,98	1468,45	1469,92
japán yen /1000/	202,41	202,61	202,81

és 1740

kanadai dollár	3732,59	3736,33	3740,07
kuvaiti dinár	16862,49	16879,37	16896,25
norvég korona	574,38	574,95	575,52
nszk márka	1659,20	1660,86	1662,52
olasz líra /1000/	25,96	25,99	26,02
osztrák schilling	236,14	236,38	236,62
portugál escudo	29,73	29,76	29,79
spanyol peseta	29,75	29,78	29,81
svájci frank	1984,29	1986,28	1988,27
svéd korona	568,74	569,31	569,88
tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	5068,87	5073,94	5079,01

x x x

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos
 árfolyamok változatlanul az 1985. március 19-i
 közléseknek megfelelően vannak érvényben. /mti/
 kf/-vi sl olt
 15.51 180485 1357

1740

--

sb0044 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1985. április 18. - az európai nagyvárosok péntekre várható
 maximális hőmérséklete:

párizs	20 fok,
london	18 fok,
oslo	9 fok,
stockholm	7 fok,
helsinki	6 fok,
berlin	14 fok,
varsó	13 fok,
leningrád	5 fok,
moszkva	5 fok,
kijev	9 fok,
prága	15 fok,
bécs	15 fok,
róma	18 fok,
madrid	26 fok,
belgrád	13 fok,
bukarest	11 fok,
szófia	13 fok,
athén	19 fok /mti/

kf/sl/cl olt
 15.57 180485 0898

--

sb0045 4 130 mtib1048

magyar-kubai munkaügyi tárgyalások

1985. április 18. - joaquin benavides miniszter, a kubai
 köztársaság állami munkaügyi és társadalombiztosítási bizottságának
 elnöke április 12-18. között rácz albert államtitkárnak, az állami
 bér- és munkaügyi hivatal elnökének meghívására magyarországon
 tartózkodott. vendéglátójával megbeszéléseket folytatott a
 magyar-kubai munkaügyi együttműködésről, különös tekintettel a kubai
 fiatalok jelenlegi és hosszabb távú magyarországi foglalkoztatására.
 a miniszter meglátogatta a dunai vasművet, ahol találkozott az ott
 dolgozó kubai munkásokkal. joaquin benavidest fogadta csehák judit,
 a minisztertanács elnökhelyettese.

ab

--

a megbeszéléseken részt vett euclides vázquez candela, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. a kubai miniszter csütörtökön elutazott budapestről. /mti/

sl/cl olt
16.03 180485 0841

--

sb0046 4 150 mtib1049

iparfejlesztés hajdu-biharban

1985. április 18. - hajdu-bihar megye iparának főbb fejlesztési irányairól tárgyalt csütörtökön a magyar gördülőcsapágy művek debreceni központjában a területi ipari bizottság. az ülésen részt vett és felszólalt szabó imre ipari miniszterhelyettes.

megállapították: a korábbi tervciklusokban a megye iparának extenzív fejlesztése volt a jellemző, s ennek során tízezer új ipari munkahelyet létesítettek. a fejlesztés azonban nem volt arányos: az ipari munkahelyek többsége, több mint 75 százaléka városokban van. a megye déli és keleti, mezőgazdaságilag is kedvezőtlen adottságu térségeiben gyengén fejlett az ipar.

a jelenlegi tervidőszak intenzív iparfejlesztése során meggyorsult a helyi adottságok feltárása, a meglévő lehetőségek mobilizálása. több olyan kooperációs kapcsolat jött létre, amely hozzájárul a megye ipari termelésének dinamikusabb növeléséhez, a munkaerő hatékonyabb foglalkoztatásához, a változatosabb ipari struktúra kialakulásához. ezek sorában mezőgazdasági, illetve ipari szövetkezetekkel együttműködve több vidéki telephelyet hozott létre a szék- és kárpitosipari vállalat, a debreceni ruhagyár, a hajdu-bihar megyei textilfeldolgozó vállalat, a pamutfonó ipari vállalat és a debreceni cipőgyár.

az ipari gazdálkodó szervezetek műszaki-technikai színvonalát - mint azt az ülésen megállapították - nagyarányú differenciáltság jellemzi. az adottságok és a belső tartalékok jobb kihasználásához, a termelékenység fokozásához a jövőben elengedhetetlen az infrastrukturális ellátottság, ezen belül a kutató-fejlesztő bázisok bővítése. ez utóbbi kapcsán példaként említették azt az együttműködést, amely a debreceni atommagkutató intézet és a biogal gyógyszergyár között a különféle gyógyszergyártási folyamatok ellenőrzése kapcsán létrejött.

2

a területi ipari bizottság ülésén hangsúlyozták: a hetedik ötéves terv során folytatni kell a megye iparának területileg is arányos fejlesztését. ehhez - az érdekeltségi rendszer megteremtésével, illetve javításával - a különféle gazdálkodó egységek jobb, tartalmasabb együttműködésére van szükség. /mti/

tár/éva,ká

16.20 180485 2150

--

sb0047 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1985. április 18. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria

változóan felhős idő, eleinte még néhány helyen kisebb esővel. a hőmérséklet pénteken kora délután 12-17 fok, szombaton hajnalban 2-7 fok.

csehszlovákia

fokozatosan csökken a felhőzet, eső már nem várható. a hőmérséklet pénteken kora délután 12-17 fok, szombaton hajnalban 1-6 fok.

szovjetunió

csökken a felhőzet, csapadék már nem várható. a hőmérséklet pénteken kora délután 12-17 fok, szombaton hajnalban 1-6 fok.

románia

észak felől időnként csökken a felhőzet, főként délen várható újabb eső, zápor. a hőmérséklet pénteken kora délután 12-17 fok, szombaton hajnalban 4-9 fok.

jugoszlávia

tulnyomóan borult idő, többfelé újabb esővel, záporral. a hőmérséklet pénteken kora délután 11-16 fok, szombaton hajnalban 5-10 fok. /mti/

kf/-vi sl olt
16.24 180485 1027

67

--

sb0048 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

továbbra is hűvös idő - orvosmeteorológiai tájékoztató

1985. április 18. - a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napokban felszakadozik a felhőzet, néhány óráig napsütésre is lehet számítani, gyenge eső, futó zápor legfeljebb az ország délnyugati részén alakul ki. a hét végétől ismét többször megnövekszik a felhőzet és futó záporok lehetnek. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet általában 2 és 7 fok között alakul, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig eleinte 13 és 18, majd 10 és 15 fok között valószínű. a felmelegedés erősödését csak a jövő hét közepén várhatjuk.

miután továbbra is szeszélyes marad az áprilisi időjárás az orvosmeteorológus szerint a hűvösebb levegő sok emberre frissítően, élénkítően hat. a változásra érzékenyeknél azonban görcsös légzési, epe és vese folyamatok léphetnek fel. a szeles, felhős napokon fokozott hőtermelésre kényszerül a szervezet, s ez nagyobb energiatermelést, lényegében gyorsabb kifáradást okoz. /mti/
kf/-vi st olt
16.34 180485 0996

--

sb0049 4 160 mtib1052

folytatta munkáját a Lukács-konferencia /1. rész/

1985. április 18. - csütörtökön plenáris ülésel folytatta munkáját a Lukács György helye és szerepe a marxista elmélet XX. századi fejlődésében címmel rendezett nemzetközi tudományos konferencia a Budapesti Kongresszusi Központban.

a tanácskozássorozat második napján Lukács József akadémikus arról tartott előadást: hogyan vélekedett Lukács György a kulturális örökségről és a szocialista kulturális fejlődés problémáiról. hangsúlyozta: a kiváló marxista teoretikus a politikai tudatosság kifejtésének szükségességét hangoztatta, s különösen fontosnak tartotta a szocialista politikai demokráciának, a mindennapok demokráciájának kialakítását. a demokratikus és a szocialista kultúra viszonyát tekintve Lukács György rámutatott: lényege szerint csak a szocializmus kulturája válhat következetesen demokratikussá.

Lukács György „ady-vonala”, címmel Király István akadémikus referált. kiemelte, hogy Lukács egész életére döntő befolyást, jelentős átalakító hatást gyakoroltak Ady Endre művei. az Ady életműből a tiltakozó jellegét érzékeltető, úgynevezett magyar

07

verseket emelte ki kezdettől fogva Lukács, erősen vonzotta őt az ezekben az írásokban megnyilvánuló kritikai tartás. Ady-ról szóló korai írásainak egyik lényegi vonása, hogy felismerte: a költő kibékíthetetlenül nem pusztán tagadás volt, de egyben a nihilizmussal, az értéktelenséggel való meg nem alkuvás is. Lukács marxizmusában folyamatosan hatott az Ady örökség. korszerű formában - az emberi szellem, az emberi gondolkodás nagy vívmányaiival, új tapasztalataival feldusítottan - a XX. századi magyar fejlődés leginkább előremutató irányát, az „ady-vonalat”, folytatta tovább.

Lukács Györgyről mint a nem tiszta ész kritikusáról sziklai László a filozófiai tudomány kandidátusa tartott előadást. mint kifejtette: Lukács moszkvai emigrációja idején a korparancsnak engedve állítja a nem tiszta ész ideológiai kritikájának középpontjába a klasszikus német irodalom és filozófia védelmét.
/folyt. köv./
na/-vi km
16.38 180485 2058

--

sb0050 4 160 mtib1053

folytatta munkáját a Lukács-konferencia /2. rész/

kommunista tudatossággal tudva, hogy nemcsak ártatlan világnézet, de ártatlan kritika sem létezik. Nietzsche filozófiájának hatását Lukács először a náciizmus demagóg propagandájával összefüggésben elemzi, s választ keres a fasizmus „világnézete”, hatékonyságának okaira. kiutatja, hogy a fasiszta ideológia befogadását alapvetően a polgári társadalom megrendülése készítette elő, a válság, a kiütlanság és a perspektívtalanság érzése. Lukácsnál az ész, a humanizmus és a demokrácia hármas egysége található meg.

az ülészak további részében materializmus, mint innováció címmel Frank Benseler NSZK-beli egyetemi tanár tartott előadást. Lukács György történelem és osztálytudat, illetve a társadalmi lét ontológiája című munkáinak gondolatait felidézve hangsúlyozta: Lukácsnak nincsenek olyan alkalmi művei sem, amelyekben ne bukkannának fel jelentős, lényegbevágó, immotatív kérdések. Lukács György a szabadság és a szükségszerűség problematikáját más módon ragadta meg, mint elődei, rámutatott, nincs olyan szubjektivitás, amely a gyökerei mélyén ne lenne társadalmi eredetű. a szabadság és a szükségszerűség közötti összefüggések felderítésével kifejtette munkáiban: az ember sohasem pusztán eszköz, hanem a polgári individuum része, amely materializálódik.

07

bel

- 36 -

1985.04.18.

Lukács György esztétikai nézeteiről, ezeken belül totalitás-fogalmáról Wolfgang Heise ndk-beli egyetemi tanár referált. az előadó szólt Lukács tükröződési elméletéről, s hangsúlyozta: a nagy hatású ideológus a matearista elmélet megvalósítása során gondolati normát adott, szisztematikusan dolgozta fel a totalitás problémát.

a Lukács György életművét lezáró nagyívű munkáról a társadalmi lét ontológiájáról Almási Miklós, a filozófiatudomány doktora tartott előadást. /folyt. köv./
na/il/-vi km
16.45 180485 1906

--

sb0051 4 180 mtib1054

az állami egyháziügyi hivatal küldöttségének moszkvai látogatása

1985. április 18. - miklós Imre államtitkár, az állami egyháziügyi hivatal elnöke vezetésével csütörtökön hazaérkezett Moszkvából az állami egyháziügyi hivatal küldöttsége, amely megbeszéléseket folytatott az szovjetunió egyháziügyi tanácsának vezetőivel időszerű nemzetközi egyháziügyi kérdésekről. Miklós Imre látogatást tett Pimenov, az orosz ortodox egyház patriárkájánál. /mti/
cl/kn/gw olt
16.46 180485 0477

--

sb0052 4 160 mtib1055

kecskeméti grafikusok kiállítás^{a)}/szolnokon

1985. április 18. - kecskeméti grafikusok kiállítása nyílt meg csütörtökön szolnokon, a megyei művelődési és ifjúsági központban. hat alkotó - Balanyi Károly, Hegedüs Z. László, Gulyás Géza, Molnár Péter, Probstner János és Zalainai Pál - félszáz alkotását tették közszemlére. a bemutatott anyag csaknem teljes áttekintést ad a város grafikusainak művészi törekvéseiről. a kiállítás május 6-ig tekinthető meg. /mti/

laz/kné/ká/cl olt
16.48 180485 0492

--

bel

- 37 -

1985.04.18.

sb0053 4 160 mtib1056

folytatja munkáját a Lukács konferencia /3. rész/

e nűben - hangsúlyozta az előadó - a társadalomontológiai szemléletmód kereteit dolgozta ki Lukács, s egyben vitatkozott részint a xx. században feltűnő ontológiai irányzatokkal, részint a marxista filozófiai tradíció tulnyomó részt ismeretelméleti beállítottságával. továbbiakban a mű filozófiai újításainak néhány fontosabb eleméről - a lét és a tudat speciálisan ontológiai viszonyának leírásairól, a történelem és az egyén dialektikájának újraértelmezéséről, az értékelmélet alapvetésének kísérletéről - szólt az előadó.

délután szekcióülésekkel folytatódott a konferencia. a szakemberek egyebek közt Lukács Györgynek a koalíciós korszak művelődéspolitikai kérdéseiről vallott nézeteit, a 20-as években alkotott politikai teóriáját, a magyar népi demokrácia és Lukács György kapcsolatát vitatták meg. /mti/
na/il/-vi km olt
16.50 180485 0960

--

sb0054 4 150 mtib1057

kőolajipari gépek kiállítása

1985. április 18. - negyven éves a kőolajipari gépgyártás címmel kiállítás nyílt csütörtökön szolnokon, a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat székházában. a dunántúli kőolajipari gépgyár tablón, illetve késztermékekkel szemlélteti a hazai olajipar számára készülő gépek sorát, továbbá a szovjet expontra szánt szerszámokat, berendezéseket.

a kiállítás alkalmával megrendezik a gépgyártók és a felhasználók szakmai találkozóját. /mti/

end/kné/ká/cl olt
16.52 180485 0514

ly

--

bel.

- 38 -

1985.04.18.

sb0055 4 150 mtib1058 /közönségszolgálat/

hétvégi vásárok

1985. április 18. - április 20-án, szombaton országos állat- és kirakóvásárt tartanak csépnán, mohácson, sárbogárdon és vajszlón, országos állatvásár Lesz makón, pécsen és szeged-kiskundorozmán, autóvásár pécsen.

április 21-én, vasárnap országos állat- és kirakóvásárt rendeznek hevesen, kókán, kunszentmiklóson, mázaszászváron, nagykátán, tápiógyörgyén, tiszakécskén és tiszasülyön, országos állatvásárt pécsen. autóvásárra várják az érdeklődőket ajkán, aszódon, bátonyterenyén, cegléden, debrecenben, fonyódon, nagykanizsán, nyíregyházán, orosházán, pécsen, sopronban, szegeden, szolnokon és turán. /mti/

kf/-vi st olt
17.01 180485 0661

--

sb0056 4 150 mtib1059

szénbányász szocialista brigádvezetők tanácskozása

1985. április 18. - a veszprémi szénbányák vállalat szocialista brigádvezetői az ez évi feladatokról tanácskoztak csütörtökön veszprémben. ötezer szocialista brigádtag képviselőjében mondták el észrevételeiket, javaslataikat, és tették meg további felajánlásaikat a felszabadulási munkaversenyben.

a tanácskozáson percsényi vezérigazgató hangsúlyozta, hogy példamutató helytállás jellemezte a vállalatához tartozó valamennyi ideai tevékenységét. Lényegesen több szemet adtak, mint a tervben előírt mennyiség. az első negyedévi termelésük meghaladta az 1 millió 46 ezer tonnát. nőtt a termelékenység, és a műszaki intézkedések következtében tovább fokozódott a biztonság. a vezérigazgató elismeréssel szólt annak a 180 bányásznak a munkájáról, akiket a vízbetöréses várpalotai bányából ajkára, balinkára és dudarra irányítottak. nemcsak derekasan helytálltak a munkában, hanem segítettek a korábbi bányájuknál már ismert technológiák bevezetésében is. *bányaiüzem*

a veszprémi szénbányák vállalat szocialista brigádjai ebben az évben - felajánlásaik értelmében - 50 ezer tonnával túlteljesítik tervüket. /mti/

bév/nmé/ká/gw olt
17.39 180485 1191

17

--

bel.

- 39 -

1985.04.18.

sb0057 4 130 mtib1060 /embargó 19.00 óráig!/
a varsói szerződés tagállamai legfelsőbb szintű párt és állami vezetőinek találkozója

1985. április 18. - az előzetes megállapodásnak megfelelően a varsói szerződés tagállamai legfelsőbb szintű párt- és állami vezetői április végén varsóban találkozót tartanak. /mti/

cl/km/gw olt
17.44 180485 0295

--

sb0058 4 150 mtib1062

országos energiagazdálkodási aktiva

1985. április 18. - országos energiagazdálkodási műszaki aktívát rendezett ~~---~~ salgótarjánban a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége és az energiagazdálkodási tudományos egyesület. a tanácskozáson beszámoltak arról, hogy az 1978-ban megkezdett energiagazdálkodási programja sikeresen megvalósul. az azóta eltelt években az ország energiafogyasztása átlag 2,5 százalékkal emelkedett, a nemzeti jövedelem mintegy tizenkét százalékos emelkedése mellett. a fejlődés azonban nem egyenletes, mert például az 1983. évi két százalékos csökkenése után tavaly az energiafogyasztás 3,9 százalékos emelkedést mutatott. mindazonáltal - szögezték le az aktiva értekezleten - az energiagazdálkodási kormányprogram nem szenvedett törést, eredményes folytatásához azonban még több körültekintésre, következetességre, szigorú gazdálkodásra van szükség. az idén például a fogyasztás másfél százalékos emelkedése engedhető meg, de ez az iparvállalatokra nem vonatkozik, illetve a lakosság várhatóan növekvő fogyasztását az iparvállalatok energiatakarékosságával kell kigazdálkodni. /mti/

csiz/bt/-vi ká olt
17.47 180485 1160 --- csütörtökön

17 1985

--

bel

- 40 -

1985.04.18.

sb0059 4 130 mtib1063

Losonczi pál üdvözlő távirata

1985. április 18. - Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. siaka p. stevens-t sierra Leone köztársaság elnökét az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

cl/km/gw olt
17.47 180485 0237

--

sb0060 4 150 mtib1064

sikerés börze

1985. április 18. - csütörtökön a metró klubban befejeződött a háromnapos tavaszi marketing börze. alberti istván, a közlekedési marketing gazdasági társaság titkára az mti munkatársának elmondta, hogy minden várakozást felülmúlt a forgalom, mindhárom napon át nyitástól zárásig igen nagy volt az érdeklődés. a budapesti anyagbeszerzőkön kívül igen sokan érkeztek vidékről is.

a börzén 150 vállalat kínálta termékeit, s a tapasztalatok azt mutatták, hogy nemcsak elfekvőségeket ajánlottak eladásra, hanem zömében keresett cikkek. sok vállalat a saját készleteinek csökkentése céljából dobta piacra azokat a termékeket, amelyeket rövid időn belül felhasználni nem tud. a mintegy 50 ezer féle tétel közül a csapágyak iránt volt a legnagyobb az érdeklődés, de igen sok teherautóalkatrész is vevőre talált. a különböző használt gépekből, például eszterga- és forgácsoló berendezésekből szintén sokat adtak el. az építőanyagok iránti kereslet meghaladta a kínálatot, s sokan kerestek elektromos anyagokat, főleg vezetékeket. összesen mintegy 40 millió forintos forgalmat bonyolítottak le a három nap alatt, csaknem egyharmadával nagyobb, mint a tavalyi őszi börzén.

a hagyományoknak megfelelően a börze zárása után is lehet érdeklődni az eladásra felajánlott termékek iránt a gazdasági társaság ráday utcai irodájában. /mti/

bi/-vi sl olt
17.49 180485 1378

17 1945

--

bel

- 41 -

1985.04.18.

sb0061 4 130 mtib1065

tiszteleti tagválasztás

1985. április 18. - pach zsigmond pál akadémikust, az mta történettudományi intézetének igazgatóját a bolgár tudományos akadémia mostani közgyűlésén tiszteleti tagjává választotta. /mti/

il/na/km/gw olt
17.50 180485 0241

--

sb0062 4 180 mtib1066

magyar vezetők üdvözlő távirata

1985. április 18. - kádár jános, az mszmp főtitkára és lázár györgy, a minisztertanács elnöke robert mugabe-t, a zimbabwei afrikai nemzeti unió /hazafias front/ elnökét, miniszterelnököt, losonczi pál, az elnöki tanács elnöke canaan banana köztársasági elnököt táviratban üdvözölte, zimbabwei köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/ a

cl/km/gw olt
17.54 180485 0395

--

sb0063 4 160 mtib1067 /közönségszolgálat/

a hobo blues band koncertje

1985. április 18. - a hobo blues band együttes koncertet ad április 22 -én hétfőn este hat órakor a szakszervezetek fővárosi művelődési házában. /mti/

lg/km/gw olt
17.55 180485 0206

17 1945

--

bel

- 42 -

1985.04.13.

sb0064 4 160 mtib1068 /közönségszolgálat/

a fővinform tájékoztatója

1985. április 18. - a belvárosban, a városház utcában felújítják a pest megyei tanács épületét. ezért csütörtökön reggel óta tilos az épület városház, illetve vármegye utcai oldalánál, valamint a kamermayer károly térnek az épület felé eső részén parkolni. a felújítás várhatóan május végéig tart.

április 19-én 16 órától április 20-án 22 óráig kábelfektetés miatt sávonként szakaszosan felbontják az utburkolatot a tanács körút gerlőczy utca sarkán. a közlekedést ezért utszükület nehezíti.

az újtelepi uton megkezdik a vízcsövek javítását, ezért április 19-én 8 órától a 198-as jelzésű autóbuszok megváltozott útvonalon - ferihegyi út-diadal utca-micsurin ut-csaba tér - közlekednek, s megszűnik a harsona utca-bárfa utcai, az újtelepi uti, a tura utcai, valamint a micsurin uti megálló.

április 19-én 9 órától a 4-es és a 4a jelzésű autóbuszok útvonalán a dózsa györgy uton a lehel utcai kereszteződés előtt új megállóhelyet létesítenek. /mti/
gn/-vi km olt
17.57 180485 1021

--

sb0065 4 130 mtib1069

margit hercegnő magyarországra érkezett

1985. április 18. - a brit királyi balett budapesti vendégszereplése alkalmából magánjellegű látogatásra hazánkba érkezett margit hercegnő, ii. erzsébet angol királynő testvére, aki a társulat elnöke. /mti/
cl/km/gw olt
17.58 180485 0273

--

bel

- 43 -

1985.04.13.

sb0066 4 150 mtib1070

építőipari termékbemutató

1985. április 18. - a székesfehérvári alba régia építőipari vállalat termékeiből rendezett kiállítás nyílt csütörtökön miskolcon, a technika házában. nyílászáró szerkezeteket, gipsz és műanyag alapanyagú választófalakat, álmennyezeteket mutatnak be. ezek a termékek jó hőszigetelő képességükkel, tartósságukkal tűnnek ki, s külföldön is nagy érdeklődést keltettek.

új termékük a műanyagbevonatu, fa alapanyagú nyílászáró szerkezet, az „alba stop”, tűzálló ajtó és a speciális alba vakológipsz.

a kiállításon a fehérvári építőipari vállalat szakemberei szívesen válaszolnak az érdeklődők kérdéseire. /mti/
bas/tné,ká/gw olt
18.01 180485 0676

--

sb0067 4 150 mtib1071

képzőművészeti kiállítás a környezetvédelem támogatására

1985. április 18. - a magyar urbanisztikai társaság székházában csütörtökön megnyílt a dunánál című képzőművészeti kiállítás, amelyen a környezetkultúra terjesztését és fejlesztését szolgáló alapítvány felhívására beküldött művekből rendeztek. több mint száz hazai és külföldi képzőművész mintegy 350 festményét, grafikáját, kerámia-kisplasztikáját, textilképét mutatja be a tárlat, s ezek az alkotások a duna menti tájat idézik. e szép környezet védelmére hívják fel a látogatók figyelmét. ezt a célt szolgálják azzal is, hogy a kiállításon elkelt művek vételárának jelentős részét a társaság alapítványa hasznosíthatja a környezetkultúra fejlesztésének előmozdítására.

a tárlatot április végéig tekinthetik meg az érdeklődők - vasárnap kivételével - naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig, szombaton délután 2 óráig a társaság rákóczi uti székházában /mti/
sb/cl/sl/gw olt
18.05 180485 0956

--

bel

- 44 -

1985.04.18.

sb0068 4 180 mtib1072

időjárásjelentés

1985. április 18. - a meteorológiai intézet előrejelzése az ország területére péntek estig:

észak felől csökken a felhőzet, már csak délen és délnyugaton valószínű kisebb eső. mérsékelt lesz a légmozgás.

a hőmérséklet délutánra 12-17 fok között várható. /mti/
gw olt
18.07 180485 0310

--

sb0069 4 130 mtib1074

befejeződött a szakszervezeti világszövetség 33. ülése

1985. április 18. - csütörtökön, balatonfüreden gáspár sándor elnök zárszavával befejeződött a szakszervezeti világszövetség irodájának 33. ülészaka.

a széles körű vita keretében áttekintették a világszövetség eddigi tevékenységét és meghatározták, milyen további feladatai vannak a különböző földrészekben. meglehetősen állapították meg, hogy függetlenül a felmerülő nehézségektől és problémáktól eredményesen fejlődik és erősödik a szakszervezeti mozgalom az egyes földrészekben. bővül a különböző irányzatú szakszervezetek akcióegysége a dolgozók élet és munkakörülményeinek védelmében a békéért és társadalmi haladásért a nemzeti függetlenség megőrzéséért folytatott harcban.

az ülés résztvevői egyöntetűen leszögezték, hogy a szakszervezeti világszövetség tevékenységének kiszélesítése, hatékonyságának növelése az akcióegység kibővítése a különböző földrészek adottságait messzemenően figyelembevevő stratégia és taktika kidolgozását teszi szükségessé.

felhívták a figyelmet arra, hogy a xi. szakszervezeti világkongresszusra történő felkészülés során tovább kell javítani a szakszervezeti világszövetség regionális tevékenységét.

a 33. ülésen meghallgatták a nőbizottság előterjesztését a szakszervezeti világszövetség, a nők jogainak és érdekeinek védelmében kifejtett tevékenységéről. kialakították a szakszervezeti világszövetség állásfoglalását az ensz által meghirdetett nők

ly

bel

- 45 -

1985.04.18.

évtizedével és az annak eredményeit összegezni szándékozó nők világkonferenciájával kapcsolatban.

az ülészak résztvevői áttekintették a xi. szakszervezeti világkongresszus előkészítésének egyes kérdéseit. megalakították a kongresszus dokumentumait előkészítő munkabizottságot. /mti/
bév/nné/kz/gw olt
18.42 180485 1791

--

sb0070 4.130 mtib1075

a magyar szolidaritási bizottság távirata a swapo-nak

1985. április 18. - a magyar szolidaritási bizottság táviratban üdvözölte sam nujomát, a dél-nyugat afrikai népi szervezet elnökét a swapo megalakulásának 25. évfordulója alkalmából. a távirat hangsúlyozza: az mszb és a magyar közvélemény mélyszélesen elítéli a dél-afrikai apartheid rendszer gyarmatosító politikáját, namibia gazdasági kizsákmányolását, népének kegyetlen elnyomását. elítéljük pretoria és az őt támogató nemzetközi imperializmus törekvéseit, amelyek az ensz határozatait semmibe veszi, megakadályozzák namibia függetlenné válását,

les

szolidárisak vagyunk a swapo vezette namibiai népnek a fajüldöző politika, az imperialista beavatkozás ellen az ország függetlenségéért és a térség békéjéért vívott harcával - fejeződik be a távirat. /mti/

cl/gw olt
18.46 180485 0971

ly

--

bel

- 46 -

1985.04.18.

sb0071 4 130 mtib1076 /embargó 20.00 óráig!/
fegyveres bűnözőt fogtak el

1985. április 18. - orsós pál, többszörösen büntetett előéletű, 24 éves nagykanizsa-palini lakos lopott lőfegyverrel az elmúlt napokban nagykanizsa belterületén bujkált és különböző bűncselekményeket követett el. az ellene kiadott körözés alapján a rendőrség április 17-én felismerte, és megadásra szólította fel. orsós a felszólítás, valamint a figyelmeztető lövés ellenére sem adta meg magát és a rendőrökre lőtt. a menekülő orsós ezt követően egy arra haladó nyugdíjas nőt tuszként a közelben lévő zeneiskola udvarába kényszerített. az időközben a helyszínre érkező rendőri erősítés fegyverét használta és elfogta orsós pált, aki súlyosan megsérült. a nyugdíjas asszony nem szenvedett sérülést. orsós ellen eljárást indítottak. /mti/

-vi/gw olt
18.48 180485 0791

--

sb0072 1 180 mtib1081

a szerkesztőségek figyelmébe!

1985. április 18. - mai bs0096 mtib1039 sz., az icomos magyar bizottságának közgyűlése című hírünk 2. bek. 9-10. sorában a szám helyesen:

... méltatták a 90 éves rados jenő professzor ...

/mti/ -vi olt
19.47 180485 0273

U7

--

bel

- 47 -

1985.04.18.

sb0073 4 150 mtib1082

tűz a dráva utcában

1985. április 18. - csütörtökön tűz volt a xviii. kerület dráva utca 85. szám alatt. egy földszintes családi ház szobája gyulladt ki. a helyszínre érkező tűzoltók a lángokat rövid idő alatt eloltották. személyi sérülés nem történt, a házban nem tartózkodott senki. az anyagi kárt mintegy 220 ezer forintba becsülik. a tűz oka egyelőre ismeretlen. /mti/

mg/-vi olt
19.52 180485 0398

--

sb0074 4 130 mtib1083

a magyar-román kapcsolatokról /1. rész/

1985. április 18. - a közeli napokban hazánkba érkezik constantin dascalescu román kormányfő, aki Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására hivatalos, baráti látogatást tesz. a találkozó szervesen illeszkedik a két ország közötti magasszintű politikai megbeszélések sorába, és annak egyik jelentős állomása lesz. ettől a találkozótól a magyar-román barátság elnélyítését, a kapcsolatok fejlesztését várjuk. a tárgyalásokon áttekintik a magyar-román együttműködés alakulását, fejlesztésének lehetőségeit, eszmecserét folytatnak a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről, és tájékoztatják egymást országaik belső fejlődéséről.

hazánk mindig fontosnak tartotta a magyar-román kapcsolatok fejlesztését. arra törekszik, hogy kiegyensúlyozott, jószomszédi viszonyt teremtsünk és tartsunk fenn a román szocialista köztársasággal, erősítsük a magyar és román nép barátságát, sokoldalúan fejlesszük a két ország együttműködését. ezek elérésében a közös szocialista alapokra, a közös célokra és érdekekre, az ezeket szolgáló megállapodásokra az azonos szövetségi rendszerhez való tartozásunkra kívánunk építeni.

a két ország viszonyában meghatározó szerepe van a két párt, az mszmp és az rkp együttműködésének és a két ország vezetői megállapodásainak. kapcsolataink fejlesztésében továbbra is kádár jános és nicolae ceausescu 1977-es debreceni és nagyváradi találkozásán elfogadott megállapodásokat tekintjük iránymutatóknak. továbbra is érdekeltek vagyunk, hogy a találkozókra folyamatosan, rendszeresen sor kerüljön, a megbeszélések hatékonysága és eredményessége fokozódjon. a két ország közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés megfelelő keretet biztosít a kapcsolatok állandó építéséhez.

U7

együttműködésünk fontos területének tartjuk a gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztését. célunk, hogy a jövőben közös kezdeményezésekkel és erőfeszítésekkel tartós alapokra helyezzük és dinamikusabban bővítsük a gazdasági kapcsolatokat. érdekeltek vagyunk a gazdasági együttműködés mindenoldalú kialakításában, abban, hogy az áruforgalom növekedését a korszerű, tartós kapcsolatokat eredményező együttműködési formákkal segítsük elő. /folyt. köv./

olt/gw
19.55 180485 2251

--

sb0075 4 130 mtib1084

a magyar-román kapcsolatokról /2. rész/
nagyobb jelentőséget kívánunk adni a termelési kooperációnak és a gyártás szakosításnak. fejleszteni kívánjuk a műszaki-tudományos együttműködést, különösen a kutatás és a fejlesztés területén, a találmányok, műszaki dokumentációk, know-how-k értékesítésében. fontos az együttműködési fő irányok meghatározása hosszabb távra, 1990-ig és még azon túl is. nagy súlyt helyezünk az érvényben lévő megállapodások meghosszabbítására, bővítésére és további megállapodások létrehozására. elsősorban a szerszámgépgyártás, a közúti járműipar, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyártás, az elektronikai, mikroelektronikai elemek gyártása és kölcsönös szállítása, valamint a számítástechnika, a gyógyszerek, finomvegyszerek gyártása és kölcsönös szállítása, továbbá kohászati termékcseré területén szeretnénk előrelépni.

a kgst-tagországok 1984. évi felsőszintű gazdasági értekezletének határozataival összhangban együttműködésünkben arra törekszünk, hogy a két ország termékszerkezete jobban egészítse ki egymást, és ezzel lehetőséget nyújtson a kereskedelmi és termelési kapcsolatok bővítésére. ilyen szellemben kedvezően értékeljük, hogy az árucseré-forgalom 1982-1983. évi csökkenését 1984-től a kölcsönös gépszállítások növelésével sikerült megállítani. fontosnak tartjuk, hogy a belkereskedelmi árualapok cseréje - ezen belül a határmenti csere - évről évre növekedjen. a határmenti forgalom növeléséhez, a kapcsolatok fejlesztéséhez megfelelő alapot biztosít, hogy mindkét országban növelték a megyék önállóságát.

a kulturális, oktatási és tudományos kontaktusok közvetlenül érintik országaink lakosait, nagy hatással vannak a kölcsönös bizalom és barátság alakítására. népeink kulturális kapcsolatainak hagyományai kedvező alapot adnak a széles körű és sokrétű együttműködéshez. nagy politikai jelentőséget tulajdonítunk haladó, forradalmi hagyományaink ápolásának, közös rendezvények

bf

szervezésének. méltó módon gondoskodunk a kulturális, történelmi, nemzeti emlékhelyekről. felszabadulásunk 40. évfordulóján központi román emlékművet és sírkertet avattak hajduböszörményben a magyarországi felszabadulásáért elesett román katonák emlékére. /folyt. köv./

olt/gw
19.56 180485 2226

--

sb0076 4 130 mtib1085

a magyar-román kapcsolatokról /3. rész/

nagy politikai jelentősége és hatása van a két ország együttműködésében a lakosság közvetlen kapcsolatainak, a rokon, baráti utazásoknak, az idegenforgalomnak. az állampolgárok érintkezésének megkönnyítése, zökkenőmentessége kölcsönös érdek. a két ország területén élő nemzetiségek üsztönző szerepet töltenek be a magyar-román kapcsolatok fejlesztésében, összekötő kapocsként segítik a népeink közötti testvéri viszony kiszélesítését.

pártunkat, kormányunkat az a törekvés vezérli, hogy a magyar-román együttműködést kölcsönösen szélesítsük, jobban kihasználjuk a szomszédországból fakadó előnyöket, erősítsük a tartós kapcsolatokat. /mti/

olt/gw
19.56 180485 0707

--

sb0077 4 130 mtib3001

egyetemi és főiskolai ifjusági napok

1985. április 18. - az egyetemi, főiskolai ifjusági napok politikai programjainak nyitányaként csütörtökön este grósz károly, az mszp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára tartott tájékoztatót és konzultációt a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen.

a budapesti egyetemek és főiskolák több mint 300 hallgatója előtti tájékoztatót adott az mszp xiii. kongresszusáról. hangsúlyozottan szólt a gazdaságirányítási rendszer megvalósításának

bf

társadalmi feltételeiről, a párt ifjúságpolitikájáról, az ifjúsági mozgalom lehetőségeiről és a kisz felsőoktatásban lévő feladatairól.

a konzultáción az egyetemisták kérdéseire válaszolva kitért a fiatalokat érintő problémákra, a lakáshozjutás gondjaira, az elhelyezkedésre, továbbá a felsőoktatás korszerűsítésére, amelynek megvalósításába az elmúlt években az egyetemi, főiskolai hallgatók a kisz-szervezeteken keresztül erőteljesen bekapcsolódtak.

az egyetemi és főiskolai ifjúsági napok programja során pénteken gázsó ferenc művelődési miniszterhelyettes az ifjúság és a társadalom viszonyáról, pozsgay imre, a hazafias népfront főtitkára a szövetségi politikáról beszél, cservény vilmos, a divsz főtitkára a moszkvai vit előkészületeiről számol be. szombaton Antal László, a pénzügyminisztérium pénzügykutató intézetének tudományos osztályvezetője tart előadást a gazdasági reform és a demokrácia összefüggéseiről. ugyancsak szombaton az egyetemi és főiskolai ifjúság helyzetéről rendeznek politikai tanácskozást a ráday-klubban, ahol az oktatási reform, az ifjúsági parlamentek, a kollégiumi és szakkollégiumi mozgalom, valamint a béke és a környezetvédelem kérdéseit tekintik át. /mti/

Lg/gw olt
20.45 180485 1746

--

sb0078 4 180 mtib3008

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1985. április 18.

sb0001 kevesebb földet vonnak ki ...
sb0002 előkészületek a halszezonra
sb0003 krémsajt, krémturó
sb0004 zöltség debreceni ...
sb0005 tizenöt tehénnek 50 ikerborja
sb0006 vetik a fenyőmagot
sb0007 alföldi téglagyár munkaverseny
sb0008 festőberendezések kínába
sb0009 bérelhető cipőboltüzletek ...
sb0010 szállóból üdülő
sb0011 ásatások zalában
sb0012 nyári nyelvi tábor
sb0013 egészségnevelési programok az
sb0014 közlekedésbiztonsági nap
sb0015 elutazott gheorghe petrescu
sb0016 balesetek

As

sb0017 nagyjavítás a dumai vasműben
sb0018 felüdült a határ
sb0019 rendőrségi hírek
sb0020 kiállítás a trencsényi galéria
sb0021 kerényi grácia temetése
sb0022 kiállítás magánépítőknek
sb0023 nemzetközi neptáncfesztivál
sb0024 légi vízminőségi szemle
sb0025 időjárásjelentés /1. rész/
sb0026 időjárásjelentés /2. rész/
sb0027 szerencsés baleset
sb0028 marjai józsef moszkvába utazott
sb0029 magyar- finn tudományos
sb0030 válótálas mezőtúron
sb0031 a tolna megyei tanács ülése
sb0032 „beavató,, bemutató...
sb0033 szakszervezeti emlékülés
sb0034 területfejlesztés bács...
sb0035 az egészségügyi minisztérium tájékoztatója
sb0036 az icomos magyar ...
sb0037 vízhiány várható pesterzsébeten
sb0038 békés-tarhosi zenei napok
sb0039 hazérkezett vietnából
sb0040 szociofotó kiállítás
/folyt. köv./ -vi
21.32 180485 1368

--

sb0079 4 180 mtib3009

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 új vállalat: a mikromodul
sb0042 az imb hivatalos devizaárfolyamai
sb0043 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0044 magyar-kubai munkaügyi tárgyalás
sb0045 iparfejlesztés hajdu....
sb0046 a környező országok időjárása
sb0047 továbbra is hűvös idő
sb0048 folytatta munkáját a Lukács-konferencia /1. rész/
sb0049 folytatta munkáját a Lukács-konferencia /2. rész/
sb0050 az állami egyházügyi hivatal látogatása
sb0051 kecskeméti grafikusok kiállítása szolnokon
sb0052 folytatja munkáját a Lukács-konferencia /3. rész/
sb0053 kőolajipari gépek kiállítása
sb0054 hétfői vásárok
sb0055 szénbányász szocialista brigádvezetők tanácskozása

As

bel

- 52 -

1985.04.18.

sb0056 a v.sz tagállamai legfelsőbb szintű párt- és állami ....
sb0057 országos energiagazdálkodási aktiva
sb0058 losonczy pál üdvözlőtávirata
sb0059 sikeres börze
sb0060 tiszteleti tagválasztás
sb0061 magyar vezetők üdvözlő távirata
sb0062 a hobo blues band koncertje
sb0063 a főinform tájékoztatója
sb0064 margit hercegnő magyarországra érkezett
sb0065 építőipari termékbemutató
sb0066 képzőművészeti kiállítás a környezetvéd. támogatására
sb0067 időjárásjelentés
sb0068 befejeződött a szakszervezeti világkong. 33. ülése
sb0069 a magyar szolidaritási bizottság távirata a swapo-nak
sb0070 fegyveres bűnözőt fogtak el
sb0071 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0072 tűz a dráva utcában
sb0073 a magyar-román kapcsolatokról /1. rész/
sb0074 a magyar-román kapcsolatokról /2. rész/
sb0075 a magyar-román kapcsolatokról /3. rész/
sb0076 egyetemi és főiskolai ifjúsági napok
sb0077 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0078 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0079 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztették: iza erika és oltványi ottó

- v é g e -

/mti/ gw

21.33 180485 1903

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1985. április 18. parlament c s ü t ö r t ö k

sp0001 2 130 mtib2001 /parlament/

megkezdődött az országgyűlés tavaszi ülásszaka /1. rész/

1985. április 18. - csütörtök délelőtt összeült az országgyűlés. a parlament üléstermében helyet foglaltak: losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt főtájkára, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, németh károly, az mszmp főtájkárhelyettese, valamint az mszmp politikai bizottságának más tagjai. jelen volt a központi ellenőrző bizottság elnöke, ott voltak a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai, továbbá - az emeleti páholyokban - a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a tavaszi ülásszakot - pontban 10 órakor - sarlós istván, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. kegyelettel megemlékezett arról, hogy a közelmúltban elhunyt dr. gosztonyi jános országgyűlési képviselő. gosztonyi jános - idézte fel az országgyűlés elnöke - a felszabadulás első óráitól kezdve haláláig - függetlenül attól, hogy hol és milyen beosztásban dolgozott - elkötelezett, kommunista politikus volt. ezért tudott helytállni a kis és nagy ügyekben egyaránt. részt vett a földosztásban, szülőföldje, vas megye fejlesztési gondjainak megoldásában, a közoktatás korszerűsítésében és a magyarok világszövetségének főtájkaraként a haza és a külföldön élő magyarok kapcsolatának erősítésében. művelt, humanista vezetőként tevékenykedett akkor is, amikor pártfunkcionárius volt és akkor is, amikor állami tisztségviselőként dolgozott. 1947 óta 9 alkalommal választották meg képviselőnek. részese volt tehát a koalíciós idők harcainak éppugy, mint a szocialista fejlődésünket

szabályozó törvények megalkotásának. igaz emberként élt, és így marad meg barátai, elvtársai emlékezetében - mondta sarlós istván.

ezután a törvényhozó testület tagjai néma felállással adóztak elhunyt képviselőtársuk emlékének, s gosztonyi jános érdemeit az országgyűlés jegyzőkönyvében is megörökítették. /folyt. köv./
t of/kö
10.07 180485 1934

--

sp0002 2 130 mtib2002 /parlament/

megkezdődött... /2. rész/

ezt követően a képviselők tudomásul vették a népköztársaság elnöki tanácsának a legutóbbi ülészak óta hozott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését, majd döntöttek az ülészak napirendjéről:

- 1./ az oktatásról szóló törvényjavaslat;
- 2./ a terület- és településfejlesztés hosszú távu feladatairól szóló javaslat;
- 3./ törvényjavaslat a népgazdasági tervezésről szóló 1972. évi vii. törvény módosításáról és egységes szövegéről;
- 4./ a tanácsi gazdasági irányítási rendszer korszerűsítésével összefüggésben törvényjavaslat az állami pénzügyekről szóló 1979. évi ii. törvény módosításáról, valamint törvényjavaslat a tanácsokról szóló 1971. évi i. törvény módosításáról;
- 5./ felhatalmazás a varsói szerződés hatálya meghosszabbításáról szóló okmány aláírására.

ezt követően - a már elfogadott napirendnek megfelelően - köpeczi béla művelődési miniszter tartotta meg expozéját, beterveztve az oktatásról szóló törvény tervezetét. /folyt. köv./
t of/kö/a -ár pr
10.09 180485 1037

--

sp0003 2 130 mtib2003 /parlament/

megkezdődött... /3. rész/

/köpeczi béla expozéját április 17-i parlamenti kiadásunkon közöltük. az

e m b a r g ó t f e l o l d j u k

s egyben a következő javításokat adjuk:

a 2. rész 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen:
...kiinduló - a fejlesztési program által is kivánt, az országgyűlés által is elfogadott - tendenciákat...

a 3. rész 4. bekezdésének 8. sorában:
...kategóriái, filozófiai eszméi...

ua. rész 4. bekezdésének végére kérjük beírni a következő mondatot:...Lemondás. azt természetesen látnunk kell, hogy a nevelés nem egyedül az iskola ügye, de mi itt hangsúlyozni akarjuk, hogy az iskoláé is.

a 4. rész 1. bekezdésének 7. sorában
...amelynek nevelő-oktató munkáját színvonalasabbá...

az 5. rész 2. bekezdésének alulról számított 10. sorában
...s ezt a velük egyetértésben beterveztett...

a 7. rész 1. bekezdésének alulról számított 3. sorában:
...részvételére a szakoktatásban, sőt ...

ua. rész 3. bekezdésének 3. sorában:
...csak az egész oktatást érintő fő kérdésekben...

ua. rész 3. bekezdésének 6. sorában:
...képzésben érdekelt - tehát nem irányító - miniszterek...

a 8. rész 2. bekezdésének utolsó sorában:
...illetve indokolt esetben felmentést kaphatnak.

ua. rész 3. bekezdésének alulról számított 4. sorában:
...folytatását, a kutatáshoz és az oktatáshoz is szükséges gép-

és műszerbeszerzés...
/folyt.köv./ of/rj
11.25 180485 1810

--

sp0004 2 130 mtib2004 /parlament/

megkezdődött... / 4. rész/

a 9. rész 2. bekezdésének utolsó előtti sorában :
...pedagógusait, de a szülői közvéleményt is.

ua. rész 3. bekezdésének 4. sorában:
... az oktatás tartalma és jellege miatt sem./

/folyt.köv./ of nj

11.27 130485 0325

--

sp0005 2 130 mtib2005 /parlament/

megkezdődött... / 5. rész/

gárdai zoltánné /komárom m. 8. vk./ az esztergomi hell józsef

szakközépiskola igazgatója a törvényjavaslat bizottsági előadója előjáróban arról a megkülönböztetett társadalmi figyelemről beszélt, amely a felnővekvő nemzedék nevelésének és oktatásának kérdéseit kíséri. mint mondta, különösen jellemző ez napjainkra, amikor oly élesen vetődik fel az a kérdés, hogy kivételesen gyors sodrásu korunk számos kihívásának hogyan tud megfelelni a produktív életszakaszra való felkészítés tartalma és rendszere. az ezzel kapcsolatos visszatérő és újra felvetődő kérdések folyamatos vizsgálata, elemzése, a megoldások keresése olyan fejlesztési program kidolgozására adott ösztönzést, amely megőrizve eddigi eredményeinket - a tapasztalatok és a prognózisok egybevetésével - a kor követelményeire szükségyszerűen igazodó, de reálisan kitűzhető fejlődésnek nyit utat - mondotta.

- az oktatásról szóló törvényjavaslat a kulturális, valamint a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság együttes ülésén is nagyító alá került: megfelel-e a jogalkotók szándékainak. a képviselők többsége elismerően szólt a törvénytervezet nyílt, demokratikus előkészítéséről, - a sokszor éles kritikai észrevételek tüzeiben is - a türelmes, alakító, módosító, vagy magyarázó jogalkotói hozzáállásról. a mintegy fél évvel ezelőtti vitára bocsátott törvénytervezet tiszta, világosan áttekinthető, jól érthető változata a mostani javaslat, - megfelel a célokban, elvekben kimondott követelményeknek - és erénye, hogy egyuttal több száz

különböző szintű jogszabály eddig kialakult rendszertelen szövevényében teremt egységet, rendet.

emellett szól olyan kérdésekről - mutatott rá -, mint a tanulók és a hallgatók, a pedagógusok és oktatók jogai és kötelességei az iskola és a társadalom közötti kapcsolat alakítása, amelyeket a jog eddig nem szabályozott, de igen fontos kérdések, társadalmi előrehaladásunk, jövőnk szempontjából.

gárdai zoltánné beszámolt arról, hogy a bizottsági ülésen élénk eszmecsere alakult ki a törvénytervezet egyik bekezdésében foglaltak jogosságát illetően. ez azt rögzíti, hogy a „nevelési-oktatási intézményeknek rendelkeznie kell a feladatok ellátásához szükséges feltételekkel,.. /folyt.köv./

fr/nj
12.08 130485 2280

--

sp0006 2 130 mtib2006 /parlament/

megkezdődött... / 6. rész/

a kérdés ezzel kapcsolatban az: egyrészt kitűzhetünk-e olyan célt, amelynek megvalósítása az összes körülmény ismeretében hosszabb távon is csak nehezen oldható meg, másrészt nem kizáró hatású-e azokra az intézményekre, amelyek a szükséges működési feltételekkel nem kielégítő módon, vagy egyáltalán nem rendelkeznek? végül is nyugvópontra jutott a felmerült kétely: azzal együtt, hogy a törvény nem tudja megoldani és egycsapásra megváltoztatni a korszerűsítéshez szükséges gazdasági feltételeket, - az irányt meg kell szabnia a feladatok megoldására, szólnia kell a tennivalókról, mint ahogy ezt a törvényjavaslat is megfogalmazza.

a hátrányos helyzet leküzdése, az esélyegyenlőség megteremtése és a tehetségek felkarolásának kérdése is jobbitó szándéku vitát váltott ki a bizottságok együttes ülésén. a hozzászólók egyetértettek abban, hogy a hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozás nemcsak szociálpolitikai, hanem fontos oktatáspolitikai kérdés is. az esélyegyenlőség megteremtésének, a tehetséggondozásnak alapvető fontos feltétele, hogy megfelelő létszámú, a feladatok ellátására jól felkészült pedagógus dolgozzék. ez az igény már a fejlesztési program előterjesztésében is megfogalmazódott.

ezt követően a képviselő az oktatásról szóló törvényjavaslat új vonásairól szól. mint mondta, a tervezet részletesen és egységesen rögzíti a jogok és köteleességek rendszerét. ezzel nemcsak megerősíteni szándékozik az intézmények demokratikus elvű működését, valódi alkotóműhellyé válását, hanem felkészíti a fiatalokat későbbi állampolgári köteleességük teljesítésére és jogaik gyakorlására. ebből az aspektusból kiindulva több képviselőtársa egybehangzón szót emelt amiatt, hogy a felsőoktatásban visszalépést érzékel az intézményi demokrácia erősítése tekintetében. kifogásolták, hogy az oktatási szervezeti egységek, a kari és intézményi testületek javaslattevő jogát vezetőinek kinevezésében csupán véleménynyilvánító jogként jelöli a törvényjavaslat. ezért több képviselőtársa módosító javaslatot terjesztett elő.

- az együttes bizottsági ülés végül úgy foglalt állást, hogy az oktatásról szóló törvényjavaslatot egészében és részleteiben - a bejelentett módosításokkal együtt - elfogadásra ajánlja az országgyűlésnek.

/folyt.köv./ fr nj -ár,pr
12.16 180485 2393

--

sp0007 2 130 mtib2007 /parlament/

megkezdődött... / 7.rész/
szurgyi istvánné /szolnok m., 3. vk./, a rákóczi falvi

Általános iskola igazgatója hangsúlyozta: meglepedéssel, örömmel fogadták a nevelőtestületek, hogy a szakmai viták valamennyi oktatási intézményre kiterjedtek. a közéleti demokrácia érvényesülését látják abban, hogy a törvényjavaslatban érvényesített módosítások tükrözik a nevelőtestületek véleményét, javaslatait.

a szakmai közvélemény - hangsúlyozta a képviselő - jelentősnek tartja a nevelés fogalmának előtérbe kerülését, a nevelés-oktatás együttes megjelölését. ugyancsak elégedettséget váltott ki a pedagógusok körében, hogy a törvényjavaslatban kellő hangsúlyt kapott személyiségük tisztelete, a jogok és a köteleességek pontosabban, árnyaltabban fogalmazódtak meg. utóbbiak sorába bekerült a továbbképzésben való részvétel meghatározása is, ami régi, jogos igényt fog magas szinten elismerni, szabályozni.

szurgyi istvánné felhívta a figyelmet a törvényjavaslat több olyan új vonására, amely egyrészt az eddigi oktatáspolitikai törekvések eredményeit, másrészt a továbbfejlesztési koncepció tudatos kialakítását bizonyítja. nagy jelentőségűnek értékelte, hogy

a magyar oktatásügy történetében először emeli jogi normává a törvényjavaslat a nevelés-oktatás alapelveit, s azt, hogy a jogszabályok következetesen építenek az iskolák társadalmi kapcsolataira. utalt arra az elismerésre méltó tényre is, hogy a törvényjavaslat - az elmúlt évtizedben történt jelentős óvodai hálózatfejlesztés és a társadalmi támogatás eredményeként - az óvodai nevelésre való jogosultságot minden gyermek számára biztosítja.

- az eddigi tulszabályozottság megszűnésével jelentős idő, energia szabadul fel, amit a nevelési-oktatási intézmények vezetői alapvető feladataik jobb ellátására, az alkotó pedagógusközösségek kialakítására, összetartására és a nevelőmunka hatékonyabb irányítására fordíthatnak - hangsúlyozta.

a továbbiakban a nevelő-oktatómunka feltételrendszeréről szólt, s ezzel kapcsolatban megjegyezte: a pedagóguspálya vonzóbbá tételének első jeleként számoltartott - a javuló társadalmi megbecsülést is jelző - tavalyi rendkívüli fizetésrendezés kedvező hatása elsősorban a pályakezdő pedagógusok körében vált érzékelhetővé. /folyt. köv./ kö
12.24 180485 2281

--

sp0008 2 130 mtib2008 /parlament/

megkezdődött .../ 8. rész/

szabó imre /hajdu-bihar megye 15. vk./ a megyei tanács elnöke

felszólalásában a többek között arról beszélt, hogy napjainkban a társadalmi, gazdasági igények változása miatt egyre nagyobb szükség van a korszerű képzettségű szakemberek . miután az új oktatásfejlesztési elképzelések hatása csak hosszabb távon lesz érzékelhető majd, javasolta:mielőbb kezdődjenek meg a jelenleg már pályán dolgozó szakemberek át- és továbbképzése országos program alapján. hasonlóan fontos feladat a pályára való alaposabb felkészítés és az átfogó gondolkodás készségének kifejlesztése. ennek érdekében célszerű lenne az egyetem, főiskola elvégzése utáni gyakornoki idő kötelező bevezetése,- mondotta.

a képviselő a továbbiakban arról szólt, hogy gyökeresen változtatni kell azon a gyakorlaton, amely a pedagógus munkáját túlzottan sok formális szempont alapján ítéli meg. a jövőben az értékelésnek azon kellene alapulnia, hogy mivé vált a gyermek, a tanulóközösség, tudásban, magatartásban, eszmeiségben a pedagógus

keze alatt. fontos az is, hogy az elkövetkező 15-20 évben valóban ne kerüljön sor általános és gyökeres oktatási reformra. az elmúlt évek tapasztalatai az elhamarkodottan bevezetett, majd visszavont intézkedések, sikertelen tantervek és tankönyvek ugyanis arra intenek: az iskolaügyben ne történjen semmiféle olyan változtatás, amelynek feltételei nem érlelődtek meg. csak a stabilitás erősítése növelheti az oktatás tekintélyét, és ennek segítésére a mostani törvényjavaslat megfelelő elképzeléseket tartalmaz.

a tapasztalatok szerint -folytatta - a felsőoktatási intézmények érdemi együttműködésének jelenleg számos szűkeleti és szervezeti akadálya van. az intézményi önállóság helytelen értelmezése például „egyetemi városainkban,„ nehezíti a több szakma együttes jelenlétéből adódó előnyök kiaknázását - a képzésben és a kutatásban egyaránt. az ezirányú kezdeményezések valóraváltását lassítja mind az egységes főhatósági irányítás, mind pedig az ágazati minisztériumok együttműködési készségének hiánya. éppen ezért szükséges, hogy a törvényjavaslatban említett regionális tanácsok - mint az együttműködés szervezeti keretei - mihamarabb megalakuljanak, s felügyeletüket a művelődési miniszter lássa el.

/folyt.köv./ di rj

12.50 180485 2304

--

sp0009 2 130 mtib2009 /parlament/

megkezdődött.../9.rész/

czibere tiber /borsod m. 3 vk./ akadémikus, egyetemi tanár, a

miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora hangsúlyozta: az új oktatási törvény megalkotására akkor kerül sor, amikor a felsőoktatásban a fejlesztési munkálatok koncepciókészítési periódusa lassan lezárul és kezdődhet a megvalósítás szakasza.

a képviselő kiemelte a nevelési oktatási intézmények működésének azt az alapelvét, miszerint feladataikat a tanulók és hallgatók cselekvő részvételével, azok közösségeivel együttműködve látják el. így érhető el - mondotta -, hogy a nevelésben, oktatásban részesülők ne csak befogadói legyenek az ismeretközlésnek, hanem képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, önművelésre, tehát alkotó közreműködésre a nevelő-oktató folyamatban. ennek a közép- és felsőfoku oktatásban különösen nagy a jelentősége, a tapasztalat

ugyanis azt mutatja hogy magában az állami oktatási rendszerben a konkrét munkakörökre való felkészítés - az egyre növekvő specializáció miatt - teljes mértékben nem valósítható meg. az oktatási rendszer akkor járulhat hozzá hatékonyan a gazdaság fejlesztéséhez, ha a fiatalokat felkészíti arra, hogy megfelelő általános műveltség és széleskörű szakmai ismeretek birtokában legyenek képesek a folytonosan megújuló feltételekhez alkalmazkodni. a felsőfoku oktatás feladata sem lehet más, mint, hogy olyan elmélyült elméleti tudást nyújtson, amelyet a fiatal szakember egyrészt gyakorlati feladatainak megoldása során eredményesen mozgósítani képes, másrészt szilárd alapként később is bármikor felidézhet az új ismeretek befogadásához.

a képviselő figyelmeztet^{te} arra, hogy a felsőoktatási intézményeket az eddigieknél sokkal nagyobb arányban kell bevonni a központi kutatási feladatok, és ezzel a nemzetgazdaság fejlesztési feladatainak megoldásába. ez az az ut^{te} - mondotta -, amelyen a gazdasági szektor és a felsőoktatás között tartós és kölcsönösen előnyös együttműködés valósult meg már eddig is; s most erre ad az új oktatási törvény további ösztönzést a jövőre nézve.

a képviselő végül javasolta: a törvény rögzítse a felsőfoku oktatásban is az egyes végzettségeknek és a hozzájuk tartozó képzési-tanulmányi időnek a rendszerét; továbbá indítványozta azt is, hogy jogszabály térjen ki a felsőfoku továbbképzésben szerethető szakosító oklevelek egymáshoz viszonyított értékelésére.

/folyt.köv./ kö-rj

13.14 180485 2404

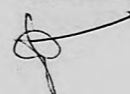
--

sp0010 2 130 mtib2010 /parlament/

megkezdődött... /10. rész/

dr. vámos marietta /pest m. 5. vk./ tóalmási körzeti orvos

hangsúlyozta: a törvény egyik legnagyobb értéke, hogy egységben szemléli az oktatási rendszert az óvodától a felsőoktatásig. emellett nagyon lényeges, hogy az oktató-nevelő munka kereteit oly módon szabályozza, hogy lehetőséget nyújt a pedagógiai szabadságnak. igen jelentős az is - fogalmazta meg a képviselő -, hogy társadalmi rendszerünk egyik legfontosabb jelensége, a demokratizmus erősítése benne foglaltatik a törvényjavaslatban és ezt egyik

elsődleges célként jelöli meg az oktató-nevelő munka minden szintjén.

ezt követően a pest megyei oktató-nevelő munka helyzetéről beszélt, kiemelve azt a korábbi évekhez nem hasonlítható társadalmi összefogást, ami az intézmények tárgyi hiányosságainak felszámolására, illetve mérséklésére kibontakozott. szólt az iskolaprogram megvalósításáról, amelynek keretében két tervciklus alatt több mint ezerrel emelkedett az iskolai tantermek száma. kitért ugyanakkor azokra a feszítő gondokra is, amelyek az oktató-nevelő munka személyi feltételeiben tapasztaltak, s csak hosszú távon, nagy erőfeszítések és komplex intézkedések révén oldhatók meg.

mint orvos - mondotta - örömmel tapasztaltam, hogy a törvényjavaslat egyik paragrafusa az egészségneveléssel foglalkozik. ez a kérdés rendkívül fontos, hiszen a gyermekek szellemi fejlődése mellett nem elhanyagolható testi nevelésük sem. az iskola sok feladata közül szocialista társadalmunkban nagyon fontos, hogy a fiatalokat minden tekintetben képessé tegye a beilleszkedésre, helytállásra. itt nem kizárólag a testedzésről van szó, hanem olyan nélkülözhetetlen egészségügyi felvilágosító munkáról, amelynek színvonala sajnos jelenleg még elég sok helyen kifogásolható.

- a törvényjavaslat kimondja, hogy a nevelési, oktatási intézmények a művelődési és testedzési feladatok hatékonyabb ellátása érdekében működjenek együtt a közművelődési és a sportintézményekkel. fontos lenne ezt az együttműködést kiterjeszteni egészségügyi intézményekre is. kiváltképp olyan településeken, ahol az iskolaorvosi hálózat nem teljesen kiépített - mondotta. /folyt.köv./ fr nj
13.21 180485 2197

-.-

sp0011 2 130 mtib2011 /parlament/

megkezdődött... / 11.rész/
pál józsef /győr-sopron m., 1. vk./, a rába magyar vagon-

és gépgyár lakatos a elsősorban a törvénytervezetnek a szakemberképzéssel, a szakember-utánpótlással, a vállalati tanműhelyi oktatással kapcsolatos részével foglalkozott. egyetértett azzal, hogy a munkásosztály utánpótlásának biztosítása nem lehet csak az iskola feladata, e nevelőmunkába be kell vonni a vállalatokat is. több mint harmincéves tapasztalatára alapozva jelentette ki: a vállalati tanműhelyi képzés szerepe meghatározó, ennek során ismerkedik meg a tanuló - a szakmával együtt - az üzemi

Léggörrel, itt ismeri meg a munkahely követelményrendszerét, amelynek a későbbiekben meg kell felelnie.

jó lenne, ha minél többen követnék a rába példáját - hangsúlyozta -, ahol az ország egyik legkorszerűbb vállalati tanműhelyi rendszere működik, illetve kialakulóban van. ezek a tanműhelyek sem szervezetenként, sem elhelyezkedésüket tekintve nem különböznek el a termelő üzemeiktől. gépparkjukat úgy alakították ki, hogy egyaránt meg tudjanak felelni az oktatás és a termelés közötti feladatának, vagyis a vállalat nagy értékű, magas technikai színvonalat képviselő gépeket is az oktatás szolgálatába tud állítani. az iskola és a vállalat közösen ügyel arra, hogy a gyakorlati követelményekhez igazított képzési célok ne szenvedjenek csorbát.

a képviselő a továbbiakban - választóközete pedagógusainak véleményét tolmácsolva - a tanárok szakmai továbbképzéséről szólt. ismét jó példaként említette a vállalatánál alkalmazott módszert: a rába szakmai vezetése a megyei pedagógiai továbbképző intézettel együtt rendszeresen továbbképzési lehetőséget biztosít győr-sopron megye szaktanárainak. a pedagógusok megismerhetik a legkorszerűbb eszközöket, technológiákat, s így képesek a mai modern követelményeknek megfelelően oktatni a tanulóifjúságot. javasolta, hogy ezt a módszert - kellő szervezőmunka után - tegyék kötelezővé; így az iskola és a szakképzés még közelebb kerülhetne a mindennapok gyakorlatához, lépést tartva a technikai fejlődés ütemével. /folyt. köv./ sr/kö
13.30 180485 2096

-.-

sp0012 2 130 mtib2012 /parlament/

megkezdődött .../12. rész/

réger antal /pest m., 25. vk./, a magyar rádió

főosztályvezetőhelyettese, a magyarországi németek demokratikus szövetségének alelnöke a miniszeri expozé nemzetiségi oktatási kérdésekkel foglalkozó részéhez szólt hozzá. megállapította, hogy a nemzetiségek továbbélésének, fejlődésének, a művelődési esélyegyenlőség maradéktalan megvalósulásának egyik legfőbb eszköze - s egyben biztosítéka - a tartalmában és szervezetében korszerű, hatékony nemzetiségi oktatás. ugyanakkor azonban számos történelmi ok következményeként hazánkban a nemzetiségi oktatásnak olyan rendszere alakult ki, amely csökkenti a nemzetiségi nyelvek presztízsét, és nem erősíti a nemzetiségi hovatartozás tudatát. a

képviselő véleménye szerint nemzetiségi politikánknak egyetlen, tartósan kritikus pontja éppen az oktatás volt. mint mondotta, ezt a tényt felismerve az mszmp politikai bizottságának 1978-as, majd az abban megjelölt feladatok időszerűségét megerősítő 1983-as nemzetiségpolitikai határozata nyomatékkal hívta fel a figyelmet a nemzetiségi oktatás-nevelés fejlesztésére, a kétnyelvű óvodák és iskolák szélesebb körű elterjesztésére. ebben a szellemben fogalmazódott meg a most előterjesztett törvényjavaslat 7. paragrafusa is, amely a felszabadulás óta először szabályozza teljeskörűen a nemzetiségi nevelés és oktatás rendszerét.

a képviselő rendkívül jelentősnek tartotta, hogy a törvényjavaslat az alkotmány szellemének megfelelően a magyar mellett nemzetiségeink nyelvét is oktatási nyelveknek deklarálja, valamint azt is, hogy a nemzetiségi gyermekek anyanyelvi, illetve kétnyelvű óvodai nevelésben és iskolai oktatásban részesülhetnek. a tervezet tehát olyan nemzetiségi anyanyelvi oktatási formákra tesz javaslatot, amelyek tartalmukban és szervezetükben megfelelnek a magyarországi nemzetiségek történelmileg kialakult sajátosságainak és szükségleteinek, jól szolgálják a nemzetiségek kollektív fejlődését, s beilleszkednek közoktatási strukturánkba is.

a képviselő felhívta a figyelmet arra is, hogy a nemzetiségi oktatás tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése a közoktatás egésze igényeihez viszonyítva igen szerény szükségleteket jelent, s ezért folyamatosan fennáll annak veszélye, hogy más feszítő gondok mellett ezek elsikkadnak, s így a most már halaszthatatlan intézkedések elmaradnak. ha így történne, tovább halmozódnának a nemzetiségi oktatás problémái, ügyelni kell tehát arra, hogy a gyakorlat e területen ne kerüljön ellentétbe nemzetiségpolitikai elveinkkel és szándékainkkal. /folyt.köv./ di, kö

13.42 180485 2576

--

sp0013 2 130 mtib2013 /parlament/
megkezdődött.../13.rész/

puskás andrásné /békés m. 3. vk/ a mezőgép

mezőberényi gyáregységének betanított lakatos a elsősorban megyéje gondjairól szolt. elmondta, hogy a megye lakosságának iskolázási szintje az átlaghoz viszonyítva alacsony. ennek oka - mondotta - az iskolahálózat történelmileg kialakult elosztása, és az hogy a megyeszékhelynek máig sincs felsőoktatási intézménye, amely - más regionális központokhoz hasonlóan - meghatározó szerepet tölthetne

be a megye szellemi életének szervezésében, az ország szellemi vérkeringéséhez való kapcsolódásban.

- az ország más megyéiben tanuló békés megyei fiatalok száma sokszorososan meghaladja a más megyékből hozzánk érkezők számát - mondotta. ennek természetes következménye az, hogy végzettségük megszerzése után sokan nem térnek vissza. mindez az értelmiség valamennyi rétegére hatással van, s különösen jellemző a pedagógusok körében. a pedagógushiány gátolja az oktatásügy előrehaladását; a megfelelő felsoktatási bázis hiányában a falusi települések pedagógushiánya krónikussá vált, így tehát nemcsak a korszerűsítés személyi feltételeinek megteremtése, hanem a falusi gyerekek esélyegyenlősége célkitűzéseinek megvalósítása is a jövő fontos feladata.

mindezek alapján javasolta: létesítsenek békéscsabán tanítóképző főiskolát, vagy főiskolai tagozatot, amely kiképezné a megfelelő pedagóguslétszámot, hozzájárulna a dél-kelet alföldi régió szellemi fejlődésének meggyorsításához. a telepítéshez szükséges feltételek megteremtéséhez a békés megyei tanács és békéscsaba városi tanácsa, valamint a megye lakossága erejéhez mérten hozzájárulna - hangoztatta.

/folyt.köv./ kö-rj

13.55 180485 1682

--

sp0014 2 130 mtib2014 /parlament/

fatuvégi lajos expozéja /1. rész/

1985. április 18. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fatuvégi lajosnak, az országgyűlés csütörtöki ülésén délután - a második napirendi pont tárgyalásakor elhangzó beszédét. az anyag embargós, esetleges javításokat elhangzás után adunk.

x x x

- jogos társadalmi kívánság, hogy amit ma cselekszünk szűkebb és tágabb környezetünkért, az könnyítsen gondjainkon, de a gazdasági ésszerűség követelményét szem előtt tartva egyúttal az utánunk jövő nemzedékek várható szükségleteivel is számoljon. nincs olyan polgára hazánknak, akit ne érdekelne az - vagy akinek ne volna véleménye, elképzelése arról -, hogy miképp fejlődik és milyen legyen az a környezet, ahol lakik, dolgozik, tanul, pihen, egyszóval ahol élünk.

a terület- és településfejlesztés hosszú távu feladatainak kijelölésében, ebben az igazi nemzeti ügyben tehát okvetlenül szükség van a legszélesebb körű társadalmi egyeztetésre és a legfelsőbb népképviselői testület állásfoglalására. ebből kiindulva szerepelnek önálló napirendként most - első ízben - a magyar országgyűlés ülészakán a terület- és településfejlesztés kérdései - mondotta bevezetőben a kormány elnökhelyettese.

- a kormány a tudomány eredményeire támaszkodva készítette elő azt a dokumentumot és határozattervezetet, amely most önök előtt fekszik. négy év munkájával igen sok megalapozó vizsgálat, előrajelzés és fejlesztési elgondolás készült. a munka szoros összhangban folyt - és sok szempontból egybefonódott - az ezredfordulóig kitekintő hosszú távu népgazdasági tervezéssel. a most vitára bocsátott javaslat előkészítése során olyan értékes elgondolások is születtek, mint a budapesti agglomeráció és a balaton hosszú távu fejlesztésének új koncepciója, illetőleg programja. emellett minden megyében körvonalazódnak a hosszú távu fejlesztés előzetes elgondolásai. az előkészítő munka eredményeit összegző javaslatokról a hazafias népfront országszerte kilencven tanácskozást szervezett, mintegy tízezer résztvevővel. ezeken élénk, olykor szenvedélyes vita folyt az országos és a helyi feladatokról. a tanulságokat igyekeztünk hasznosítani. ez a kormányzatot, a társadalmi testületeket, a tudományt és a területi szerveket egybefogó vállalkozás - meggyőződésünk szerint - újabb szép eredménye és bizonyítéka a szocialista demokrácia és a közmegegyezés iránt elkötelezett politikánknak. /folyt. köv./ kö

14.27 180485 2453

-.-

sp0015 2 130 mtib2015 /parlament/

faluvégi lajos expozéja /2. rész/

faluvégi lajos ezután - rámutatva, hogy az előterjesztés a kormány által 1971-ben elfogadott területfejlesztési irányelvek megvalósítása során szerzett tapasztalatokból és tanulságokból indul ki - arról szólt: melyek az elmúlt évek változásainak a jövőt megalapozó és a jövőre érvényes tanulságai.

- ahhoz, hogy a valósághoz hiven értékelhessük a területi és települési viszonyainkban végbement fejlődést, érdemes, sőt szükségszerű fölidézni azt, hogy negyven évvel ezelőtt honnan indultunk el. kitűnő szociográfiai munkák és napjainkban is szívbe markoló szépirodalmi művek születtek a „puszták népé,-ről, „az alföld parasztságá,-ról, a „gyepsor,-ról, a „viharsarok,-ról, a „kiskunhalom,-ról vagy „a város peremén, élő emberekről. ezek a

✍

két világháború között született alkotások hiteles és megrázó képet festenek az akkori magyar valóságról, elmaradott társadalmi és települési viszonyainkról. ebből kitörni - történelmileg ennyire rövid idő alatt - csak a szocialista átalakulással, gyors iparosítás útján és mezőgazdasági termelési viszonyainkat gyökeresen megváltoztatva lehetett.

a korszakos társadalmi változások nyomán a hatvanas évek végére jelentékenyen csökkentek - bár a különféle településtípusok között továbbra is számottevőek maradtak - a gazdasági fejlettség és az életszínvonal területi különbségei. erőteljessé vált a népesség koncentrációja. meggyorsult az urbanizációs folyamat. a városokba áramló munkaerősereg és a nők tömeges munkába állása hatalmas szükségleteket keltett, elsősorban a lakások, a gyermekintézmények, a közutak, a távközlés és a városi tömegközlekedés iránt. ezzel párhuzamosan nagyarányúvá vált az ingázás. ugrásszerűen megnöttek a különféle szolgáltatásokkal, a pihenéssel, az üdüléssel és a motorizációval összefüggő új szükségletek.

egyfelől a megnövekedett szükségletek és a harmonikusabb fejlődésnek az igénye, másfelől a gazdaságirányítási reform bevezetésének sikereiből és a hatvanas évek végének lendületéből fakadó várakozás óhatatlanul megkívánta, hogy átfogó területfejlesztési stratégiát és településhálózat-fejlesztési koncepciót dolgozzunk ki. ezeket a kormány 1971-ben fogadta el. /folyt. köv./ kö

14.30 180485 2235

-.-

sp0016 2 130 mtib2016 /parlament/

faluvégi lajos expozéja /3. rész/

nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy az azóta eltelt időszak hazánk terület- és településfejlesztésében eredményes szakasz volt. tovább mérséklődtek az országrészek és a megyék között a korábbi nagy különbségek a társadalmi és a gazdasági szerkezetben, a fejlettségben, a tudományos erők területi megoszlásában és lakosságunk életkörülményeiben. felgyorsult a történelmi okok miatt elmaradott térségek fejlődése. területileg teljesebbé vált a foglalkoztatás, és azáltal, hogy a lakóhelyhez közeli munkahelyeket teremtettünk, mérséklődött a távolsági ingázás. miközben budapest világvárosi jellege tovább erősödött, olyan nagyvárosi hálózatunk alakult ki, amely megteremtette az eddiginél egyenletesebb és arányosabb településfejlesztés alapjait. a másfél évtized alatt felépült egy és egy negyed millió lakás. nekifogtunk, hogy behozzuk a nemzeti vagyon nem csekély részét alkotó lakásállomány és az

✍

infrastrukturális intézményhálózat felújításában felgyülemlett nagy foku elmaradást. a lakosság tulajdonában lévő nyaralóknak és hétvégi házaknak több mint kétharmada ugyancsak ebben az időszakban épült fel.

az eredményeket az expozé adatokkal is érzékeltette. - a hetvenes évek elején 1.000 lakos közül komárom megyében 240-en, győr-sopronban 200-an dolgoztak az iparban, szabolcsban csak 60-an, somogyban 90-en. a legnagyobb különbség négyszeres volt, napjainkra ez a kétszeresre csökkent! az egy lakosra jutó ipari termelőalapok értékében a fejlettség két pólusán elhelyezkedő megye közötti különbség nyolcszorosról a négyszeresre mérséklődött. mezőgazdaságunk úgy érte el kiemelkedő termelési eredményeit, hogy az ágazatban dolgozók aránya mindenütt csökkent, különösen a hagyományosan agrár jellegű területeken. bács-kiskunban és békésben korábban a keresőknek csaknem a fele, ma az egyharmada dolgozik a mezőgazdaságban.

a városok száma 74-ről 109-re nőtt. a városlakók aránya 46 százalékról 56 százalékra emelkedett, úgy, hogy közben a megyék közötti különbségek - e tekintetben is - csökkentek. kiegyenlítettebbé váltak a települési viszonyok. ez abban is tükröződik, hogy a tágabb értelemben vett szolgáltatásokban, az infrastruktúrában dolgozó embereknek az aránya országosan az egynegyedével növekedett, leggyorsabban ott, ahol ez a mutató az átlag alatt volt. 1971-ben csak minden második lakos részesült közműves vízellátásban, jelenleg százból nyolcvan. a felzárkózás folyamatát jól példázza szabolcs-szatmár megye, ahol korábban 100 lakosból mindössze 14 élvezhette ennek előnyeit, ma már 70.
/folyt. köv./ kö
14.34 180485 2584

--

sp0017 2 130 mtib2017 /parlament/

faluvégi lajos expozéja /4. rész/

ezekből az irányzatokból és adatokból adódik az a fontos tanulság, hogy bár számottevő eredményeket értünk el az elmaradott térségek és települések közelítésében, felzárkóztatásában, e folyamatnak még korántsem jutottunk a végére. a felzárkóztatás tehát időtálló célunk, azt a jövőben is folytatnunk kell!

miközben eredményeink megszülettek, a gazdasági körülményekben mélyreható változások mentek végbe. a megváltozott külső és belső körülmények miatt lelassult a gazdasági növekedés üteme. ennek következményei szükségképpen megmutatkoztak a terület- és

településfejlesztésben is. a növekedés lassulása számos olyan társadalmi és gazdasági problémát is felszínre hozott, amely a gyors fejlődés sodrásában rejtve maradt előttünk. új jelenségek mutatkoztak a társadalom szerkezetében, az életmódban és a társadalmi normákban is. tovább differenciálódtak a szükségletek, s módosult azok szerkezete.

ráadásul olyan - eladdig ismeretlen - gondok is ránk törtek, amelyeket a gazdasági fejlettségben elért magasabb színvonal és az urbanizálódás előrehaladása hozott magával. helyenként károsodott, egészében pedig túlterheltté vált a természeti környezet. amennyire öröndetes volt például az, hogy a vezetékes vízellátás gyorsan bővült, annyira szaporította gondjainkat - különösen a nagy kiterjedésű alföldi településeinken -, hogy nem tartott vele lépést a megnövekedett szennyvíztömeg elvezetése és tisztítása. újabb gondot okozott az, hogy az ipari és a lakossági hulladékok mennyisége rohamosan növekedett.

az 1971-ben elfogadott irányelvek tehát némely szempontból olyan belső és külső feltételekre épültek, amelyek nem voltak teljességgel előre láthatók, nem bizonyultak helyesnek vagy tartósnak. megmutatkoztak a településhálózat hierarchikus fejlesztési koncepciójának fogyatékosai, és feszültségeket okozott a térségek adottságait, a városaink és falvaink sokszínűségét gyakorta figyelmen kívül hagyó sematikus végrehajtás is. bebizonyosodott, hogy nem lehet egyoldaluan csak a nagyvárosokat, a kiemelt településeket fejleszteni, s nem szabad egy-egy település jövőjéről „fölkülről” határozni. az is feszültségeket okozott, hogy a hetvenes években helyenként túlerőltettük azokat a szakmai és gazdaságossági indíttatású törekvéseket, amelyek - a szélesebb körű társadalmi hatásokkal számot nem vetve - a termelés irányításának centralizálásától, a közigazgatásban, az oktatásban és a szolgáltatásban pedig az egyoldalú körzetesítéstől várták, hogy a hatékonyság és a szakszerűség javulni, az ellátás színvonala emelkedni fog. /folyt. köv./ kö
14.37 180485 2615

--

sp0018 2 130 mtib2018 /parlament/

faluvégi Lajos expozéja /5. rész/

a települések rendezési tervei sok helyütt elrugaszkodtak a valóságos anyagi lehetőségektől, sőt a valóságos igényektől is.

egy további - megszívlelendő - tanulság tehát az, hogy mivel a gazdasági és társadalmi körülmények szakadatlanul változnak, erre a gazdaságpolitikában és a terület- és településfejlesztési politikában egyaránt - egymásra is tekintettel - nyitottabbá kell válnunk. érzékenyebben kell figyelnünk a társadalomtól érkező jelzésekre, az új kérdésekre pedig új válaszokat kell adnunk.

az elmúlt években azt is tapasztalhattuk, hogy a nehezebb gazdasági körülmények közepette új, értékes társadalmi folyamatok bontakoztak ki és erősödtek föl. megsokasodtak a helyi kezdeményezések. fokozódott lakosságunk cselekvő részvétele, anyagi részvállalása a településfejlesztésben. a közösség javára végzett társadalmi munka értéke ebben az ötéves tervidőszakban meghaladja az 50 milliárd forintot, s ez két és félszerese lesz az előző időszakénak. népünk helytállása az elmúlt nehéz esztendőkből, az elért eredmények tanubizonyosságát adják annak, hogy a helyi közösségek csakugyan érettek az önkormányzatra. az elmúlt időszaknak tehát a jövőbe mutató legértékesebb tanulsága az, hogy építhetünk a terület- és településfejlesztés érdekében létrejött társadalmi összefogásra, a helyi erők tenniakarására!

a kormány elnökhelyettese ezután arról szólt, hogy az előterjesztett hosszú távu irányelvek miben jelentenek változást az eddigiekhez képest.

- egy ilyen nehéz, összetett feladat gondos és felelősségteljes előkészítésében elődeink értékes gondolatait és tapasztalatait sem nélkülözhetjük. a tisztelt ház egykori jeles tagja, veres péter a jövőről töprengve ezt írta. „... a szocialista jövő urbanistáinak már nemcsak városrendezési és városszépítési, vagy általában civilizatorikus, hanem társadalomszerkezeti és társadalom-életteni kérdésekről is gondolkozniuk kell, mert itt már nemcsak a növekedés és a fejlesztés, hanem az önfenntartás gondjai is megjelentek.,, majd arra figyelmeztetett: „nem helyes túlságosan sietni olyan civilizációs újításokkal, amelyek ott is hamar elavulnak, ahonnan ideutánoznánk, de ami nagyobb baj, akadályozhatná a mi valóságos igényeinkre épülő majdani terveink megvalósítását. azonban a fejlődés irányát, a fejlesztési tendenciákat jó előre tisztázni kell, és az egész ország fejlődési lehetőségeihez kell arányosítani.,, ugy gondolom, hogy ezek olyan - a mának is szóló - intelmek, amelyekről még sokáig nem szabad megfeledkeznünk.

/folyt.köv./ kö

14.42 180485 2634

sp0019 2 130 mtib2019 /parlament/

faluvégi Lajos expozéja /6. rész/

az expozé ezt követően kiemelte a terület- és településfejlesztés hosszú távu feladatai közül a legfontosabb összefüggéseket és célokat.

- a területek és a települések fejlesztése, amely magában foglalja a különféle országrészek, a főváros, a megyék, a városok és a községek jövőjének formálását, csakis arra épülhet, hogy a termelőerők és a gazdasági alapok erősödnek. nem szabhatjuk meg csupán az igényekből kiindulva a fejlesztés irányait és mértékét - ha ezek még oly jogosak is. városaink és falvaink fejlődése sem táplálkozhat másból, mint a gyárakban, a földeken, a szellemi alkotóműhelyekben gyarapodó javakból, az elosztható nemzeti jövedelem növekedéséből.

a növekedés felélénkülésének feltételei - miként ezt pártunk xiii. kongresszusa megállapította - megvannak, illetőleg megteremthetők. amilyen mértékben előbbre tudunk jutni munkánk hatékonyságának javításában, s ahogyan a nemzetközi gazdasági viszonyok alakulása megengedi, olyan mértékben fejlődhetnek városaink és falvaink, s javulhatnak a lakosság életkörülményei. ez az összefüggés azonban fordítva is fennáll; igaz, erről olykor-olykor hajlamosak vagyunk megfeledkezni. a gazdaság fejlődésének irama ugyanis fokozható a terület- és településfejlesztés sajátos eszközeivel is, ha azok új növekedési energiákat szabadítanak fel.

tudnunk kell azt is, hogy az ugynevezett intenzív szakaszban a gyarapodás, a növekedés már nem mehet másképp végbe, mint a termelőerők eltérő ütemű fejlődése révén. ez pedig arra vezethet, hogy a különféle térségek fejlődési lehetőségei is jobban differenciálódhatnak. a különbségek szüntelenül újratermelődnék. ez a fejlődéssel járó ellentmondás, de egyben a fejlődés hajtóereje is. miközben igent mondunk a gazdaságunkban végbemenő differenciálódásra, társadalmi rendünk lényegéből fakad az, hogy az emberek számára - bárhol éljenek is - egyenlőbb esélyeket teremtsünk az elemi fontosságú ellátáshoz való hozzájutásban.

nem kevés az, amit az objektív adottságok folytán, vagy történelmi okok miatt elmaradottabb vidékeknek és településeknek a kedvezőbb adottságukhoz való közelítéséért tettünk. mégis, még ma is nagy helyenként növekvő a lemaradás néhány határmenti és aprófalvas térségben. a közelítés útját a következő években abban látjuk, hogy elsősorban az ilyen adottságú tájegységek, városok és községek gazdálkodó szervezeteit igyekezünk erősíteni, s az eddiginél gyorsabban fejlesztjük az infrastruktúrát. ehhez a jövőben is lesz állami segítség: egy olyan arnyalt támogatási rendszer működik majd, amely a kedvezőtlen adottságú térségek hátrányainak leküzdésében a tartós megoldásokat szolgálja. /folyt. köv./ kö

14.53 180485 2689

sp0020 2 130 mtib2020 /parlament/

faluvégi lajos expozéja /7. rész/

ami településpolitikai törekvéseinket illeti: elsősorban arról kívánok szólni, hogy társadalmunk óhajaihoz igazodóan a jövőben is nagy figyelmet kell fordítanunk a város és a falu viszonyára. ez mindig is településpolitikánk kulcskérdése volt! hadd idézzem erdei ferenc idevágó gondolatát: „az urbanizáció különösen kiélezett kérdése a város-vidék kapcsolat. történetileg ebben a központ és a periféria, a magasabb és az alacsonyabb szint, a fölé- és alárendeltség, és végeredményben a kizsákmányolás bizonyos formája valósult meg. most a korszerű technika és a fejlettebb munkamegosztás feltételei között - és különösen a szocializmus rendszerében - a város-vidék ésszerű egybeszervezése, a kétoldalu viszonyok egyenrangú szabályozása válik lehetségessé.,,

a jövőben nagyobb hangsúlyt kap a községek fejlesztése, és ez majd az állami és a megyei fejlesztési eszközök elosztásában is kifejeződik. emiatt voltak, akik azért kezdtek aggályoskodni, hogy netán háttérbe szorul a városlakók jogos szükségleteinek kielégítése. ez azonban elkerülhető veszély, kivált ha a fejlesztési döntések a város és a falu kölcsönös egymásrataltságból indulnak ki. be kell látnunk: a városlakóknak is érdeke, hogy javuljanak a környező falvak lakóinak életkörülményei, mert ezáltal mérséklődhet a bevándorlásból a városokra nehezedő nyomás, és tágíthatók a városi ellátás szűk keresztmetszetei.

a városok fejlődése ugyanakkor jótékonyan hat a községek lakóinak életkörülményeire is, mégpedig azáltal, hogy közelebbi munkaalkalmakat teremt, s hozzáférhetőbbé teszi a magasabb foku szolgáltatásokat. a városokat és a falvakat tehát nem egymás rovására, hanem kölcsönös érdekeikből kiindulva, nem a közigazgatási határok között, hanem a valóságos vonzáskörzetekben, a természetes egymásrataltságból és érdekközösségekben gondolkodva kell fejlesztenünk!

reálisan abból indulhatunk ki, hogy a következő évtizedekben folytatódik az urbanizációs folyamat, esetenként a nagyközségek várossá válása. ez történelmi irányzat, a társadalmi fejlődés velejárója. de érdekünk, hogy a jövőben a városokba költözés folyamata lassuljon, a várossá válás tervszerűbbé, irányítottabbá váljon. olyan ütemben haladjon csak előre, ahogyan ehhez a feltételek helyileg létrejönnek. az ésszerű városfejlesztés közepette ezért is kell segítenünk a kisebb településeknek népességük megtartását erősítő képességét és javítanunk a települések közötti közlekedést és távközlést.

/folyt.köv./ nj

14.59 180485 2513

As

--

sp0021 2 130 mtib2021 /parlament/

faluvégi lajos expozéja /8. rész/

a lényeg tehát az, hogy - a korábbi merev kategóriákat mellőzve - a települési viszonyokat és a gazdálkodás rendszerét folyamatosan olyanná formáljuk, amely minden település számára lehetővé teszi az önálló fejlődést, akár tanyacsoport az, akár üdülőttelep, kisközség, község vagy nagyközség, akár kisváros vagy nagyváros, netán több településnek valamilyen együttese. az önállóság azonban nem lehet parttalan. azt a jövőben sokkal jobban a helyi anyagi és szellemi teljesítményekre, a nagyobb szervezetiségre és az ott élők összefogására, tenniakarására kell alapozni!

- a célok közül kiemelésre kívánkozik a természeti, környezeti és települési értékeink megőrzése. hazánk egyike európa sűrűn lakott országainak. viszonylag nagy a népesség és a gazdaság települési koncentrációja. a fővárosban és az öt legnagyobb városban, valamint a hozzájuk kapcsolódó agglomerációkban él lakosságunknak mintegy egyharmada. ez a környezetet önmagában is veszélyeztető körülmény. miként az is, hogy hazánk a kárpát-medence közepén, a vízgyűjtő területek alsóbb részén terül el. a környezetet terhelő gazdaságföldrajzi sajátosságok hatását fokozták az olykor kellően át nem gondolt ipari beruházások, a nem mindig körültekintően alkalmazott mezőgazdasági technológiák és a viharos - ugyanakkor nem kellően korszerű - motorizáció következményei.

az önmagunk okozta és elszenvedett környezeti károk orvoslása már most is jókora erőforrásokat von el más fontos célok megvalósításától. márpedig e feladatok egy része - például az, hogy javítanunk kell a balaton vízminőségét, enyhítenünk kell a dél-alföld vízellátási gondjait, ártalmatlanná kell tennünk a veszélyes hulladékokat - tetemes ráfordításokat tesz szükségessé.

s ha nem lépünk föl még határozottabban az újabb károsodások ellen, ha nem tudunk a műszaki haladással egyidejűleg kellő szemléletváltozást elérni környezetünk megóvásában, akkor ebbéli gondjaink csak tovább szaporodnak. mindebből következik: azon kell lennünk, hogy valamennyiünk jobb közérzete érdekében az eddiginél jobban megbecsüljük természeti, táji, települési és építészeti értékeinket, környezetünket. e meggyőződésünk következményeit a népgazdasági, a vállalati és a tanácsi tervekben, a fejlesztési és beruházási tevékenységben következetesebben kell vállalnunk. s nem utolsósorban: érvényt kell szerezni az idevágó törvényes előírásainknak!

/folyt.köv./ nj

15.05 180485 2443

As

sp0022 2 130 mtib2022 /parlament/

faluvégi Lajos expozéja /9. rész/

az előterjesztésben fölvezetett hosszú távu feladatok közül - ezt is hangsúlyozni kell - némelyeket mindannyian közelebbinek érzünk, mert sürgetőbbek. a fejlődés várható lehetőségei - bár valamelyest tágabbnak ígérkeznek annál, mint amilyenre a mostani tervidőszakban nyitott mód - mégsem engedik meg, hogy a következő néhány évben minden olyan kívánság megvalósulhasson, amely a különféle szakmai és társadalmi fórumokon hangot kapott. ezeket rangsorolnunk kell, előbbre helyezve a legégetőbb társadalmi igényeket kielégítő és a gazdaság hatékonyságát legjobban előmozdító feladatokat.

a középtávu népgazdasági tervezőmunka eddigi eredményei alapján a hosszú távu feladatok közül az évtized végéig kiemelt figyelmet kell kapnia az alapfoku ellátás fejlesztésének. így annak, hogy mennyiségileg tovább csökkentjük a lakáshiányt, településeinket egészséges ivóvízzel lássuk el, arányosan bővítsük a csatornahálózatot, megteremtjük a nagy létszámú korosztályok oktatásának feltételeit, továbbá javítsuk az időskorúak helyi egészségügyi és szociális ellátását. a lakosságot is szolgáló termelő infrastruktúra fejlesztésében az elemzések azt igazolják, hogy elsősorban a távközlést és a vízminőség védelmét kell kiemelnünk. folytatjuk továbbá az egyoldaluan budapest-középpontu közlekedéshálózatból fakadó feszültségek feloldását. ki kell szélesíteni a hatékony helyi foglalkoztatás lehetőségeit, különösen az ország északkeleti térségében. a minderre kiterjedő kormányzati elgondolásokat és cselekvési programokat - a hozzájuk tartozó szabályozási feltételekkel együtt - vii. ötéves tervünk foglalja majd magába.

/folyt.köv./ nj

15.12 180485 1694

As

--

sp0023 2 130 mtib2023 /parlament/

faluvégi Lajos expozéja /10. rész/

faluvégi Lajos ezután azzal az országgyűlés bizottságaiban és a társadalmi vitában is nyomatékosan hangot kapott kérdéssel foglalkozott: vannak-e biztosítékok arra, hogy a kitűzött feladatokat meg tudjuk valósítani? mint mondta, ennek vannak a már említett nemzetgazdasági feltételeken kívül gazdasági és szervezési követelményei, s vannak a helyi közélettel összefüggő vonatkozásai is.

- céljaink megvalósításának fontos feltétele az, hogy a döntéseket azok hozzák meg, és végrehajtásukról azok gondoskodjanak, akik a szükséges ismeretek birtokában vannak, illetőleg akik a döntéseket a legjobban tudják végrehajtani. avégett növeltük meg a vállalatok önállóságát, s ezért korszerűsítjük most a tanácsi gazdálkodást is. abból kell ugyanis kiindulni, hogy a települések és térségek adottságai különböznek egymástól, az ott élők igényei nem egyformák, s így a szükséges teendők a legésszerűbben helyben rangsorolhatók, ott szervezhetők meg.

a tanácsi gazdálkodás önállóságának erősítéséről szóló javaslatot a kormány a közeli napokban vitatja meg. kialakult elgondolásainknak az a lényege, hogy jócskán megnövekszik a helyi tanácsok - a városok és községek - feladata és felelőssége. bővül az anyagi eszközök fölötti rendelkezési joguk. a következő években fokozatosan nő majd a helyi gazdálkodó szervezetektől származó bevételeik aránya, és csökken az állami támogatás. a fejlesztési eszközök egy része a helyi tanácsokat az állandó lakosok arányában fogja megilletni. erősödik a tanácsok érdekelttsége abban, hogy bevételeiket növeljék, mert az elért többlettel szintén szabadon gazdálkodhatnak. ezek az új feltételek fokozzák a tanácsi gazdálkodás biztonságát. a nagyobb önállóság és a nagyobb biztonság egyuttal arra is kedvező lehetőséget teremt, hogy a települések együttműködése a kölcsönös előnyök alapján bővüljön.

a helyi tanácsok nagyobb önállósága nem kisebbíti, hanem csak megváltoztatja a megyei tanácsok feladatkörét. előtérbe kerül szerepük a helyi érdekek összeegyeztetésében, a megyén belüli és a szomszédos megyékkel való összehangolásban és a kormányzati szervek felé irányuló közvetítésben. változatlanul feladatuk, hogy mérsékeljék a megyén belüli társadalmi és ellátási egyenlőtlenségeket, de erről már nem a feladatok közvetlen kijelölésével, hanem előrelátó területi politikával és közgazdasági eszközöket alkalmazva kell gondoskodniuk.

15.16 180485 2426

As

--

sp0024 2 130 mtib2024 /parlament/

faluvégi Lajos expozéja /11. rész/

a nagyobb önállóságnak az lesz az első próbatétele, hogy a települések fejlesztéséről alkotott elképzelésrendszer harmonikus, egyszersmind a helyi közvélemény által is elfogadott tervvé érlelődik-e, s hogy annak megvalósítása is ilyenformán szerveződik-e meg. a megyei tanácsok 1986 első negyedében hagyják jóvá hosszú távu fejlesztési elgondolásaikat, a városok és a vonzáskörzettel bíró községek tanácsai pedig 1986 derekáig munkátják ki a maguk fejlesztési terveit. ezekkel párhuzamosan készülnek el vagy korszerűsödnek a települések rendezési tervei. azt a követelményt támasztjuk, hogy csak az a tanács hagyja jóvá a saját vii. öt éves tervét, amelynek már kiértelt elgondolásai vannak a településfejlesztés hosszú távu irányairól. mindezzel első ízben teremtünk jó feltételeket ahhoz, hogy a hosszú és a középtávu tervek, a társadalmi és gazdasági tervek, illetőleg a műszaki tervek egymással összehangoltan készülhessenek el.

a készülő tervek megalapozásához igénybe kell venni a tudomány segítségét. a megyei, a térségi és a helyi viszonyok feltáró elemzése és a döntések várható következményeinek gondos feltérképezése nélkül a nagyobb önállóságtól várt előnyök aligha érhetők el. a tudomány fokozott részvétele a tervezőmunkában különösen fontos napjainkban azért, mert az olyan új technológiák széles körű elterjesztése, mint a számítástechnika, a korszerű hírközlés vagy a biotechnika. nagyobb befektetések és építkezések nélkül is bekapcsolhatja kisebb-nagyobb településeinket a társadalmi és gazdasági fejlődés vérkeringésébe, ma még be sem látható távlatokat nyitva előttük.

örömmel állapíthatjuk meg: nagyot léptünk előre azért, hogy a magyar tudományos akadémia felállította területi bizottságait és regionális kutatóközpontokat létesített. a tudományos műhelyek helyileg is közelebb kerültek azokhoz, akik kutatásaik eredményeit hasznosíthatják. fokozódik a tudományos eredmények befogadására irányuló készség is. szép példája akadt ennek a közelmúltban borsod-abauj-zemplén megyében. egy kisebb tájegység - a hegyalja - jövőjének és arculatának formálására több tudományág képviselőit bevonva készült a térség hagyományait megőrző fejlesztési javaslat. de hasonló példákat hozhatnánk fel ugyyszólván valamennyi megyéből.
/folyt.köv./ kö
15.23 180485 2313

-.-

sp0025 2 130 mtib2025 /parlament/

faluvégi Lajos expozéja /12. rész/

- nagyon is tudatos, hogy közvetlenül pártunk xiii. kongresszusa után ilyen gazdag az országgyűlési ülészak napirendje. az oktatásról szóló új törvényt szellemi jövőnkéről és az utánunk következő nemzedékekről való gondoskodás jegyében fogadtuk el. a terület- és településpolitikáról születendő határozat jövőbeli életfeltételeinket, a bennünket körülvevő környezetet formáló cselekvésnek kíván irányt mutatni. a napirenden szereplő három törvénymódosításra tett javaslat pedig szorosán kapcsolódik gazdálkodási rendszerünk átfogó korszerűsítéséhez, a reformfolyamat továbbviteléhez.

valamennyi előterjesztett javaslat tehát arra irányul, hogy segítsen megvalósítani a kongresszusi határozatban megszabott politikai programunkat. az e program által kijelölt uton haladva megteremthetők azok a feltételek, amelyek alapján a terület- és településfejlesztésnek magunk elé tűzött nagyszabású feladatait közösen vállalhatjuk. e feltételek létrehozásához nélkülözhetetlen az a párbeszéd, amely a közelgő választások előkészítése során alakul ki, vagy - még inkább - folytatódik e kérdésekről, a hazafias népfront felhívása alapján. ilyen módon bizhatunk abban, hogy megőrizhető és gyarapítható mindaz, ami az elmúlt évtizedekben társadalmi értéként, szellemi tőkeként és nemzeti vagyonként létrejött szocializmust építő hazánkban - hangsúlyozta befejezésül faluvégi Lajos, és a minisztertanács nevében kérte, hogy a betervezett javaslatokat vitassák meg és fogadják el./mti/ kö/rj

-.-

15.30 180485 1577

As

-.-

sp0026 2 130 mtib2026 /parlament/

t ö r ö l v e ! ! !

1
Cs

sp0027 2 130 mtib2027 /parlament/

megkezdődött... /14. rész/

orlovác györgy /tolna m. 8. vk./ általános iskolai tanár

örömmel nyugtázta, hogy viszontlátja a törvényjavaslatban azokat a javaslatokat, amelyek az előzetes szakmai viták során az őszi nevelési értekezleteken hangzottak el a pedagógusok részéről. köszönetet mondott azért a törvény kidolgozóinak, szerkesztőinek.

azzal kapcsolatban, hogy - mint a törvényjavaslat fogalmaz - „a tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a 16. életévét betölti, a képviselő megemlítette: azoknak az általános iskolásoknak a nyolc-tíz százaléka, akik 14 éves korukra befejezik tanulmányaikat, semmilyen formában nem tanulnak tovább. nekik vajon kérniük kell-e majd a tankötelezettség alóli felmentést, mert ha igen, akkor ez bizonyára az iskola igazgatójának adminisztrációs teendőit növelné. javasolta, hogy ezt a témát szabályozzák majd egyértelműen a törvény végrehajtási jogszabályaiban.

üdvözölte azokat a rendelkezéseket, amelyek a pedagógusok adminisztrációs teendőit csökkentik, áttéve e feladatokat az iskolavezetéshez. megjegyezte azonban, hogy sok iskolában nincs még iskolatitkár - beállításukra lehetőleg mindenhol meg kellene teremteni a lehetőséget. szóvá tette, hogy a gyakorlatban tényleg érvényt kell szerezni a közoktatásfejlesztési program azon törekvésének, hogy csökkenjenek az egyes intézmények működési feltételei közötti nagy foku különbségek. van ahol már tanuszodát is építettek, vagy éppenséggel a videoberendezések, számítógépek parkjának fejlesztésén fáradoznak, másutt meg az oktatáshoz szükséges alapvető taneszközök is hiányoznak, vagy netán dűledezőben van az iskola épülete, mégis nagyon nehezen akad pénz a felújítására.

kifejtette azt a véleményét, hogy mivel egyelőre a felső oktatásban nem képeznek kimondottan napköziotthonos, illetve kollégiumi nevelőket, az e körben jelentkező személyi gondokon esetleg enyhíteni lehetne, ha e feladatkörökre beállíthatnák az oktatásügy, ugynevezett közép-káderei közül a gyermekfelügyelőket, vagy a kulturális szervezőket.

nehezményezte, hogy az otp megszüntette az ugynevezett pedagógus-kölcsönt. vállalati dolgozók lakásépítésük támogatására kaphatnak 100-150 ezer forintot is a munkahelyüktől, a pedagógusok viszont a tanácsok által létesített - az általuk fenntartott intézmények dolgozóinak szánt - lakásépítési alapból legfeljebb 50 ezer forintra számíthatnak, de nemigen kapnak 20-30 ezernél többet. ez pedig kevés. /folyt.köv./ of/rj

15.44 180485 2509

07

sp0028 2 130 mtib2028 /parlament/

megkezdődött... /15. rész/

káli ferenc /fejér m. 13. vk./ a bicskei vajda jános gimnázium

igazgatóhelyettese a törvénytervezet szakmai vitáin - amelyek közül több eszmecsere maga is részt vett - elhangzott észrevételek, megjegyzések, javaslatok többségét a törvényelőkészítők hasznosították. erről már menetközben informálták is a pedagógusokat a köznevelés című folyóiratban. az ilyen gondos, több hónapig tartó előkészítő munka után sem állíthatjuk azt, - folytatta - hogy a javaslat most már abszolút tökéletes. mutatja ezt az a tény is, hogy a bizottságok együttes ülésén s a mostani parlamenti vitában is több figyelemre méltó javaslat hangzott el.

ezután ő is egy újabb kiegészítést javasolt a törvény szövegéhez. mint mondta, javaslata azt a célt szolgálja, hogy a törvény jogszabály korlátokat állítson a tanulók túlterhelésének egyik lényeges forrása elé. oly módon, hogy a törvényben is megfogalmazva: „a nevelési-oktatási intézmények tanulóinak napi kötelező elfoglaltsága nem haladhatja meg a jogszabályban előírt mértéket, „ ezzel kapcsolatban kifejtette: a felnőttek munkaidejét a munka törvénykönyve szabályozza, s a heti munkaidő fokozatos csökkenése jelentős vívmányunk. ezzel szemben a tanulók és a hallgatók munkaideje, a tanulással összefüggő elfoglaltsága mindinkább növekszik.

sokéves pedagógusi tapasztalataira és a különböző diákfórumokon elhangzott véleményekre hivatkozva kiemelte: különösen kirívó ez a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban. az ötnapos tanítási hét bevezetésével a helyzet súlyosbodott; valamelyest csökkent ugyan a heti óraszám, de aránytalanul megnövekedett a napi órák száma, miközben meghosszabbodott a tanév és lerövidültek a szünetek. a gimnáziumban egy nap kivételével mindig hat óra van, a szakközépiskolákban a napi hét óra lett az általános. ez sok problémát vet fel a tanórai munka hatékonyságával, a gyerekek koncentráció-képességének csökkenésével, rendszeres étkezésükkel és különösen a délutáni mozgalmi és szabadidős foglalkozások kérdésével kapcsolatban. a példák sorolása után rámutatott: a gyakorló pedagógusoknak és a tanulóknak is az a véleményük, hogy napi hat óránál többet aligha képes eltölteni a gyerekek többsége az iskolapadban úgy, hogy aktívan részt vegyen az órai munkában, a tanítási folyamatban. ezért is tartaná szükségesnek, hogy a törvény végrehajtási rendelete csökkentse a napi kötelező óraszám felső határát a különböző iskolatípusokban. /folyt.köv./ fr nj

16.02 180485 2477

7

--

sp0029 2 130 mtib2030 /parlament/

megkezdődött... /16. rész/
végh györgy /zala m., 5. vk./, a keszthelyi agrártudományi

egyetem tanszékvezető egyetemi tanára kiemelte: az egész oktatási rendszerünket egységbe foglaló törvényjavaslat hosszabb időn keresztül is biztosítja majd a fejlesztés lehetőségét, a gyakorlatban megmutatkozó hatékonysága, eredményessége a végrehajtáson múlik.

a törvényjavaslat helyesen fogalmazta meg az iskolatípusok oktatási célját és feladatait. nagyon fontos, hogy az egyes osztályok számára meghatározott tananyag kövesse a mai kor tudományos-technikai szintjét, kellően szelektált legyen, s messzenemlően vegye figyelembe az érintett korosztály befogadóképességét - mondta a képviselő, majd hozzátette: ugyanezek a szempontok vezessék a tankönyvek íróit is!

jó dolog, hogy a törvénytervezet nagyfokú önállóságot, tudatosságot igényel a pedagógusoktól - hangoztatta. ennek következményeként ugyanis az eddiginél teljesebben bontakozhat ki a pedagógiai alkotómunka, s meglesz a lehetősége a „tanár-egyénségek, kialakulásának.

a követelmények ésszerű fokozásáról szólva egyetértett azzal, hogy értékelni csak a teljesítményt szabad. nem nyugodhatunk bele abba, ami sajnos ma még ha ritkán is, de előfordul, hogy a nyolc általánost elvégzett fiatalok igen gyengén olvasnak, számolnak.

mind az ipari, mind a mezőgazdasági üzemekben örömmel vették tudomásul a korábbinál magasabb szintű technikusképzés bevezetésével - folytatta a képviselő. - ezzel kapcsolatban felvetődik, hogy a képzés hatékonysága és egységesebb irányítása érdekében célszerű lenne a technikusképző intézmények megyei fenntartásának törvénybe iktatása.

a gimnáziumokkal kapcsolatos „képesítést is nyújtó képzés, megfogalmazásáról szólva végh györgy kétségeinek adott hangot. elmondta: jelenleg is gyakran előfordul, hogy gimnáziumban jó eredménnyel érettségizett, s egyetemre felvételt nyert hallgatókat nekik - egyetemi oktatóknak - kell megtanítaniuk például a százalékszámításra. félő, hogy ha a gimnázium képesítést is nyújtó képzéssel foglalkozik, ez a helyzet tovább romlik. javasolta annak pontosabb meghatározását, hogy a mai gazdasági, szociológiai és életviteli körülmények között kik tekinthetők hátrányos helyzetűnek. /folyt.köv./

sr/kü

16.14 180485 2276

7

--

sp0031 2 130 mtib2031 /parlament/

megkezdődött... /17.rész/

végezetül indítványozta, hogy a törvényben fogalmazódjanak meg a társadalompolitikai szempontból is legalapvetőbb nevelési feladatok, mint például a munka tisztelete, becsülete, az alkotások megbecsülése, a szülők és a dolgozó ember iránti tisztelet, a hazafiság, a szocialista internacionalizmus, az eszményképek, emberi ideálok kialakítása./folyt. köv./ sr/kö
16.19 180485 0466

--

sp0032 2 130 mtib2032 /parlament/

megkezdődött... /18. rész/

reidl jános /somogy m. 5.vk./, a videoton tabi gyáregységének

-----
meo-csoportvezetője a szakmunkásképzés gondjairól szólva szorgalmazta: az üzemek az eddiginél sokkal nagyobb propagandamunkát fejtsenek ki annak érdekében, hogy megszeretessék a gyári munkát, a szakmákat. aktívvá, élőbbé kellene tenni az üzemek részvételét a toborzásban, a gyerekekkel szervezett rendszeres, jól előkészített találkozók. ennek kapcsán az üzemeket jobban be lehetne vonni az alkalmasság megítélésébe is. a gyakorlat az - mondotta -, hogy az alkalmasság vizsgálatára csak ott kerül sor, ahol többszörös a tulajelentkezés, vagyis a divatszakmákban. egyes kevésbé vonzó szakmát oktató iskolákban viszont nem tanulnak elegendő. éppen ezért ösztönözni szükséges a megyék közötti jobb koordinációt, hogy eredményesebb legyen a tanulók irányítása az ilyen, nem divatszakmát oktató intézményekbe. e szakmák vonzóbbá tételére a jobb és több propaganda mellett nagyobb anyagi ösztönzés is kellene - tette hozzá.

rámutatott: célszerű pontosítani az ágazati minisztériumok szerepét, eszköz- és pénzbeni támogatásuk mértékét a szakmunkásképzés segítésében. s a szűkös eszközök miatt effajta támogatásra rászorulnának a megyei szakigazgatási szervek is.

/folyt. köv./kp/rj
16.42 180485 1298

As 1945

--

sp0033 2 130 mtib2033 /parlament/

megkezdődött... /19.rész/

a továbbiakban az idegennyelvi oktatás kérdéséről szolt a képviselő. hangsúlyozta: az idegennyelvi oktatás fejlesztése egyben a magyar gazdaság fejlesztése is. az idegen nyelvek tanítását már 15-20 évvel ezelőtt olyan nemzetek is programjukká tették, akik nem egy ritka nyelvet, hanem valamelyik, ugynevezett világnyelvet beszélnek. még inkább szükséges tehát nekünk magyaroknak az idegennyelvi képzés programjának mielőbbi megfogalmazása és megvalósítása.

/folyt. köv./ kp/rj

16.48 180485 0516

--

sp0034 2 130 mtib2034 /parlament/

megkezdődött... /20.rész/

gyurkó lászló /budapest, 47.vk./iró,

-----
meghallgatva a miniszter expozéját és képviselőtársai hozzászólását, elállt tervezett hozzászólásától, mert úgy találta, hogy annak lényegét már mások elmondották. felszólalását a békéhez kapcsolódó gondolatokra építette.

- korunk legnagyobb kérdése a béke. amíg az elmúlt korokban fel lehetett úgy tenni a kérdést, hogy háboru vagy béke, addig ebben az évszázadban két borzalmas világháboru, százmillió halott és sebesült bizonyítja - a kérdés már így hangzik: világháboru vagy béke; mi több, béke vagy az emberiség pusztulása. mert lehet, hogy egy általános atomvilágháboru után lesznek még élő emberek, de az a civilizáció és az a kultúra, amit az emberiség sok-sok évezred alatt felépített, el fog pusztulni. s hogy háboru lesz vagy béke, az azokon a nemzedékeken is mulik, amelyek itt Európában, így hazánkban is. - szerencsére - nem ismerik a háborut.

a törvényjavaslat és a hozzászólók joggal hangsúlyozták, hogy a fiatalság egyik legnagyobb formálója az iskola. a béke szeretetét azonban nem lehet tantárggyá tenni. nem lehet, és nem is szabad ezzel a kérdéssel évente egyszer egy osztályfőnöki órán foglalkozni. de az iskolának, a pedagógusoknak, egész nevelési-oktatási

As 1945

rendszerünknek törekednie kell arra, hogy a fiatalokat a békére neveljük. a régi latin mondás szerint aki békét akar, készüljön a háborúra. jó lenne ezt a mondást megváltoztatni: aki békét akar, készüljön a békére - mondotta egyebek között.

/folyt.köv./ rj

17.52 180485 1553

--

sp0035 2 130 mtib2035 /parlament/

megkezdődött... /21. rész/

a törvényjavaslathoz több hozzászóló nem jelentkezett, így az ülés elnöke a vitát bezárta, és ismét megadta a szót köpeczi béla művelődési miniszternek.

köpeczi béla a vitában elhangzottakra válaszolva mindenekelőtt megköszönte a képviselők hozzászólásait, amelyekből - mint mondta - valóban érdemi, sokoldalú, felelős vita bontakozott ki, s a polémia felölelte az oktatás minden lényeges kérdését, azokat a legfontosabb témákat, amelyek a köz- és felsőoktatás fejlesztési programjában is szerepelnek.

a nevelés kérdésével kapcsolatban a miniszter örömmel fogadta azt az egyetértést, hogy a képviselők is - miként a felszólalásokból kitűnt - a nevelést az iskola, egész iskolarendszerünk fontos tényezőjének tartják. egyetértett azokkal is, akik - a fejlesztési program szellemében is - kiemelték nemcsak az intellektuális, hanem az emocionális nevelés fontosságát.

a miniszter ezután arra hívta fel a figyelmet, hogy a nagy változások után egy bizonyos stabilitást igyekeznek érvényesíteni az oktatásban. utalt arra, hogy a változtatások olyan körülmények között mentek végbe, amikor nemcsak a tartalmak változtak, hanem az oktatás időtartama is. így: az 1972-es reform elhatározta a tartalmi korszerűsítést, elkezdődött az új tantervek, tankönyvek bevezetése - és ezután született a határozat az ötnapos tanítási hét bevezetéséről. nyilvánvaló, hogy például az óraszámok meghatározása másképpen történik az esetben, ha hatnapos, és másképpen, ha ötnapos tanításról van szó. az óraszám pedig szoros kapcsolatban áll a tantervi, tankönyvi követelményekkel. - ilyen körülmények között tehát - fogalmazott a miniszter - mi azt tudjuk vállalni, hogy a tantervek, tankönyvek korrekciója során térünk vissza olyan kérdésre is, mint a kötelező óraszámok témája. /folyt.köv./ of rj

17.57 180485 1828

As 1945

--

sp0036 2 130 mtib2036 /parlament/

megkezdődött... /22. rész/

kitért arra, hogy külön szerepel a törvényjavaslatban a kiemelkedő tehetségekkel való foglalkozás. itt is konkrét program kell: ezt szolgálja a fakultáció, az érettségifelkészítés javítása, a kollégiumi nevelés előtérbe állítása és speciális iskoláknak a felállítás. a miniszter véleménye szerint a hátrányos helyzetűekkel való foglalkozás nem zárja ki szükségszerűen a tehetségek ápolását. az oktatásban, a nevelésben mind a két szempontra figyelemmel kell lenni.

egyetértett a miniszter azokkal, akik hangsúlyozták a szakoktatásban a megújítás, a továbbfejlesztés szükségességét, az együttműködést a szakminisztériumokkal és a vállalatokkal, s azt, hogy egyszerre kell általános műveltségi szintet emelni és megfelelő alapozó képzést adni, s ehhez kell társulnia a gyakorlati képzésnek. e tekintetben további jogszabályokra van szükség, amelyek az „egyeztetést”, elvégzik a különböző érdekek, illetőleg a különböző intézmények, szervezetek között.

a nemzetiségi oktatással kapcsolatban emlékeztetett a párt xiii. kongresszusának ama határozatára, hogy a nemzetiségek egyenjogúságának biztosítását, anyanyelvük ápolását, kulturájuk fejlesztését feladatunknak tartjuk. ezt vállalni kell az oktatásban és a nevelésben is. köpeczi béla hozzáfűzte: ez a gondoskodás segíti a más államokkal, a szomszéd országokkal való barátság fejlesztését is. jó volna, ha a magyar anyanyelvűek is részt vennének a nemzetiségi idegennyelvi oktatásban; a kétnyelvűséget - fogalmazott - ebből a szempontból is érdemes értelmezni. /folyt.köv./ of rj

18.03 180485 1602

--

sp0037 2 130 mtib2037 /parlament/

megkezdődött... /23. rész/

a pedagógusok képzése és továbbképzése kapcsán megismételte, hogy a pedagógusképző intézményekbe felvehető létszámát emelték, tavaly 200-zal, az idén 500-zal. meg kell vizsgálni, hogy a rosszul ellátott területeken milyen pedagógusképző intézetekre, avagy meglévő intézmények fejlesztésére van szükség, elsősorban budapesten, pest megyében, békés megyében. a továbbképzésre vonatkozóan kidolgoztak egy tervezetet, amely őszől kezdve életbe lép, s így megkezdődik először mintegy 2300-2500 pedagógus szabályos, rendszeres továbbképzése. ebbe beletartozik a szaktanárok

ds

továbbképzéséről való gondoskodás is - a szakminisztériumokkal együtt. megemlítette a miniszter, hogy növelni kívánják az iskolatitkárok, adminisztratív munkások, gyermekgondozók - tehát az ugynevezett középszintű káderek - számát, javítva képzésüket.

örömmel nyugtázta azokat a képviselői véleményeket, amelyek szerint a felsőoktatás fejlesztése elképzelhetetlen a kutatás fejlesztése nélkül, a kettő szoros összefüggésben áll egymással, s a társadalmi gyakorlat nagyon is támaszkodhat a felsőoktatás kutatási kapacitására is. a felsőoktatás demokratizmusának kapcsán így fogalmazott: - szeretnénk, ha ez a demokratizmus nemcsak abban jelentkezne, hogy a jogok és a kötelelességek érvényesüljenek, hanem abban is, hogy a minőségi követelményeket teljesíteni tudjuk, hogy felsőoktatásunk állni tudja a nemzetközi versenyt és megfeleljen a hazai szükségleteknek.

/folyt.köv./ of rj
18.09 180485 1500

--

sp0038 2 130 mtib2038 /parlament/

megkezdődött... /... rész/

egyetértését fejezte ki azzal a vitában elhangzott indítvánnyal, hogy a képzési szintek, a diplomák, a továbbképzés közötti összefüggéseket rendezni kell. a tankötelezettséget illetően annak a véleményének adott hangot, hogy az a tanuló, aki az általános iskola elvégzése után nem kíván továbbtanulni, a volt iskolája gondozásában, annak felügyelete alatt döntse el, hogy tovább tanul-e valamilyen formában, avagy kéri felmentését. az általános iskolát tehát nem tudjuk felmenteni ama kötelezettsége alól, hogy volt tanulója sorsát tovább is figyelemmel kísérje.

az óraszámokkal kapcsolatban elhangzott javaslatra reagálva köpeczi béla nem osztotta azt a véleményt, hogy a törvény határozza meg a kötelező óraszámokat, hanem alacsonyabb szintű jogszabályokban kell meghatározni az egyes iskolatípusokban és fokozatokban a kötelező óraszámot, viszont nagyobb lehetőséget kell adni a tanulóknak, a hallgatóknak az önképzésre. ehhez pedig tényleg idő kell, s az a túlterhelés, ami a kötelező óraszámokban jelentkezik, semmiképpen sem helyeselhető.

a jogszabályok számával kapcsolatos képviselői észrevételre reagálva, köpeczi béla elmondta: arra törekszenek, hogy még néhány, alapvetőnek tartható jogszabályt hozzanak a legfontosabb iskolatípusok dolgainak rendezésére, s csak nagyon kevés más jellegű

A

utasításra kerüljön sor, így valóban érvényesüljön az iskolák, az intézmények nagyobb önállósága.

elmondta, hogy a vii. ötéves terv kapcsán már sor került azoknak a terveknek a kidolgozására, amelyek az általános és középiskolai tantervek számának gyarapítását tűzik ki célul, s minden bizonnyal meglesznek ehhez a feltételek is.

egyetértett az országgyűlés kulturális, illetve jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának beterjesztett módosító javaslataival, s hozzátette, hogy több más képviselői észrevételre pedig más jogszabályi szinten, illetőleg a fejlesztési program végrehajtása során kell figyelmeztetni.

/folyt.köv./ of rj
18.14 180485 1998

--

sp0039 2 130 mtib2039 /parlament/

megkezdődött... /25. rész/

- abban a nagy nemzetközi versenyben, azok között a kihívások között, amelyek között élünk, - mondotta végül a miniszter - nem lehet eléggé becsülni az oktatás jelentőségét. azok a fejlődési tendenciák is, amelyekről nemrég például az unesco - a világ oktatását áttekintve - tájékoztatást adott, azt bizonyítják, hogy mind a fejlesztési program tekintetében, mind a törvényjavaslat tekintetében jó irányban haladunk. természetesen a végrehajtás feltételeitől függ, hogy milyen gyorsan, milyen ütemben. szeretnénk a munkát reálisan, konkrétan és következetesen megszervezni. ehhez a végrehajtáshoz kérem az országgyűlés segítségét is.

megköszönte a pedagógusok, egyetemi oktatók és hallgatók, a pedagógus-szakszervezet segítségét, a népfront-bizottságok szervezte vitákat, a parlament plénumán elhangzott képviselői véleményeket. kérte a miniszter e válaszában, valamint a beterjesztett törvényjavaslatnak az elfogadását.

határozathozatal következett: az országgyűlés előbb a kulturális, valamint a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának a törvényjavaslathoz tett módosító indítványát egyhangulag, majd az oktatásról szóló törvényjavaslatot általánosságban és - a már megszavazott módosításokkal - részleteiben, egy tartózkodás mellett, elfogadta. /folyt.köv./ of rj
18.18 180485 1322

A

--

sp0040 2 130 mtib2040 /parlament/

megkezdődött... /26. rész/

ezt követően faluvégi Lajos miniszterelnök-helyettes, az országos tervehivatal elnöke tartotta meg expozéját a terület- és településfejlesztés hosszú távú feladatairól szóló javaslatról.

x x x

faluvégi Lajos expozéját mai mtib2014-2025 sz. hírünkben közöltük, az embargót az alábbi javításokkal feloldjuk:

3. rész, 1. bek. alulról az 5-6. sorában a szöveg helyesen:
... behozzuk a lakásállomány és az ...

u.a. 2. bek. alulról a 4. sorában a szöveg:
... az ágazatban foglalkoztatottak aránya...

4. rész, 1. bek. utolsó mondatában a szöveg:
... a felzárkóztatás, a kiegyenlítés tehát...

u.a. 2. bek. 4. sorában a szöveg:
... szükségképpen megmutatkoztak - különösen az utóbbi években - a terület- és...

u.a. 3. bek. utolsó előtti sorában:
... ipari és a háztartási hulladékok...

u.a. 4. bek. 9-10. sorában a szöveg:
... egy-egy település jövőjéről kizárólag „fölülről,„...

5. rész, 2-3. sorában a szöveg:
... anyagi lehetőségektől.

egy további...

6. rész, 3. bek. 1-2. sorában a szöveg:
... miként ezt az mszmp xiii. kongresszusa...

u.a. 5. bek. 3-4. sorában a szöveg:
... még ma is nagy, helyenként növekvő...

As

7. rész, 3. bek. 5. sorában a szöveg:
... érdekeikből kiindulva, nem kizárólag a közigazgatási...

u.a. 4. bek. 6. sorában:
... ütemben haladjon előre, ahogyan...

/folyt. köv./ sr/kö
18.31 180485 1815

--

sp0041 2 130 mtib2041 /parlament/

megkezdődött... /27. rész/
7. rész, 4. bek. utolsó sorában a szöveg:
... közötti közlekedést és kommunikációs rendszert.

8. rész, 1. bekezdésének utolsó két mondatát kérjük törölni!
/az önállóság ... kell alapozni!/
-----

u.a. 3. bekezdésének 2. mondatát kérjük törölni!
/márpedig e feladatok... tesz szükségessé./
-----

10. rész, 2. bekezdésének utolsó mondatát kérjük törölni!
/abból kell ugyanis... szervezhető meg./
-----

11. rész, 1. bek. 3. sorától a szöveg helyesen:
... a helyi közvélemény által elfogadott tervvé értelődik-e,
s hogy annak megvalósítása ilyenformán szerveződik-e meg. de
az is próbatétel, hogy felismerik-e mindenütt a ma előre nem
látható tennivalókat, és megbirkóznak-e az új feladatokkal.
a megyei tanácsok...

11. rész, 2. bekezdésének 2. mondatát kérjük törölni!
/a megyei ... érhető el./
-----

u.a. 3. bek. első 4 sora helyesen:
örömmel állapíthatjuk meg, hogy a magyar tudományos

As

akadémia területi bizottságai és regionális kutatóközpontjai
 -----
 jelentékeny részt vállaltak az irányelvek kimunkálásában. ezzel
 -----
 a tudományos műhelyek közelebb kerültek azokhoz, akik...

12. rész, 1. bek. 1. sorában a szöveg:
 ..., hogy közvetlenül az mszmp xiii. kongresszusa...

u.a. 2. bek. 5. sorában a szöveg:
 ... nagyszabású, otthont és hazát építő feladatait...

az utolsó bekezdés 9. sorától a szöveg helyesen:
 ... a hazafias népfront felhívása alapján - hangsúlyozta
 befejezésül faluvégi lajos, és a minisztertanács nevében kérte,
 hogy a beterjesztett javaslatokat vitassák meg, fogadják el,
 azok megvalósulását a mindennapokban jó meggyőződéssel támogassák.

/folyt.köv./kö x x x
 18.36 180485 2249

--

sp0042 2 130 mtib2042 /parlament/

megkezdődött... /28. rész/
 horváth lajos /baranya m., 3. vk./, a baranya megyei tanács

elnöke az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának titkára,
 a javaslat bizottsági előadója beszámolt arról, hogy az
 előterjesztést három bizottság - a jogi, igazgatási és igazságügyi,
 az építési és közlekedési, valamint a terv- és költségvetési
 bizottság - együttes ülésen vitatta meg, amelynek során 16 képviselő
 mondott véleményt.

mindenekelőtt elégedetten állapították meg a felszólalók hogy a
 kormány megértést tanúsított a társadalmi párbeszéd során és
 készséget a javaslatok hasznosításában. a vita során a szándékok
 helyességét és tisztességét senki sem vonta kétségbe, de a
 végrehajtás itt megfogalmazott eszközeit és feltételeit jónéhányan
 nem találták eléggé kiértelmezettnek. úgy vélték, hogy a szándékok
 megfogalmazása helyett néhol bizony a keményebb és a pontosabban
 círozott feladatmegjelölés javára vált volna a határozati
 javaslatnak, hiszen a végrehajtás - lévén ez általános gyengeségünk
 - e tekintetben is megkülönböztetett figyelmet érdemel.

as

a bizottságok úgy vélik - folytatta -, a határozati javaslat
 nyitottsága és rugalmassága lehetőséget teremt arra, hogy a
 társadalom és a gazdaság általános folyamataihoz és elképzeléseihez
 menet közben is jól illesszük a területi történések konkrét céljait
 és a végrehajtás döntéseit. a feladattervezet talán első ízben
 alapoz nagy gondossággal a terület- és településfejlesztési
 kutatásokra. ez a kapcsolatok jövőbeni lehetőségeire is utal, s a
 dokumentum talán a legnagyobb erénye az, hogy minden eddiginél
 jobban figyelembe veszi a tervezés társadalmi hatásait és
 indíttatásait.

az előterjesztés eredményeinek kiemelése után nem hallgatott annak
 - a bizottságok véleménye szerinti - hiányosságairól sam. - a
 településfejlesztési koncepcióban két településcsoport kapott
 kiemelési. budapest és agglomerációja, valamint a faluhely, a
 község. a budapestiek hiába keresték a kerületek szerepének
 meghatározását, a vidékiek pedig a városok, főként a nagyvárosok és
 környezetük fejlesztésének hangsúlyozását. /folyt. köv./ fr/kö
 18.46 180485 2123

--

sp0043 2 130 mtib2043 /parlament/

megkezdődött... /29. rész/ ez utóbbi olyan felfogásmód-váltásra
 utal, amely érzékenyen érint jónéhány megyét és hevíti a „bűnös”,
 megyeszékhelyeken a néha felizzó véleményeket; nem válik javára a
 főváros és a vidék kapcsolatának - mondotta. a mai nyugtalanító
 helyzet miatt több szó esett népesedésünkről és a népességről
 egyaránt. ez utóbbival kapcsolatban szólnak rámutattak arra, hogy a
 községek népességmegtartó és eltartóképességének felerősítése, az
 ottani élet minőségének javítása megkülönböztetett feladatunk.

ezt követően megemlítette, hogy a közfigyelem és a bizottságok
 érdeklődése is kissé mostohán bánt az előterjesztés egyik részével,
 a területfejlesztéssel. nem véletlen ez - mondotta -, ugyanis ebben
 a megyei és helyi szervek nem eléggé érintettek és érdekeltek. nincs
 is megfelelő ráhatásuk erre a folyamatra. az is feladatunk tehát,
 hogy keressük - a tervezésen túl - a területi szabályozás és
 szervezeti rendszer azon eszközeit, amelyek javíthatják a
 területfejlesztés megyei irányítását.

a társadalmi viták tapasztalatairól szólva kijelentette: a
 közösség megelégedésére szolgál, hogy ezt az immár társadalmi
 közmegegyezésen alapuló előterjesztést, és egyáltalán, ilyen témát -
 történelme során első ízben - napirendjére tűzte az országgyűlés.
 méltó helyen döntenek ebben, és méltán kell a végrehajtást is majdan
 ezen a szinten ellenőrizni. nem árt arra is felfigyelnünk, hogy az

as

ujjonnan megfogalmazott feladatok a felelősségi rendszer átrendezését is igénylik. természetesen a végrehajtás legnagyobb erejét maga a lakosság adja. sok jel mutat arra, hogy megnőtt az állampolgárok érdeklődése a terület- és településfejlesztés dolgai iránt. tegyük hozzá, hogy növekvőben van igényessége is saját településével és környezetével szemben. ránk vár, hogy ezt az igényességet jó irányba tereljük, hogy ezt értékmegőrző és értékgyarapító, településkulturát teremtő erővé formáljuk.

- a tervezet elkészítése jelentős társadalmi és szellemi tenniakarást hozott felszínre. érdemes ezt együtt tartani, és a feladatok megvalósítására is igénybe venni. ez a munka közlésre született. ajánlatos lenne ezért az elfogadott feladattervből egy, mindenki számára érthető és hozzáférhető kiadványt készíttetni.

végezetül horváth Lajos a bizottságok egybeeső véleménye alapján az előterjesztett feladattervet és a módosított határozati javaslatot elfogadásra ajánlotta. /folyt. köv./ fr/kö
18.54 180485 2417

--

sp0044 2 130 mtib2044 /parlament/

megkezdődött... /30.rész/

bibók Istvánné /csongrád m. 7. vk./ a mórhalmi vörös október

termelőszövetkezet kertészeti szakmunkása rendkívül fontosnak ítélte a közigazgatási szerkezeti reformot, amely a mechanikusan körülhatárolt járási struktúra helyébe a gazdaságilag, társadalmilag összetartozó település-körzeteket állította. ez a szerkezet megfelelő alapot jelenthet egy összehangoltabb, a közös érdekeket jobban szolgáló fejlődéshez, amelyben nagyobb hatékonysággal érvényesülhetnek a népességmegtartás, és -eltartás tényezői.

a korszerűsített közigazgatási struktúra azonban csak megfelelő eszközök és módszerek birtokában alakulhat ki. a választási rendszer demokratizmusának erősödése, a tanácsok gazdálkodási eszközrendszerének korszerűsítése együttesen teremtheti meg az előrelépés feltételeit. a nagyobb önállóságot és mozgásteret adó, új gazdálkodási rendszer kedvező lehetőségeket kínál a települések közös vállalkozásainak megvalósítására, új intézmények létrehozására, s a szolgáltatások bővítésére is.

As

a képviselő hangsúlyozta: a helyi tanácsok mellett a jövőben a termelőszövetkezeteknek is közvetlenebb módon kell bekapcsolódnuk a településfejlesztési politika alakításába és gyakorlásába. egyetértve azzal a megállapítással, mely szerint a jövőben felértékelődik a helyi kezdeményezések és erőforrások szerepe, felhívta az állami szervek figyelmét arra, hogy közös társadalmi érdeként kezelve a községek fejlődését, nyújtsanak differenciált segítséget a népességmegtartásban különösen nehéz helyzetben lévő területek településeinek és körzetközpontjainak. a lakosság számához igazodó garantált, és a pályázati rendszer keretében elnyert állami támogatást mellett ezért szükséges lenne egy speciális, a népességmegtartást segítő központi pénzalap létesítésére is, egyes különösen költséges fejlesztési célok megvalósításához. /folyt. köv./ di nj
19.00 180485 1911

--

sp0045 2 130 mtib2045 /parlament/

megkezdődött... /31.rész/
szurdi István /budapest, 2.vk./ nyugalmazott miniszter

az előterjesztésnek azon megállapításával foglalkozott, hogy a terület- és településfejlesztésben megkülönböztetett módon kell kezelni országunk speciális adottságu területeit. ilyenek azok a tájak és helységek is, amelyek őrzik és felmutatják történelmi, kulturális, ezen belül építészeti hagyományainkat. mint mondotta, ez jellemző választókerületének, az i. kerületnek a várnegyedi részére is. ezzel kapcsolatban néhány gondot vetett fel. az ilyen speciális adottságu körzetek sikeres fejlesztése alatt legtöbbször rekonstrukciót kell érteni. ezeknek a rekonstrukcióknak van néhány általánosítható jellemzője. így a magas költségigény, a rendszeres és tervszerű állagmegőrzés szükségessége, és az, hogy e munkákat az alaprekonstrukciók elvégzése után nem lehet befejezettnak, teljesen lezártnak tekinteni. e követelmények érvényesítésének jó példája, hogy a vár műemléki rekonstrukciójával szinte egyidejűleg külön program készült a vári negyed lakóépületeinek szükséges felújítására. a fővárosi tanács erre a célra külön pénzügyi alapot létesített, hogy ez a feladat ne érintse az egész első kerület terv szerinti lakásfelújítási lehetőségeit. sajnos a várnegyedi lakásfelújítási program végrehajtásának néhány szépséghibája is van: egyes épületeknél a kivitelezés minőségével vannak gondok, másoknál a lakások átadása késik. a halászbástya és a várhoz csatlakozó tárfalak statikai állapota aggodalomra ad okot. a szükséges munkák elvégzéséhez az i. kerületi tanács nem rendelkezik elég pénzzel. a

As

vár belső közlekedése, a várnegyed központi részének tömeges és korszerű, vagyis gyors és kényelmes megközelíthetősége még megoldásra vár - mondotta egyebek között, kérve, hogy a problémákat megkülönböztetett módon kezeljék és kísérjék figyelemmel az illetékesek.

/folyt.köv./ kp nj
19.18 180485 1904

--

sp0046 2 130 mtib2046 /parlament/

megkezdődött... /32. rész/

s. hegedüs lászló /pest m. 24. vk/, a hazafias népfront országos

tanácsának alelnöke a terület- és településfejlesztés hosszútávú feladatairól szóló előterjesztéssel a népfrontmozgalom sok tízezer aktivistája és a hmf országos tanácsa nevében egyetértését fejezte ki, hozzátéve, hogy meggyőződéssel megszavazza.

az előterjesztés - mondta - tartalmazza azt a sok-sok javaslatot, amelyet 6-8 éven át a tanyákról, az aprófalvakról, a kisvárosokról és általában településrendszerünk helyzetéről folytatott országos vitákon az állampolgárok jószándékkal és felelősen tettek. mozgalmunk fejlődésének jelentős vonása, hogy a népfront nemcsak összegyűjtötte és továbbította az érdekeltek véleményét és javaslatait, hanem azokat a politikai és állami szervek előtt is következetesen képviselte. kezdeményezéseink beépültek az mszmp xii. és xiii. kongresszusának határozataiba, és a kormány öt éves programjába. ezek nyomán már eddig is intézkedések történtek a falvak népességmegtartó képességének növelésére és településrendszerünk fejlesztésének korszerűsítésére.

elmondta a képviselő, hogy a népfrontmozgalom a kormány felkérésére, - együttműködve a tanácsokkal, a szakszervezetekkel, a kisz-szel és más társadalmi szervezetekkel - széleskörű társadalmi vitát szervezett, amelynek tízezernyi résztvevője volt. a többség tárgyyszerű, hozzáértő és konstruktív hozzászólásokkal foglalkozott a témával. természetesen akadtak szenvedélyesebben szólók és kevésbé tájékozottak is. mégis, a vita egésze egy szocializmust építő

As

társadalom hozzáértő és felelősségteljes vállalkozása volt. levonható az a következtetés, hogy az állampolgárok széles körét érintő, közérdekű kérdésekben a kormánynak és az országgyűlésnek az állampolgárok tömegeit bevonó társadalmi vitát intézményesített módszerre kell tennie.

/folyt.köv./ of nj
19.26 180485 1870

--

sp0047 2 130 mtib2047 /parlament/

megkezdődött... /33. rész/

szólt ezután arról, hogy az elmúlt évek településfejlesztési gyakorlatának az egyik legtöbbet kifogásolt és bírált eleme volt a költségvetési források aránytalan elosztása. jó másfél évtizeden át a települések fejlesztését szolgáló költségvetési összegek 60-65 százalékát kapta budapest, az öt nagyváros és néhány megyeszékhely. 20-25 százalékában részesedett a többi város, és a falvaknak, ahol a lakosság csaknem fele él, 10 százalék maradt. emellett mintegy 2000 kistelepülést, amely 2,-2,5 millió embernek ad otthont, az előző koncepció „szerep nélküli”, településnek minősített, amit néhány megyében megszűnő, elhaló, visszafejlődő jelzővé változtattak. e települések lakosain kedvetlenség, kilátástalanság lett urrá, és helyzetüket igazságtalannak tartották. az utóbbi években meghozott több intézkedés és most ez a koncepció segít helyreállítani az aprófalvakban lakó emberek hitét, életkedvét és alkotó erejét.

inak
a város és a falu ellentéte, illetve egymásrataltsága kapcsán igen fontosnak mondta az előterjesztés azon célkitűzését, amely mind a termelőerők elhelyezkedése, mind a településhálózat fejlesztése tekintetében kiegyenlített és arányos fejlesztésre törekszik.

kitért arra is, hogy a népesség tömörülésének és a termelőerők koncentrációjának mindinkább határt szabnak a gazdaságossági és a környezeti tényezők; s miközben jelentős érdekek szólnak a tömörülés mellett, más erők a népesség és a termelőerők egyenletesebb elhelyezkedését indokolják. a gazdaság és a termelés új fejlődési szakasza általában a második tendenciát, a decentralizációt erősíti. nemcsak a környezet iránti, növekvő emberi igények miatt, hanem szoros gazdasági érdekekből is. leegyszerűsítve: nagyvárosra és városokra szükség van, de a város fejlesztése és fenntartása drága. a népgazdaság általános produktivitását nagymértékben befolyásolja az, hogy településszerkezete mennyire arányos és ésszerű, mennyire gazdaságos./folyt.köv./ of nj
19.29 180485 1932

As

--

sp0048 2 130 mtib2048 /parlament/

megkezdődött... /34. rész/

igen fontos tehát az előterjesztés azon törekvése, hogy a termelők és a települések fejlesztését a lehető legnagyobb önállósággal a közvetlenül érdekelt helyi tanácsokra, az ott működő gazdaságokra és intézményekre, nemkevésbé a lakosságra bizza.

az előterjesztésben megfogalmazott feladatok megvalósításának két fontos feltételét említette végül a képviselő. az egyik, hogy a helyi tanácsok elé kerülő helyi terület- és településfejlesztési koncepciót és annak első harmadaként a helyi tanács vii. ötéves tervét ugyanúgy a lakosság nyilvánossága elé kell tárni, mint ahogy azt a kormány tette az országos koncepció kialakítása során. a másik: az országgyűlés igényelje, hogy a kormány középtávu és éves terveiben, beszámolóiban térjen ki a megvalósításra, és a következő ciklus közepén adjon általános tájékoztatást a most születő határozat érvényesülésének országos, megyei és helyi tapasztalatairól. /folyt.köv./ of rj
19.32 180485 1035

--

sp0049 2 130 mtib2049 /parlament/

megkezdődött... /35. rész/
gyulavári pál /békés m., 1. vk./, a békés megyei tanács

elnöke jelentősnek tartotta, hogy a gazdaságirányítási rendszer már korábban megkezdett decentralizációjához kapcsolódva most a terület- és településfejlesztés szemléletében is lényeges változás következik be. felvetette ugyanakkor, hogy a jelenlegi terület- és településfejlesztési politika - a kialakult hagyományoknak megfelelően - ágazatokra koncentrál. a térségek kiemelése talán indokoltabb volna - mondotta -, hiszen például az időben megkésett alföldi fejlődési folyamat nem mindig szabályozható a fejlettebb régiókban esetleg jól működő módszerekkel. az alföld külön térségként kezelését indokolná a településhálózat helyzete, sajátossága, több más tényező - vélte a képviselő.

összegzésképpen úgy foglalt állást, hogy a koncepció számos ponton előrelépést jelent a korábbiakhoz képest, ezért javasolja elfogadását, több problémára azonban nem ad megoldást, ami szükségessé teszi, hogy időről időre újra elemezzük a fejlődést, és megtegyük a szükséges korrekciókat.

as

ezzel az országgyűlés tavaszi ülésének első munkanapja - amelyen cservénka ferencné, péter jános és sarlós istván felváltva elnökölt - befejeződött. a tanácskozás pénteken a terület- és településfejlesztés hosszú távu feladatairól szóló javaslat feletti vitával folytatódik. /folyt.köv./
19.36 180485 1388

--

sp0050 2 130 mtib2050 /parlament/

megkezdődött... /36. rész/

az országgyűlés tavaszi ülésének első napjának eseményei dióhéjban:

a tavaszi ülésnek sarlós istván, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. az országgyűlés megemlékezett a legutóbbi ülésnek óta elhunyt gosztonyi jánosról, majd a képviselők tudomásul vették az elnöki tanácsnak a legutóbbi időszak óta hozott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentést és döntöttek az ülésnek napirendjéről. az ülésnek tárgysorozata:

- 1./ az oktatásról szóló törvényjavaslat;
- 2./ a terület- és településfejlesztés hosszú távu feladatairól szóló javaslat;
- 3./ törvényjavaslat a népgazdasági tervezésről szóló 1972. évi vii. törvény módosításáról és egységes szövegéről;
- 4./ a tanácsi gazdasági irányítási rendszer korszerűsítésével összefüggésben törvényjavaslat az állami pénzügyekről szóló 1979. évi ii. törvény módosításáról, valamint törvényjavaslat a tanácsokról szóló 1971. évi i. törvény módosításáról;
- 5./ felhatalmazás a varsói szerződés hatálya meghosszabbításáról szóló okmány aláírására.

ezt követően köpeczi béla művelődési miniszter tartotta meg expozéját.

utána gárdai zoltánné /komárom m., 8. vk./, az esztergomi hell józsef szakközépiskola igazgatója, a törvényjavaslat bizottsági előadója szólalt fel.

a vitában felszólt:

as

szurgyi istvánné /szolnok m., 3. vk./, a rákóczi falvi általános iskola igazgatója;

szabó imre /hajdu-bihar m., 15. vk./, a megyei tanács elnöke;

czibere tibor /borsod m. 3. vk./ akadémikus, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora;

vámos marietta /pest m., 5. vk./, tóalmási körzeti orvos;

pál józsef /győr-sopron m., 1. vk./, a magyar vagon- és gépgyár fémmipari alkatrész gyáregységének lakatososa;

réger antal /pest m., 25. vk./, a magyar rádió főosztályvezető-helyettese, a magyarországi németek demokratikus szövetségének alelnöke;

puskás andrásné /békés m., 3. vk./, a mezőgép vállalat mezőberényi gyáregységének betanított lakatososa;

orlováczy györgy /tolna m., 8. vk./, a nagydorogi általános iskola tanára;

káli ferenc /fejér m., 13. vk./, a bicskei vajda jános gimnázium igazgatóhelyettese;

/folyt. köv./ di/kö
19.40 180485 2199

--

sp0051 2 130 mtib2051 /parlament/

megkezdődött.../37. rész/

végh györgy /zala m., 5. vk./, a keszthelyi agrártudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanára,

reidl jános /somogy m., 5. vk./, a videoton tabi gyáregységének meo-csoportvezetője,

gyurkó lászló /budapest, 47. vk./ író.

a vitát köpeczi béla foglalta össze, majd határozathozatal következett: az országgyűlés az oktatásról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

As

ezután megkezdődött a terület- és településfejlesztés hosszú távú feladatairól szóló javaslat tárgyalása.

faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervehivatal elnöke expozéja után

horváth lajos /baranya m., 3. vk./, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának titkára szólalt fel.

a vitában felszólalt:

bibók istvánné /csongrád m., 7. vk./, a mórhalmi vörös október termelőszövetkezet kertészeti szakmunkása;

szurdi istván /budapest, 2. vk./ nyugalmazott miniszter;

s. hegedüs lászló /pest m., 24. vk./, a hmf ot alelnöke;

gyulavári páll /békés m., 1. vk./ megyei tanácselnök.

ezzel az országgyűlés tavaszi ülészakájának első napja - amelyen felváltva cservenka ferencné, péter jános és sárlos istván elnökölt - véget ért.

x x x

/folyt. köv./ di/kö
19.44 180485 1258

--

sp0052 2 130 mtib2052 /parlament/

megkezdődött... /38. rész/

javítások!!!

14. rész 2. bek. 5. sorában a szöveg:
... , semmilyen formában nem tanul tovább.

u.a. 3. bek. 4. sorában:
... - beállításukra mindenhol meg kellene...

15. rész, 1. bek. 2. sorában:
... gimnázium igazgatóhelyettese megállapította: a...

As

u.a. 2. bek. 2-3. sor:
 ... azt a célt szolgálná, hogy a törvény jogszabályi
 korlátokat... -----

u.a. 2. bek. 5. sorában:
 ... törvényben is megfogalmazza: ...
 -----

u.a. 3. bek. 12. sorában:
 ... után rámutatott: a pedagógusoknak és a ...
 -----

16. rész, 5. bek. 2. sorában:
 ... technikusképzés bevezetését - folytatta ...
 -----

19. rész, 1. bek. utolsó sorában:
 ... és megvalósítása - mondotta.
 -----

20. rész, 2. bek. 8. sorában:
 ... lesz vagy béke, az azokon a ...
 -----

u.a. 3. bek. eleje helyesen:
 - a törvényjavaslat ...
 -----

21. rész, 4. bek. 6. sorában a szöveg:
 ... tantervek, tankönyvek bevezetése - ...
 -----

28. rész, 3. bek. 5. sorában:
 ... a feladatterv talán első ...

/folyt. köv./ kö bam
 20.06 180485 1374

as

--

sp0053 2 130 mtib2053 /parlament/

megkezdődött... /39. rész/

28. rész, 4. bek. 1-2. sorában a szöveg:
 ...kiemelése után annak néhány - a bizottságok véleménye
 -----

szerinti - hiányosságáról szolt.
 -----

29. rész, 1. bek. 2-3. sorában:
 ... és heviti a néha felizzó ...
 -----

30. rész, 2. bek. 6. sorában:
 ... kedvező lehetőségeket kínál a települések...
 -----

31. rész, 1. bek. 19. sorában:
 ... lehetőségeit. a várnegyedi ...
 -----

u.a. utolsó előtti sorában:
 ... megkülönböztetett módon kísérik figyelemmel...
 -----

32. rész, 1-2. sorában a név helyesen:
 hazafias népfront országos tanácsának

/mti/ kö
 20.15 180485 0757

as

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1985. április 19.

bel

p é n t e k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

javuló kínálat mezőgazdasági kisgépekből /1. rész/

1985. április 19. - a mezőgazdasági kisgépek és kerti szerszámok iránt évek óta növekszik az igény, főként a korábbinál több szabadidő következtében, s nem utolsósorban azért, mert a kiskertekben megtermelt zöldség- és gyümölcsféléken jelentős összegeket megtakaríthat a család. különösen ilyenkor tavasszal élénkül meg a mezőgazdasági gépek és eszközök forgalma. a belkereskedelmi minisztériumtól kapott tájékoztatás szerint az igényeket ugyan nem tudják teljesen kielégíteni, a kínálat azonban tovább javul, különösen a korszerű gépekből.

a hazai gyártás megindulása - két-három év - óta már folyamatosan kapható többféle kapálógép. az idén több mint 35 ezer kerül forgalomba, s ez várhatóan elegendő lesz. a legkedveltebbek a szegeden gyártott rk 02-es és a veszprémben készülő, jugoszláv motorral felszerelt típusok, ezekből 10 ezer, illetve 25 ezer kerül az üzletekbe. kaphatók nagyobb teljesítményű, de viszonylag drága kapálógépek is, ezek a kismotor- és gépgyárban készülnek. a csepeli kerékpár- és konfekcióipari gépgyárnál beszüntették a teljes egészében hazai alkatrészekből készült kapálógép gyártását, mert gazdaságtalannak bizonyult, s magas fogyasztói ára miatt nem volt tulságosan kelendő. az kieső mennyiséget a többi gyártó pótolja.

a fűnyírógépek iránt ugrásszerűen növekszik a kereslet. tavaly például négyszer annyi fogyott, mint a megelőző esztendőben. az idén várhatóan tovább növekvő igényeket a kereskedelem valószínűleg teljes egészében ki tudja elégíteni. ezek a gépek tőkés import

